הצופה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

ב"ה, יום שני, כ"ח תשרי תשל"ה (14.10.1974)
שנה ל"ז — גליון 11799 — המחיר 80 אגורה

THE UNIVERSITY OF JORDAN

הממשלה הפקידה בידי קיסינג'ר הצעת הסכם בין ישראל למצרים

מאת סופרנו המדיני מירושלים

ממשלת ישראל הפקידה ביד שר החוץ האמריקני ה...

ד"ר הנרי קיסינג'ר הצעה ל־ הסכם בין מצרים לישראל, הד־ מבוססת על מצב של פיוס בלי־ המה, בין הצדדים. הנוסח הוד־ כן על ידי צוות של מומחים משפטיים ומדיניים. ד"ר קי־ סינג'ר העביר את הנוסח ל־ קהיר, כדי לקבל תגובה עליו מאת ממשלת מצרים.

נוסח ההסכם מכיל סעיפים שו־ נים, כגון: סיום המלחמה, הפסקת תים כללי, הפסקת לוחמה פולי־ טית, התקדמות בכיוון של קשרי־ שלום ועוד. התגובה המצרית ל־ נוסח זה תקבע את המשך המו"מ באמצעות ד"ר קיסינג'ר.

ד"ר קיסינג'ר אמר בשיחות, כי במצרים הוא מצא נכונות לשיחות. אך טרם הוגדרה העמדה שמצרים מוכנה לתת בתמורה לנסיגה ישר־ אלית. מצרים איננה מעוניינת ב־ שלב זה לזרז את המו"מ. לעומת זה מצא בסוריה להציב בבדים ל־ פתיחת שיחות במטרה לקבל נסי־ גה ישראלית מן הגולן. סוריה לא התחייבה להסכים להארכת המנדט של כוח־החירום של האו"ם. בעוד שבמצרים יש נכונות לכך.

ירדן מעוניינת לפתוח בשיחות עם ישראל, אך גם היא רוצה לחכות עד אחרי הוועידה ברבאט.

הנטיה בממשלה היא לפתוח את השיחות עם מצרים לפני השיחות עם סוריה וירדן.

ד"ר קיסינג'ר לא יבוא לביקור נוסף בישראל. הוא יחזור לקהיר אחר ביקור בסעודיה, כדי להפגש עם שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי לפני נסיעתו למוסקווה.

מן השיחות עם קיסינג'ר ומדיני הממשלה מסתבר שיש מקום לדבר על המרכיבים של הסדר שלום, תוך בחינת הסעיפים שבו כבלי להיות צמודים לנוסחה של אי־לוחמה או לכל נוסחה אחרת.

ביקור קיסינג'ר נראה לכן כשי־ חות גישוש לקראת השיחות שיבואו בשלב מאוחר יותר.

הגדרת אי־לוחמה איננה ברורה

בחוגים מדיניים בבירה מציינים, כי ההגדרה של ראש הממשלה י. רבין על הסכם של אי לוחמה, אין לה כל בסיס במשפט בינלאומי. במשפט הבינלאומי אין בכלל כוונה כה של אי־לוחמה. יש מצב לוחמה או מצב של אי־לוחמה זה מסוג.

משפטנים המתמצאים במשפט ה־ בינלאומי אמרו אתמול לסופרנו כי אין הם יודעים מה זה אי־לוחמה. אמנם התקדים של ההסכם בין ברית המועצות לבין יפאן, שבו לא הוכרז על שלום, יכול היה לשמש דוגמה לאי־לוחמה אך מחלופי האיגרות בין שתי הארצות, בשנים 1956-55 מדובר במפורש על סיום המלחמה, בבלי להיחס על הסכם שלום פור־ מלי. על־כל־פנים, הכינוי של אי־ לוחמה אין לו תקדים בהסכמים בין לאומיים.

בשיחות עם קיסינג'ר דובר גם על ענינים משותפים בין ישראל לארה"ב, כגון ענייני הנשק האמריקני וענייני אשראי ומענקים.

מדברי קיסינג'ר להתרשם בבי־ רורי בבדיקות צריב בתגבורת, כי

(סוף בעמוד 2)

הפופולאריות של הנשיא פורד ירדה ב־21 נקודות

ניו יורק, 13 (ע"ר) — הפו־ פולאריות של הנשיא ג'ראלד פורד ירדה לשפל של 21 נקו־ דות מאז עלה לשלטון.

רק מחצית מבין תושבי ארה"ב מסכימים לדרך בה הוא מבצע את התפקידים המוטלים עליו, וזאת על פי סקר דעת קהל שנערך על ידי מכון גאלופ ש־ פורסם היום בעתון ניו יורק טיימס.

העתון מציין זה, כנשיא יאבד מידה כה גדולה של פופולאריות במשך זמן כה קצר, לא היה אף פעם.

הית יפרוש מהנהגת המפלגה השמרנית

לונדון, 13 (ע"ר) — אדוארד הית יפרוש בהקדם כמנהיג המפלגה ה־ שמרנית האופוזיציונית בטרם יערכו בחירות כלליות נוספות — השאלה היחידה שנותרה היא מתי יעשה זאת.

זוהי הדעה הכללית שרווחה היום בקרב הפרשנים בלונדון, שמה שנבעו להודות על עבודו של מר הית, לאחר שנוצח בשלוש מבין ארבע בחירות ושוב לא השכיל לכשוך מבפקי בהורים.

צוזרים מסרו, כי תגובתו הראשונה של מר הית אחרי תבוסתו האחרונה היתה להמשיך ולהכן כמנהיג המפלגה השמרנית, שבראשה הוא ניצב מאז 1965. אולם כאן גבר הלחץ לכפן תמורה, למרות הבפות נאבנות רבות בפמפליות.

היום יוחלט באו"ם אם להכיר באש"ף

מרכז האו"ם, 13 (יופ"ע) — עצרת האו"ם תחליט מחר (היום) בדיון, אם יש להזמין את נציגי „הארגון לשחרור פלסטין", שיוקח חלק בתנופה במשפטים דשמים בדיון ויעדך על בעיית פלסטין בתחילת החודש הבא.

ישראל יצאה בחריפות נגד יוזמה זו בהודיעה כי החלטה להזמין את ה־ ארגון לשחרור פלסטין תכים לדגנ את הארגון הטרוריסטי.

גם ירדן התנגדה להצעה. ירדן הודיעה בחודש שעבר שבדעתה להח־ ריב כל שיחות שלום ערביות־ ישראליות בעתיד, אלא אם יכירו מדינות ערב בזכותה של רבת עמון לייצג את הפלסטינאים המתגוררים בירדן.

69 מבין 138 המדינות החברות באו"ם תמכו על הצעת החלטה, לכשה מצב זה בידי כי ההחלטה האושר על־ידי העצרת.

הדיון על בעיית פלסטין עומד להתחיל בתחילת נובמבר.

תקנה סובייטית אוסרת שינוי הלאום בתעודות זהות

מוסקבה 13 (ע"ר) — ממשלת ברית־המועצות פירסמה תקנה האוסרת על נתינים סובייטיים לשנות את רישום הלאום שלהם ברגע שנר־ שם בתעודות הזהות.

תקנה זו, שנקבעה ב־28 באוגוסט אך פורסמה רק עכשיו, כוללת את ההגדרה המקיפה הראשונה של התק־ נות לדרכונים פנימיים, המתפרסמת בפומבי מאז הנהגת השיטה ב־1932.

התקנה קובעת, כי ילדים שהוריהם הם בני לאומים שונים, יכולים, כמו קודם לבחור באחד משני הלאומים, כאשר הם מקבלים את דרכוניהם ה־ ראשונים בגיל 16 — אך לאחר שנת־ קבלה ההחלטה, אין לשנותה.

לפני פרסום תקנה זו, היו בכוונה לא־יהודים שאחד מהוריהם יהודי משנים את לאומיותם, כדי שיהיה להם סיכוי טוב יותר להגר בתור יהודי.

החוק הסובייטי מבדיל בין נתינות, שהיא תמיד סובייטית, לבין לאום, אשר יכול להיות אסטוני, אוקראיני או כדומה. פרטים אלה נרשמים בדרכון יחד עם הפרטים על הלידה והשכונה.

קיסינג'ר יצא מריאד לקהיר

ריאד, 13 (ע"ר ע"צ) — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר, המריא הערב מערב הסעודית לקהיר לאחר שקיים שיחות עם המלך פייסל.

קיסינג'ר אמר, כי המלך פייסל ... הבנה הן בשאלת המהלכים ל... שלום במזה"ת והן בבעיית הנפט.

...הודעה שבפי בשורה ההצופה של ... ציין שר החוץ האמריקני כי ... נבמור עם שני הצדדים לחזק ... תוספת את היחסים הטפחדים ... (ראה עמוד 2).

מלך חוסיין נפגש עם ג'וזף סיסקו

...עמון 13 (ע"ר ...) — המלך חוסיין נפגש היום אחה"צ עם ג'וזף סיסקו סגן שר החוץ האמ־ ... ודן עמו במשך קרוב לשעתיים בתוצאות שיחותיו של הנרי קיסינג'ר עם מנהיגי ישראל — על כך ... דובר הארמון המלכותי.

...דובר לא מסר היכן התנהלה ה־ ... ידוע כי בשיחה השתתף גם ... הממשלה ושר החוץ זאיד אל־ ...

...אמר הדובר, כי סיסקו שהגיע לרבת־עמון מירושלים עומד ל־ ... צוד הלילה לקהיר.

...שר החוץ האמריקני הגיע ל־ ... עמון דרך גשר אלנבי.

פהמי יצא היום ביקור במוסקווה

...הר 13 (ע"ר, ע"צ) — שר החוץ ... איסמעיל פהמי עומד לטוס למוסקווה לשיחות מדיניות, כל־ ... ובאיות תכוננות עם מנהיגי ... ליך. הוא יתקבל ביום חמישי ... מזכיר המפלגה הקומוניסטית ... יד ברז'נייב.

...תון המצרי „אל אהראם" מסר כי משימתו של פהמי במוסקווה להבין ועידת פיסגה בין הנשיא ... ות וברז'נייב. הוא הוסיף, כי ... ו עשויה להיערך לפני תום ...

...שי יגיע בלווית משלחת רמת־ ... כולל הרמטכ"ל המצרי לגנראל ... והוא ימסור איגרת מסאדאת ... נייב.

ניוזוויק: ישראל מוכנה לנסיגה עמוקה בסיני

...יורק, 13, (ע"צ) — ה־ ...ן „ניוזוויק" כתב היום, ... שראל מוכנה להציע נסי־ ... יהודית בעומק 50 ק"מ ... לקווי הפרדת הכוחות ... מצרים, לאורך מפרץ סו־ ...

לדברי „ניוזוויק" מדובר בתכנית הישראלית על נסיגה עד קו מנחל ים עד אבו זנימה שבמפרץ סואץ. קו זה נקבע בצורה שתבטיח ליש־ ראל המשך ניצול שדה הנפט באבו רודס.

הנשיא סאדאת מצידו מוכן להס־ כים לנסיגה עד לקו מאל עריש ל־ ראס מוחמד. קו מציין זה יחזיר ל־ מצרים את שדות הנפט. אך ישאיר בידי ישראל את הפיקוח על שארם א שיך.

...ים, מציין השבועון, תובעת עמוקה יותר, כתנאי לפתיחתה של תעלת סואץ.

גורלו של „בנק קרדיט אינטרנציונל" טרם נחרץ

ועדת השרים דנה בהצעות להצלת הבנק

מאת סופרנו הכלכלי

גורל הבנק של ד"ר פ. רוזנ־ באום, „קרדיט אינטרנציונל", טרם נחרץ עד־אף התקלקלותו של השותף הגרמני של הבנק, „הרשטאט בנק", ונעשים עתה מאמצים למנוע את פשיטת הרגל של הבנק.

ישראל ממלאת תפקיד מרכזי ב־ מאמצים אלה ובארץ בודקים את ה־ אפשרויות להצלת הבנק ע"י ארגון הנושים להיות חלק מתביעותיהם והזרמת כספים לבנק. גורמים ממשל־ תיים תומכים במאמצים אלה בשל החשש לפגיעה הגדולה בהשקעות ב־ ישראל ובנזקם לשמה של מדינת ישראל וכן ליהודים בכלל.

בקרב „החברה לישראל", שהיא אחד הנושים הגדולים ביותר של הבנק ושל החברות של רוזנבאום, יש חילוקי דעות פנימיים ובעוד ש־ חלק מראשי החברה מוכנים ללכת להשתתף בארגון קונסורציום להצלת הבנק מתנגדים אחרים לכך בכל תוקף בחששם לאובדן כספים נוספים. בירוחיים בוודאי ישיבה של מועצת המנהלים של החברה שאמורה היתה להתקיים אתמול בת"א. הישיבה נד־ חתה בשל מחלת יו"ר המועצת, הברון א. רוטשילד.

(סוף בעמוד 2)

סופרנו הכלכלי בירושלים מוסר: בישיבה בלתי פורמלית של ה־ שרים לענייני כלכלה שנערכה אתמול נתקבלה מגמה להמשיך ו־ לבדוק אפשרויות להציל את „קר־ דיט אינטרנציונל בנק". מגמה זו הסתמכה להערכה הקרובה כי בפעולת הצלה מצב זה לא יקבל ההפ־ סד הכספי של ישראל לקיבת ה־ צפוי בפירוק הבנק.

ועדת השרים לענייני כלכלה קיימה קודם לכן ישיבה רגילה ובה מסר שר האוצר מר י. רבינוביץ סקירה על ההשתלשלות מסביב ל„קונצרן" רוזנ־ באום והשקעות החברה הישראלית בבנק.

בישיבה עצמה לא קויים דיון ואף לא הוצגו שאלות ע"י השרים. אך לאחר הישיבה הרשמית נתבקשו ה־ פקידים הבכירים, שהשתתפו בה לצ־ רף את לשכת שר האוצר ונשארו השרים לישיבה בלתי פורמלית ובלי רקום פרוטוקול.

לסופרנו נודע, כי בפורום זה הוזר על ההערכה כי הפסדי החברות הישר־ אליות עלולים להגיע ל־32 מיליון דולר — לעומת זה יידרשו כ־135 מיליון דולר להצלת הבנק המתמוטט. אם כי במימון הסכום השתתפו ה־ „הסישה לנדס בנק" הגרמני וגופים פיננסיים אחרים, הרי חלקה של יש־ ראל עלול לעלות על 32 מיליון הדולר שיגרמו כהפסד בהשקעות החברות. למרות זאת נסתמנה הצעה שיש ל־ המשיך במאמצים להצלת הבנק בגלל ההשלכות הכלל יהודיות שישנן ל־ מקרה זה. אולם לא סוכמה שום הח־ לטה מעשית ולא נקבע סכום מסויים שבו מוכנים לתמוך בקונצרן.

בישיבת ועדת השרים לענייני כל־ כלה מסר שר האוצר י. רבינוביץ כי בשבת כונסה ישיבה של אנשי פיננ־ סים ישראליים לברר אם ניתן לעשות פעולה לצמצום הנזק הישיר במשק הישראלי ולחברות המסתבכות, וכן להקטין את הנזק העקיף הצלול להיגרם עקב מעורבות מפקידים יהו־ דיים קטנים ובינוניים בבנק קרדיט.

בכנס זה, אמר שר האוצר, לא נת־ קבלו סיכומים. הוא ציין עוד כי לא הוחלט באותה ישיבה על הקצבה של 20 מיליון דולר או כל סכום אחר לשם הצלת הבנק.

בסקירתו מסר שר האוצר כי החב־ רה לישראל חברת „ציפי" החליטו לערוך מאזן מיוחד ל־30 בספטמבר ע"י רואי חשבון בלתי תלויים שאינם רואי החשבון של החברות.

מועצת המנהלים של בתי הזיקוק תדון היום בהקמת ועדת חקירה מיו־ חדת. לעומת זה אין כנראה צורך בעריכת מאזן מיוחד על־ידי בתי ה־ זיקוק מכיון שההפקדות שלה בחברה הזאורדות בוצעו ע"י חברת בת מיו־ חדת.

כמו כן מסר שר האוצר, כי המפקח על מטבע חוץ ממשיך בבדיקת עסקי־ הם של החברות. עד עתה הועברה כבר תלונה ע"י פרקליט המדינה ב־ קשר הפקדות החברה ל„ישראלי" ב־ חברה האוזרדית. פרקליט המדינה העביר את העניין לראש מחלקת ה־ חקירות במטה הארצי של משטרת ישראל. אשר ל„ציפי" ובתי הזיקוק וחברות אחרות הקשורות בפרשה נמ־ צאת עדיין החקירה בעיצומה.

„גו הום [illegible]" — קראו אלפי המפגינים לקיסינג'ר במוצ"ש

חברי „גוש אמונים" מודיעים על המשך מאבקם למען ההתנחלויות

מאת כתב „הצופה" בירושלים

„ציבור המתנחלים הגדל והולך ימשיך במאבקו ובפע־ ולותיו המעשיות על פי ה־ עקרונות שנקבעו מראש! — מסרו אמש ראשי גוש אמונים במטה המבצעי החדש שהוקם לדירה במערב העיר.

הם ציינו, כי גרעיני ההתנחלות וציבור אוהדיהם מגובשים ובלוכ־ דים וכי חבריהם לא ישובו לעסקיהם היומיומיים אלא יתמסרו לכלהבה ב„ספר הלבן".

הדוברים הגיבו על הברוטאליות בה נהג צה"ל בקבוצת מתנחלים אשר פונתה מאיזור בורקה סמוכה לרמאללה ובאיזור יריחו.

אנשי אמונים סיפרו כי החיילים קשרו שם שלושה מן המתנחלים ב־ חבלים וגררו אותם בכוח על גבי צוקים וסלעים עד שחבריהם הסכימו להתפנות מרצון.

פגישה עם אלוף פיקוד המרכז

אמש נפגש חנן פורת מראשי גוש אמונים עם אלוף פיקוד המרכז יונה אפרת והשניים שוחחו על דרכי ה־ פינוי בסיכום כהוסבר שהתחייבו ה־ מתנחלים מחדש כי יורו לכל אנ־ שיהם שלא להורג מהתנגדות פסי־ בית ואילו האלוף הבטיח כי הצבא ינהג בהתאם.

במוצאי שבת לאחר הפגנה נגד שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר מול משרד ראש הממשלה, ביתו ו־ מלון המלך דוד, יצאו 150 מתנחלים בראשותו של הרב משה לווינגר ב־ חוליה לעבר יריחו. הכוח שהתפצל למספר קבוצות התחלק לארבעה כר־ הנה גפרים. שניים מהם הצליחו להגיע ליריחו עצמה ושם משה ר־ שתי קבוצות נתקלו בכוחות צה"ל בוואדי ובמערה שבדרך פונו אף הם. בודדים מכל ארבעה הקבוצה הצליחו להסתנן לעבר הכבשים שב־ קדמת יריחו והרכיבו קבוצה הזכת המצוייה עדיין בשטח.

המתנחלים שפונו הועברו בחלקם למשטרת ירושלים ובחלקם למשטרת פתח תקוה ושוחררו לאחר חקירה קצרה.

כחוויה של התפייסות בין שני הרבנים הראשיים

מאת כתב „הצופה" בירושלים

מהווה דרמטית של פיוס הדדי ערכו השבת שני הרבנים הראשיים הגר"ש גורן והגר"ע יוסף.

לאחר תקופה ממושכת של „ניתוק מגע" בין הגר"ש גורן כתב לעמיתו ובו הוא מבשרו על השלמה הצפויה בימים הקרובים של הלישכה החדשה ב„היכל שלמה". הגר"ש גורן מציע לראשון־לציון להעמיד לרשותו את הלישכה החדשה המפוארת של הקומה הוא שוקד למעלה משנה.

הגר"ע יוסף השיב לגר"ש גורן, כי לאחר הטירחה הרבה שהשקיע עכבו בתכנון ובעיצוב הבנין החדש הגאה מן הדין שהוא ישמש אותו. הראשון־לציון עצמו מוכן להסתפק בלישכה הנוכחית שתורחב עם פינוי הלשכה הנוספת הסמוכה של הגר"ש גורן.

יודעי־דבר ב„היכל שלמה" וברבנות הראשית רואים בחי־ לופי הכתבים, באדיבות ובוויתורים ההדדיים רמז להפסקת המתיחות לקראת מספר שקיפות השובות הניצבות בפני הרב־ נות הראשית ואשר לא ייתכנו ללא שיתוף־פעולה בין שני הרבנים הראשיים.

סוריה דרשה מקיסינג'ר נסיגה ישראלית מהשטחים

דמשק, 13 (יופ"ע) — סוריה הודיעה לשר החוץ ה־ אמריקני הנרי קיסינג'ר כי היא עומדת על תביעותיה ל־ נסיגה ישראלית מלאה מהשט־ חים הערביים הכבושים ו־ להכרה בזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני, אמרו היום מקורות ממשלתיים.

המקורות אמרו כי נשיא סוריה, אסד, הודיע על עמדה סורית זו ל־ קיסינג'ר בשני סיבובי ביקורו ש־ ניהלו ביום ו' בדמשק.

מקור אחר אמר, כי אסד הבהיר ב־ אוזני קיסינג'ר: „אין על סוריה ל־ וותר ויתורים, כשם שלא סוריה

(סוף בעמוד 2)

הגר"ש גורן בעד חנינה לביטון

הרב הראשי לישראל הגר"ש גורן פנה אתמול לנשיא המדינה בבקשה לחון את צ'רלי ביטון ממאסרו.

הרב גורן צירף להמלצתו את פניית הרב הראשי ליהדות צרפת, הרב יעקב קפלן, שכתב כי מאסרו של צ'רלי ביטון עורר התרגשות בלתי־רצויה בקרב יהדות צרפת.

הרבנות והמועצה הדתית רמת־גן | בית כנסת לעולי בבל „ישרים" ר"ג

אזכרה

במלאת שלושים להסתלקותו של האי גברא רבא
כמהר"ר הרה"ג (חכם)

אליה חבה זצ"ל

רב העדה הבבלית ברמת־גן

תערך אזכרה (דרוש) ביום שלישי כ"ט תשרי תשל"ה (15.10.74). בשעה 4.00 אחה"צ בבית־הכנסת „ישרים" רח' ד"ר כהן 13, רמת־גן

בהשתתפות הראשון לציון הרב הראשי לישראל
הרה"ג כמהר"ר מרן

עובדיה יוסף שליט"א

הצבור מוזמן

ביום השנה הרביעי לפטירת
ראש משפחתנו

הרב משה רוזיה ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין בפתח־תקוה
מחר כ"ט תשרי תשל"ה (15.10.74) — בשעה 3.30 אחה"צ. נפגשים ליד השער.

המשפחה

ד"ר י. רפאל: בעניין ההתנחלויות קיים הסכם קואליציוני המחייב כל השותפים

„אנו ומפ"ם חתומים יחד על אותו הסכם קואליציוני ו־ הוא מחייב גם אותנו וגם את מפ"ם, אם אנו נהיה בקואליציה, כמובן". זאת אמר ח"כ ד"ר יצחק רפאל, מסיעת המפד"ל, בתגובה על דברי המזכיר הכללי של מפ"ם במסיבת עתונאים אתמול בעניין ההתנחלויות.

(ראה עמוד 2)

התגובה של דר רפאל שודרה ב־ תכנית „מבט" של הטלוויזיה.

בראשית דבריו אמר ח"כ רפאל: „מה שנוגע למפ"ם, התביעה שלה אפילו אינה מרגיזה אותי. היא יכו־ לה, לכל היותר, לעורר קצת גי־ חוך או שאני אינני מבין כראוי בה שהם רוצים. גם זה יכול להיות. כי אני יודע את אנשי מפ"ם וראשי מפלגת מפ"ם. אני מכיר אותם לא מאוים כאנשים רציניים ביותר".

ח"כ רפאל הוסיף, כי בכספים ידועים מה תהיה עמדת המפד"ל. הוא אמר, כי ההסכם הקואליציוני בנוגע להתנחלות נוסח לא מעט על פי יוזמת המפד"ל ובלחצה. „אנו לא רוצים לשנות את קו היסוד ב־ נקודה זו. גם מפ"ם, עד כמה שידוע לי, אינה מערערת עכשיו את קווי היסוד, אמר ח"כ רפאל.

בתשובה לשאלה אמר ח"כ רפאל, כי הוא מעריך „שהשבוע יתבררו העניינים המפד"ל הצורך למשר־ לה". הוא אמר עוד, כי לאחר שה־ מפד"ל תקבל את ההצעה של ראש הממשלה, יתכנס מוסד מוסמך של התנועה לשם החלטה. הוא הוסיף, כי כידוע יש חילוקי דעות בתוך התנועה. עוד הוסיף, כי כל הערכה שהוא מעריך בעניין זה, היא הע־ רכה אישית שלו בלבד.

החלטות הוו. הפוליטית של הקה"ד

ההודעה הפוליטית של הקיבוץ הדתי נמסרו לפרסום ההחלטה ש־ נתקבלו בישיבתה אתמול:

הקבוץ הדתי חוזר ומגלה דעתו, כי הוא מחייב הגברת ההתיישבות החקלאית והעירונית בכל שטחי א־ רץ ישראל, במקום שיוחלט עליו על־ידי הכנסת הקיבוצים.

הקבוץ הדתי קורא לממשלה לבוא בדברים עם חוגי המתנחלים לכלן לצל הפיננציאל הסמכן בהם לכלוי מסיכות של התישבות קבע.

הקבוץ הדתי רואה בצער ובחרדה את העימות שנוצר בין המתנחלים וכוחות הבטחון, בעקבות הנסיונות החוזרים להתנחל ביהודה ושומרון, וקורא למנוע כל עימות הסותם לך ואבו סכנה של מלחמת אחים ואשר יש בו כדי לערער את האחדות ה־ נחוצה לנו ביותר בשעה גורלית זו.

הקבוץ הדתי פונה לממשלה להנ־ היג את הצבור במדינה בשעה גור־ לית זו, ע"י הבהרת מדיניותה, הב־ הרה זו נחוצה ביותר על רקע ה־ הבהרות המדיניות שהתפרסמו לאח־ רונה ע"י ראש הממשלה וסגנו.

שר המלחמה המצרי: מצרים מתכוננת לאפשרות מלחמה

קהיר, 13 (יופ"ע) — כוחות צבא מצרים מתכוננים לאפש־ רות של מלחמה חדשה עם ישראל „על יסוד ההנחה ש־ המלחמה תתנהל מחר" — זאת אמר שר המלחמה מרשל אחמד איסמעיל.

שר־המלחמה המצרי אמר דברים אלה בסימפוזיון שנערך במוצאי־ שבת. גירסה של דבריו פורסמה על־ ידי סוכנות הידיעות המזרח התיכון היום.

מרשל אחמד איסמעיל הטעים כי המאבק בנצבה במסגרת התכנית הצבאיות לאחר מלחמת אוקטובר „הוא גדול יותר וקשה יותר מאשר זה שנעשה במהלך הקרב.

אינו מאמין שיש לישראל פצצה אטומית

איסמעיל ציין כי אין הוא מאמין שישראל פיתחה כבר פצצה אטומית, אך הוא סבור שתוך שנה או שנתיים היא עלולה להיות מסוגלת לייצר פצצה אטומית מהסוג שהופעל ב־ הירושימה.

„אנו עוקבים אחר כל האפשרויות ובודקים אותן וקיימת הכנות לכל אפשרות", אמר שר המלחמה. הוא לא נכנס לפרטים בנושא זה.

„אנו ניצבים לפני שתי ברירות — שישראל תנסה להתקיף אותנו כדי להחזיר את יוקרתה וכדי שתוכל ל־ אחר מכן לבוא לוועידת ג'נבה מ־ עמדת כוח. ישראל עשויה לנסות ולהפעיל שיטה זו נגד לבנון, סוריה ומצרים. במקרה זה נגיב בהחלטה חזקה, שתלמד את ישראל לקח נוסף כדוגמה זה שניתן לה ב־1973.

אנו מחכים להוראות

האלטרנטיבה השנייה היא לדברי איסמעיל ש„יתנו לנו הוראה לחדש את המלחמה, כדי לשחרר את אדמו־ תינו בכוח, אם תמשיך ישראל להתמיד בעמדתה הנוקשה".

שר־המלחמה המצרי אמר כי הוא סבור שהאבידות הישראליות במל־ חמת יום הכיפורים היו כעשרות אל־ פים הרוגים ו־20 אלף פצועים.

עוד אמר אחמד איסמעיל כי ישראל מקבלת עתה כמויות גדולות יותר של נשק אמריקני מאשר הכמויות ש־ נהגה לקבל בעבר.

ישראל מקבלת נשק בכמויות מוגבלות

„ארה"ב ממשיכה לספק לישראל נשק, אך המשלוח האחרון מראה שזה נעשה תוך הגבלות מסויימות".

...מצרים, אמר שר המלחמה פועלת ... עם כמה מדי־ נות ערביות כדי להקים תעשיות צבאיות משותפות, אך תכנית זו צריכה זמן.

„יהיה צורך בתקופה של שנתיים עד שלוש שנים בערך עד שנוכל להתחיל ליצור. במועד מאוחר יותר אנו עשויים לשתף פעולה עם כמה מבין המדינות המתקדמות בשטח זה, כדי לייצר את כלי המלחמה המודר־ ניים ביותר. הסעיף אחמד איסמעיל.

מקורות דיפלומטיים גילו בשבוע שעבר שמצרים עשתה עיסקה עם בריטניה להקמת מפעל הרכבה ב־ שטחה. במפעל זה ייצר מסוקים צב־ איים מדגם „לינקס".

אושרו תנאי תשלום לבניית חדרי ביטחון

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ועדת השרים לענייני כל־ כלה אישרה אתמול מתן תנאי תשלום מיוחדים להקמת חדרי ביטחון בישובים שעל גבול עורפי.

הכוונה היא בעיקר לישובים ב־ צפון. כמחצית ההשקעה תינתן ב־ תנאים של הלוואה עומדת לחמש שנים ואח"כ היא תהפך למענק. ה־ יתרה תינתן כהלוואה ל־35 שנה בריבית של 3.5 אחוז ללא הצמדה. לדיירים בתנאי שכירות יינתן פטור משכר דירה בחמש השנים הראשו־ נות ולאחר מכן יגבו רק מחצית מ־ שכר הדירה עבור חדרי הבטחון.

מת הצייר ראובן

הצייר ראובן רובין, מגדולי ה־ ציירים של ישראל ולשעבר ציר ישראל ברומניה, נפטר אמש בבי־ תו בתל־אביב, בשנת ה־81 לחייו. הלווייתו תיערך כנראה מחר. עיריית תל־אביב מטפלת בסדרי הלוויה. לאחרונה הקדיש את ביתו ברחוב ביאליק בתל־אביב להקמת מוזיאון מיצירותיו.

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפר־ טורות החזויות: ירושלים 24, תל־ אביב 27, חיפה 28, נהריה 28, צפת 23, טבריה 32, נצרת 25, עפולה 29, השומרון 24, נמל התעופה לוד 28, יריחו 32, עזה 28, באר שבע 28, אילת 32, מפרץ שלמה 31.

צרפת הכפילה יצוא המירז'ים למדינות ערב

פאריז, 13 (ע"ר) — צרפת הכפילה למעשה את יצוא מ־ טוסי הסילון מדגם „מיראז'" וציוד מתוחכם אחר במשך 5 החודשים הראשונים של שנה זו — בעקבות המירוץ למכי־ רת נשק למדינות ערב העשי־ רות בנפט ולזכות בהשפעה באיזור הערבי.

במשך התקופה מינואר עד מאי 1974 יצאה צרפת מטוסים וציוד מ־ תוחכם אחר בסכום של כ־410 מיליון לירות שטרלינג, לעומת יצוא בשווי של כ־500 מיליון לירות שטרלינג ב־12 החודשים של שנת 1973.

ואן דור, הנציג הצרפתי של פד־ רציית התעשיות האוויריות בצרפת, מציין כי מכירת הציוד הצבאי ב־ חו"ל הגיע לכמויות מעין אלה ש־ ההכנות של ציוד צבאי כפצה את התעשיה על הירידה בהזמנת מטו־ סים אזרחיים.

„המכירות הצבאיות מהוות 73 א־ חוז מהמחזור הכללי והן מהוות את עמוד התווך של היצוא שלנו" אמר דור.

כאן הוסר האמברגו על משלוחי נשק צרפתי למזרח התיכון. מטפ־ חים יצרני המטוסים והטילים בצר־ פת את התקווה שיעלה בידם להי־ שיג הזמנות שמנות הן מהערבים והן מישראל.

יצרנים אלה מפעילים עתה לחץ על הממשלה שתוותר על הסעיף ה־ אוסר על המדינות המקבלות ציוד צבאי למכור אותו למדינות אחרות.

ערב הסעודית כבר הזמינה 3 טיי־ סות של מפציצי יירוט צרפתיים מ־ דגם „מיראז' 3", שנועדו לחדירה עמוקה, ומשקיפים סבורים כי מטו־ סים אלה יועברו למצרים.

כווית רכשה 18 מטוסי „מיראז' פ־1" והיא מבקשת לרכוש עתה ספינות טילים וציוד אחר.

מפעל „מרסל דאסו" מכר כבר 1,500 מטוסי מיראז' ליותר מ־16 מדינות וביניהן יוון, זאיר ואינדו־ נזיה. מפעל זה מתחרה עתה על „עסקת הנשק של המאה" — הזמנה של 400 מטוסים בשווי של 1,500 מיליון לירות שטרלינג על ידי 4 מדינות נאט"ו, העומדות להצטייד במטוסים חדישים.

צרפת מוכנה למעשה למכור נשק מכל הסוגים — מגוללות ועד ל־ מטוסי סילון — פרט לנשק גרעיני.

המר ובן־מאיר מציעים חוק בעניין התנחלויות

מאת סופרנו מתל־אביב

ח"כ זבולון המר וד"ר יהו־ דה בן־מאיר ניסחו הצעת חוק פרטית שמגמתה להסדיר את ההתנחלויות בשטחי ארץ ישראל.

ההצעה מדברת על חוק יסוד ארץ ישראל והיא תוגש הבוקר ליו"ר הכנסת. החלק הראשון של החוק מציין, כי בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית הדתית המדינית ולפיכך — זכותו של העם היהודי לארץ ישראל אינה ניתנת לערעור. ביתר סעיפי הצעת החוק נאמר בין השאר: כי המשפט, השיפוט והמינהל של המדינה יחולו בכל שטח של ארץ ישראל; ביטול חוקי הספר הלבן בכל ארץ ישראל. כל יהודי זכאי לגור בשטחי א"י, לקבוע בהם מקום מגוריו ולצאת מהם. אין מגבילים זכות זו אלא על פי חוק, וכל הוראת דין המפלה יהודי מטעמי דת לאום וגזע ה־ אוסרת עליו לגור בשטחי א"י בטלה ומבוטלת; אין לשנות חוק זה אלא ברוב של 80 חברי כנסת.

קיסינג'ר נפגש עם משפחות הנעדרים

שר החוץ האמריקני ד"ר קיסינג'ר הבטיח להוסיף ולטפל בבעיית 58 גופות חיילי צה"ל אשר טרם אותרו בחזית תעלת סואץ.

ד"ר קיסינג'ר נפגש אתמול בתום שיחותיו המדיניות עם משלחת של שלושה נציגי המשפחות השכולות, אשר שטחו בפניו את בקשתם לפעול למען גילוי גופות והבאתם לקבר ישראל. הפגישה התקיימה בבית ראש הממשלה בירושלים.

חברי המשלחת מסרו אחרי הפגי־ שה, כי שר החוץ האמריקני גילה הבנה ואהדה לבעיית הגופות של החיילים הנעדרים.

לנחמן שי

לנישואיו עב"ל רבקה קשפיצקי

כל־טוב

אברהם דורון

לחי' יהושע שילה

יו"ר מועצת המנוף

ולרעיתו חוה

מזכירת תנועת האשה הדתית־לאומית

ברכת מזל טוב נאמנה
להולדת הנכד

מועצת התנועה — המפד"ל — הפוהמ"ז בבת־ים
פ. ורטמן — המזכיר

יום עיון להורים

„וכל בניך למודי ה'"
המרכז לחינוך דתי בישראל
ארגון ההורים הארצי של בתיה"ס הדתיים
משרד החינוך והתרבות — המחלקה לתרבות תורנית
מחוז תל־אביב והמרכז

יתקיים אי"ה
ביום רביעי ל' תשרי תשל"ה (16.10.1974) באולם „בני־ברית"
רח' קפלן 10, תל־אביב.
פתיחת הכנס בשעה 9.00 בבוקר בדיוק

התכנית:

מנחה: ד"ר יהודה מוריאל

9.00	פתיחה — מר ברוך דובדבני, יו"ר המרכז לחינוך דתי
9.15	החינוך הדתי בחברה המתירנית, סכנות וסכויים — הרב ישראל לאו
10.00	תכנית הלימודים בבתי הספר כגורם מחנך — מר אברהם רוזן — הרב שמחה הכהן קוק
11.00	דיון
11.30	ערכה ותפקידיה של ספרות הילדים — הגב' לאה חובב
12.15	קבוצות דיון — השתלבות ועדי ההורים בחיי בתיה"ס בהנחיית בוגרות מכון אדלר.
13.30	ארוחת צהריים.
14.30	חינוך הבת לערכים דתיים וקיום מצוות — הרבנית גליקסברג
15.15	מקומה של תנועת הנוער במאבק על דמות הנוער הדתי — מר ידידיה כהן
16.00	הצעות סיכום ע"י נציגי ההורים
17.00	נעילה

* הכנס מיועד להורים מבתי־הספר הממ"ד באיזור תל־אביב והמרכז (אשדוד—חדרה).
* הורים שלא קיבלו הזמנה ומעוניינים להשתתף, יוכלו לבוא ולהירשם במקום.

مكتز من الاهل

של הצופה

לאחר הביקור

שיחות ראש־הממשלה וצוותו עם שר־החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר, פרטיהן לא הגיעו לידי פירסום, אך מסתבר שהן היו גישושים לקראת חידוש הפעילות המדינית אחר ועידת־הפיסגה הערבית בראבאט. בוועידה זו תוכרע, כנראה, בעיית הייצוג של הפלסטינים, ירדן או אש"ף, על תוצאותיה הממשיות. יש להוסיף, ביקורו של קיסינג'ר במוסקווה, שבה מבקר עכשיו שר־החוץ המצרי, פהמי, יחד עם הרמטכ"ל, ביקורים הכרוכים בהתפתחויות שבאיזור.

בפרק־זמן של המתנה נמנעים, כרגיל, מלהצביע הצעות מוחשיות ומסתפקים בקביעת עקרונות. הדבר ממשלתי אחד אמר, ש„הדלתות לא ניגעלו, ביחוד בעניין סיני", בכוונו לאפשרות של משא־ומתן עם מצרים על הסדר־ביניים, נסיגה תמורת אי־לוחמה, בין שהדברים ייאמרו במפורש ובין שיורכזו במרכיבים המעשיים של סילוק גורמי־עימות. לפי ידיעה אחת, אמר קיסינג'ר, שהמצרים מסתייגים מהכרזות, גם כשייענו למשא־ומתן על הסדר־ביניים.

עמדתה העקרונית של ישראל, כפי שהדגיש פעמים מספר ראש־הממשלה, שכל משא־ומתן יהיה אך ורק במישור מדיני במגמה להתקדם בשלבים לקראת הסדרי שלום.

מאחר שלא רק מנהיגי סוריה, אלא גם ראשי השלטון במצרים הודיעו פעמים מיספר, שלא יסתפקו בנסיגה ישראלית כללית אלא דורשים החזרת זכויות הפלסטינים, נודעת חשיבות מכרעת לאופי המשא־ומתן אם יגיעו אליו, שאם יתרכז בדיון מדיני הרי יבורר בראשיתו אם מצרים מוכנה או לאו להסדר־ביניים כפתיחה להסדרים באים.

בלי הצעות מעשיות, בלי שירטוט מפות, אלא פגישה לחילופי מידע ודעות לקראת הבאות. נציגי ישראל ודאי הבהירו לקיסינג'ר את עמדתם לטיבו של המשא־ומתן עם כל אחת מארצות ערב.

סיכויי העלייה מרוסיה

המשא־ומתן בין הסינאטור ג'קסון וחבריו לבין הממשל האמ־ריקני להסדר־פשרה בעניין התיקון לחוק־הסחר המועדף עם רוסיה הסובייטית, עומד בפני סיומו החיובי, לפי הידיעות, והוא יאפשר יציאת־יהודים מוגברת מברית־המועצות לישראל.

הצורך הדחוף של רוסיה בביצוע החוק לשיפור משקה הכלכלי מצד אחד, ולחץ הסינאטורים לקבל „תיקון ג'קסון" בעניין פתיחת שערי היציאה כתנאי להעדפה בחוק־הסחר, הביאו כנראה למוצא של פשרה על דעת כל הצדדים. קיסינג'ר בשיחותיו עם נציגי הממשלה הבטיח, לפי הידיעה, שבביקורו הקרוב במוסקווה יגיע לידי פתרון סביר במתן חופש יציאה ובהפסקת רדיפתם של המועמדים לעלייה לארץ.

זה יהיה הישג רב־הערך אם יבוצע כל שנה כתיקנו, ללא שיבושים, למערכה על פתיחת שערי־יציאה למרובים שמבקשים לעזוב את רוסיה ולעלות לישראל.

האם ישראל מוכנה לקלוט רבבות עולים לשנה מברית־המועצות? יושב־ראש הנהלת הסוכנות אמר בלשון חד־משמעית, ש„אנו מוכנים לקלוט כל מספר העולים שיבוא, מאחר שהעלייה נחוצה לישראל כאוויר־לנשימה, מבחינה בטחונית ומשקית".

אנו מחוייבים להיות מוכנים לקליטה, שעתידה של המדינה מותנה בעליה, ואין כחובתנו לגבי יהודי רוסיה הניצולים משם. קליטה זקוקה לאמצעים כספיים מרובים, לרוחב־לב של תושבי הארץ, לאירגון משוכלל ולביצוע מעולה. יש ללמוד מן העבר ולשפר מה שטעון שיפור כדי לסלק מראש מיכשולים בדרך לקליטה.

המדינה והעם היהודי כולו בכוחם להקים מכשירי־קליטה מעולים.

קיסינג'ר בריאד: הוסכם על עקרונות שינחו הצדדים במו"מ

פקידים אמריקנים בכירים: מסגרת הפתרון בשלבי גיבוש

ריאד, 13 (ע"ר) — שר ה־חוץ האמריקאני הנרי קי־סינגר אמר היום כי הוא ו־מנהיגי ישראל הסכימו על ה־עקרונות העשויים להנחות את הצדדים במו"מ להשכנת שלום במזה"ת.

פקידים אמריקאנים בכירים ה־מלווים את ד"ר קיסינגר שהגיע ה־ערב לריאד, אמרו כי בשיחות עם ישראל לא הושג הסכם במלוא מובן המילה, אלא משהו בין הסכם ל־וויכוח.

ד"ר קיסינגר קיים שתי פגישות עם המנהיגים הישראליים ודיבר על הסכם בהצהרה שמסר עם צאתו אך ורק כדי לשכנע אומות ערביות ספק־ניות שישראל מוכנה למו"מ נוסף להשכנת שלום — כך אמרו משקי־פים.

שיחות באופי של דיון

פקידים בכירים ציינו כי השיחות שניהל קיסינגר בישראל נשאו ל־מעשה אופי של דיון, שבו הישראלים לא הביעו הסתייגות לגבי עמדתו של ד"ר קיסינגר בשאלה כיצד יש להמ־שיך בשיחות. הפקידים סירבו לגלות מה עשוי להתרחש בעתיד, באמרם שלמעשה לא הוחלט דבר.

פקידים אמריקנים מצאו ששני ה־צדדים נוקטים עמדה נוקשה יותר בפרהסיה מאשר בשיחות פרטיות. הפקידים אמרו שאין להתייחס בכובד יתרה של אמון לידיעות מקהיר, ש־בהן נאמר כי הנשיא אנואר סאדאת דחה בפגישותיו עם ד"ר קיסינגר ב־יום ה' כל הסדר מדיני עם ישראל.

על־אף העמדה הנוקשה ששני ה־צדדים נוקטים אמרו פקידים אמרי־קנים שד"ר קיסינגר אופטימי והוא סבור שתושג התקדמות. יתר־על־כן, שר החוץ האמריקני מאמין שמתקבל על הדעת כי ניתן להמנע ממלחמה, על אף העובדה שסכנת המלחמה נשקפה במשך כל הזמן.

מסגרת הפתרון בשלבי הגיבוש

הפקידים הבכירים אמרו, שמסגרת הפתרון הנמצאת עתה בשלבי ה־גיבוש היא: נסיגות ישראליות נוס־פות תמורת התקדמות בשאלת ההסדר המדיני.

פקיד בכיר אמר כי ד"ר קיסינגר מצא שהמצב מסובך יותר מאשר סבר כאשר פתח במסעו ביום ג' שעבר. פקיד זה הוסיף ואמר כי יתכן שד"ר קיסינגר יחזור למזה"ת בתחילת החודש הבא.

המטרה שהציב לעצמו שר־החוץ האמריקני בביקורו בערב הסעודית היא — לשכנע את המלך פייסל להפ־עיל את השפעתו המוסרית הניכרת בעולם הערבי לטובת העבודה ה־אמריקנית במאמץ להשכין שלום ב־מזה"ת.

כפי שנמסר סייע המלך פייסל — יותר מאשר כל מנהיג ערבי אחר — לד"ר קיסינגר בהרים שנמשך חודש ימים, שהביא להסכם הפרדת הכוחות הישראלי—סורי בחודש מאי.

להשפעתו מייחסים חשיבות מיו־חדת במניה בוועידת הפיסגה הערבית העומדת להפתח ברבאט ב־27 באוק־טובר. ועידה זו תצטרך לאשר את כל המהלכים הנעשים על־ידי מצרים וירדן לקראת הסדר עם ישראל.

יגאל אלון מחליף חיוכים עם עמיתו קיסינג'ר בבואו לסעודיה

סאדאת: לא נחתום על חוזה שלום עם ישראל גם כשתסוג מכל השטחים

מדינות ערב אינן מתכוננות למלחמה חדשה — רק ישראל מדברת על כך ● „קיסינג'ר — המתווך מספר 1" ● קדאפי שלח אנשים להרוס את ביתו

כוה, 13, (ע"ר) — נשיא מצרים אנואר סאדאת הכחיש בראיון שפורסם היום את ה־ידיעות, לפיהן מתכוונות מדי־נות ערב למלחמה חדשה נגד ישראל.

„רק הישראלים מדברים על מל־חמה" אמר הנשיא סאדאת בראיון שהעניק לשבועון המערב גרמני „דר שפיגל".

„אנו מתכוונים לוועידת ג'נבה", ציין סאדאת.

עוד אמר סאדאת, כי ממשלות ערב יתקשרו עם שתי מעצמות־העל, ש־הערבות לדבריו לביצוע מידי של החלטת מועצת הבטחון. בראיון צי־ין סאדאת כי החלטה זו קוראת לישראל לסגת מהשטחים שנכבשו על ידה במהלך „מלחמת ששת הימים".

אינו מוכן לחוזה שלום

סאדאת הטעים, כי יהיה מוכן לחתום על הסכם שלום עם הישרא־לים, אם אלה יחזירו את כחותיהם, אך אין הוא מוכן לחתום על חוזה שלום.

מצרים, הטעים נשיאה, אינה מו־כנה להיכנע או להסכים לתנאים המוצגים לה על פי אולטימטום יש־ראלי.

„לא נסכים לתנאים מעין אלה, אפילו אם יהיה עלינו למות ברעב" אמר סאדאת כפי שצוטט על ידי כתב העת.

מצרים, ציין סאדאת, אינה מוכנה לעשות ויתורים כלשהם לישראלים באשר לשטחים ערביים או לריבו־נות. אם רוצה ישראל להשיג ערו־בות לגבולות בטוחים, יצטרכו לתת לשכנותיה הערביות ערובות דומות.

קיסינג'ר — המתווך מספר 1

עוד אמר סאדאת כי הוא ממשיך לראות בשר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר את המתווך מספר 1 ב־מזרח התיכון. „הוא נוהג באמונה" אמר נשיא מצרים.

בהתייחסו לשיחות השלום בג'נבה, ציין סאדאת: „כאשר אנו הולכים לג'נבה, על ישראל להביע את עמ־דתה ונשותה. דבר זה יהיה דומה לישיבתנו יחדיו באו"ם".

סאדאת דוחה מו"מ ישראלי ליד שולחן אחד, ללא השתתפות מדינות אחרות.

הסכם ולא חוזה שלום

הוא יסכים אך ורק להסכם שלום, שישים קץ למצב המלחמה עם היש־ראלים הנמשך 26 שנים. לדבריו הסכם וחוזה הם „שני דברים שונים לגמרי". הוא לא הבהיר נקודה זו.

רק הדור הבא יוכל להחליט אם יש לכונן יחסים דיפלומטיים וכל־כליים תקינים עם הישראלים, הוסיף ואמר סאדאת. באשר לגדה המער־בית, אמר סאדאת כי קיבל הבטחה בעל פה מהמלך חוסיין כי לא יכבוש מחדש את הגדה, אם יוציאו היש־ראלים כחותיהם משטח זה.

הנשיא סאדאת הטעים, כי אין הוא רואה עצמו כבעל ברית של הרוסים אלא רק כידידם. בתוקף מעמד זה הוא רשאי למתוח ביקורת על מוס־קווה, אם היא פועלת בניגוד לעקרון הידידות בנקודה זו או אחרת.

בראיון אמר סאדאת, כי הוא מת־ייחס בחומרה רבה לעובדה שבר־ה"מ מרשה לאזרחיה היהודים להגר לישראל. הוא תובע מבריה"מ שתבצע כל הגירה נוספת מעין זו.

הישראלים חצו את התעלה כדי להציל יוקרתם

בדברו על מלחמת אוקטובר, אמר סאדאת כי הישראלים חצו את התעלה וכבשו שטחים בגדה המער־בית רק כדי „שהם רצו לנהל מל־חמה טלוויזיונית. הם היו זקוקים לכיסוי להעלאת גאוותם ויוקרתם".

עוד אמר סאדאת שלולא נסוגו ה־ישראלים, הוא היה מסוגל לגרום להם לאבידות „אותן לא יוכלו להרשות לעצמם בתולדותיהם הנדרגים ב־יותר".

הוא הוסיף להפסקה אש רק מאחר והבין כי הוא נלחם נגד ארה"ב ולא נגד ישראל. בגלל המעורבות האמריקאית במלחמה 1973 הוא דורש פיצויים בסך 2,100 מיליון דולר מארה"ב.

קדאפי ניסה לפוצץ את ביתו

הנשיא סאדאת אמר, כי אכן אמי־תית הידיעה שהנשיא מועמר קדאפי מלוב ניסה לפוצץ את ביתו. עוד אמר, כי הגיש מחאה על כך באיגרת שנשלחה למנהיג הלובי.

אותם אנשים שפעלו בהתאם ל־הוראותיו של קדאפי כלואים עתה בבית סהר במצרים, אמר סאדאת. הוא ציין כי כולם מצרים.

כשנתבקש להגיב על ההערות ש־השמיע קדאפי בקשר עם מלחמת אוקטובר אמר סאדאת: „אינני מייחס כל חשיבות למה שהוא אומר. הוא יכול לומר מה שהוא רוצה".

סוריה

(סוף מעמוד ראשון)

כבשה שכוחב. נהפוך הוא, מרי־סוריה עדיין בעינה בכוהה".

אסד גם אמר: „העמדה של ה־ערבים, וזו של סוריה, ידועה היטב ולא חל בהן שינוי מאז חתימת הסכם ההפרדה בג'נבה — 31 במאי", הוסיפו המקורות.

להלן אמר, כי הסורים, בשיחו־תיהם עם קיסינג'ר, הביעו מורת רוח על עמדת ארה"ב לגבי הדיון על שאלת פלסטין במושב הנוכחי של עצרת האו"ם.

אסד אמר לקיסינג'ר כי „נקיטת עמדות עויינות כלפי ארה"ב כלפי העם הפלסטיני, הקשה על החיפו־שים אחר שלום במזרח התיכון".

פקידי רשות סוריה סירבו למסור פרטים כלשהם על שיחותיהם עם קיסינג'ר. אולם שני עתונים בבירות פירסמו כי סוריה מבקשת נסיגה ישראלית נוספת ברמת הגולן.

גורלו של בנק

(סוף מעמוד ראשון)

„החברה לישראל", המנוהלת עתה ע"י שלושה דברים על ברצת ה־מנהלים, במקום המנכ"ל הנועצה מ. צור, מחפשת עתה דרכים להיפטר מכמה מהשקעותיה. ההפסדים הגדו־לים שלה מחייבים העברת כספים לחברות של ט. רוזנבאום, מחייבים אותה לבדוק מחדש את השקעותיה. בין היתר, ידוע כבר עתה כי היא מקפיאה את הכניסה בדבר הקמת חברה לניהול בתי־מלון. חברה זו שהיתה בהקמה, „בגאורי", אמורה היתה לנהל כמה בתי מלון שהחברה עמדה להיות בעלת בהם או שותפה בהם.

מבקר ההסתדרות נתבקש לבדוק מעורבות „סולל בונה"

מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל הודיע אתמול לועדה המרכזת, כי פנה אל מבקר ההסתדרות והטיל עליו לבדוק אם היתה מעורבות של „סולל־בונה" או גורם אחר בעסק ההסתד־רות בבנק ובחברות של ד"ר טיבור רוזנבאום.

כ"כ הביא לידיעת חברי הועדה המרכזת את תוכנם של מכתבים ש־קיבל מנציגי סיעת „הליכוד", „מוקד", בר"י וקי"ח בהם כלולה תביעה לדון במליאת הועד הפועל בפרשיות ההתמוטטות סביב „החברה לישראל" בכלל וכן בידיעה ובשמו־עות על מעורבותם של „סולל־בונה" או גורמים אחרים בעסק ההסתדרותי בקשרים עם העסק וההברות של טיבור רוזנבאום.

ח"כ תמיר יכנס את ועדת הכלכלה

ח"כ שמואל תמיר, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, אמר אמש ב־שובו מארה"ב שהוא יפעל מיד ל־כינוס ועדת הכלכלה, כדי לדון ב־הלכות של קריסת החברה לישראל.

גולדמן: הזמן פועל נגד ישראל

ד"ר נחום גולדמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אמר אמש, שבשי־חותיו עם נשיא רומניה נ. צ'אוצ'סקו, נשיא יוגוסלוויה, המארשל טיטו, מ־ווילי בראנדט, מי שהיה קאנצלר מערב גרמניה, וכן עם מדינאים בכי־רים בצרפת, שמע מפיהם את הדיעה, שעל ישראל למהר ולעשות שלום, כי הזמן פועל נגדה.

„זו גם דעתי", אמר ד"ר גולדמן, שהגיע לביקור של חודש ימים ב־ישראל.

בשיחה עם כתב עתיים בנמל ה־תעופה בן־גוריון, אמר ד"ר גולדמן, שהוא מתנגד בתוקף לנסיונות ה־התנחלות האחרונות. „זה דבר אב־סורדי, וטוב שלממשלה היה האומץ להכשיל נסיונות אלה", אמר ד"ר גולדמן.

בתשובה לשאלה אחרת אמר, שאין הוא רואה בעתיד הקרוב אפשרות של גיבוש הסדר, שלפיו תשלם מזרח גרמניה פיצויים לנפגעי הנאצים. ל־אחרונה נוצר מגע בינו לבין שלטו־נות גרמניה המזרחית, השגריר ה־מזרח גרמני בשוויץ, עימו נפגש אמר לו, שהונקר, המנהיג המזרח גרמני, מבקש להזמינו לביקור ב־ברלין המזרחית.

בתשובה לשאלה אחרת הכחיש ד"ר גולדמן, שלקונגרס היהודי ה־עולמי או לו עצמו היו אי פעם כספים בבנק של ד"ר טיבור רוזנ־באום, שבעבר שימש גזבר של ה־קונגרס היהודי העולמי.

יהודי ליטאי נידון ל־6 שנות מאסר

מוסקווה 13 (יופ"יא) — יהודי לי־טאי נידון ל־6 שנות מאסר עם עבודת פרך, לאחר שנמצא אשם כי עמד בראש רשת שהבריחה חפצי אמנות לישראל — על כך מסר העתון „סוב־יצקיה ליטווה".

לדברי העתון אמרו עדים, כי שלו־שה משלוחים של דברי אמנות, איקו־נות ועתיקות יצאו את בריה"מ כשהם מוסתרים בין רהיטים של מהגרים.

השלטונות מנעו יציאת שני משלו־חים נוספים, מציין העתון.

העתון כותב, כי האיש שנידון ל־6 שנות מאסר הוא פיטר גולדברג, מי שעומד בראש חנות למכירת פירות וירקות בווילנה.

הממשלה הפקידה

(סוף מעמוד ראשון)

מדינות ערב מציגות עמדה שלפיה הן מעוניינות בהסכמי־הפרדה נוס־פים, אבל הוא סובר שזאת עמדה ראשונית בלבד. ד"ר קיסינג'ר מו־סיף להאמין בהסדרים שבהן לא יהיו הכרזות, משום שמדינות ערב אינן מוכנות לשום הכרזות.

הצהרות קיסינג'ר ואלון

שר החוץ האמריקני ד"ר הנרי קיסינג'ר ושר החוץ מר יגאל אלון השמיעו הצהרות בטקס הפרידה ב־נמל התעופה בן גוריון.

הושמעו שיחות על הצורך להתקדם לשלום

ד"ר קיסינג'ר אמר: „השלמנו שיחות נרחבות עם ראש הממשלה, שר החוץ ושר הבטחון, סקרנו את היחסים הדו צדדיים האווירה הר־מונית ובתוצאות חיוביות.

שוחחנו על הדרך בה ניתן להת־קדם לקראת שלום והסדר במזה"ת. הסכמנו על העקרונות והנהלים ש־אפשר יהיה לנהוג על פיהם, וכפי שכבר אמרתי, האווירה הכללית הי־תה הרמונית וכך גם היה תוכן ה־שיחות.

בטרם שאני בא לישראל אני ת־מיד קורא בעתונים על קשיים ול־חצים גם על חשדנות. אך מנסיוני אני למד, שגישה זו מעולם לא עמדה במבחן הדו־שיח הממשי בין ידידים, מכיון שהשלום במזה"ת הוא האינטרס של כולם וכפי ש־אמרתי כבר אתמול, במיוחד האינט־רס של ישראל, אותה מצאתי מו־כנה לעבוד למען השלום במסירותה ובדבקותה הרגילה".

השיחות שקויימו — שלב הכרחי

מר אלון אמר: „מנסיוני אני יכול לומר, שביקור קצר זה של ד"ר קי־סינג'ר ושיחותינו הנרחבות היו ש־לב הכרחי בתהליך של עשיית ה־שלום במזה"ת. לכן אנו מודים מאד למזכיר המדינה קיסינג'ר על שבא לארצנו. אני יכול לומר, שביקור זה ייזכר כאחד הצעדים ההכרחיים במאמצינו להגיע לשלום וליציבות באיזורנו".

קיסינג'ר יצא לערב הסעודית

שר החוץ האמריקני, ד"ר הנרי קיסינג'ר יצא אתמול אחה"צ לערב הסעודית, לאחר שקיים שתי שיחות עם שרי ממשלת ישראל.

נמסר, כי מסעודיה יצא ד"ר קי־סינג'ר לקאהיר ולדמשק אך הוא לא יחזור יותר לישראל במסעו ה־נוכחי. שתי השיחות שקיים שר ה־חוץ האמריקני בישראל ארכו 5 ש־עות וחצי.

לארסן וקריידמן נוצחו במנילה

מאנילה, 13, (יופ"יא) — הרוסי יבגני ואסיוקוב הפסיק היום את סדרת נצחונותיו של הדני בנט לארסן בהביסו אותו ב־49 מסעים עם חידוש המשחקים הדחויים, אך לארסן מו־סיף להוביל בטורניר השחמט ה־בינלאומי בפיליפינים, בתום שבעה סיבובים.

לארסן, שהפסיק את משחקו עם ואסיוקוב במסע ה־41, לא הצליח למנוע בעד הרוסי מלהצעיד אחד מחייליו אל השורה האחרונה ול־הכתירו במלכה, ונאלץ להיכנע. היה זה הפסדו הראשון של לארסן בטור־ניר זה.

אולם רב האמן הדני שמר על יתרונו בטורניר בן 14 הסיבובים, בנצחו לאחר מכן את הפיליפיני קארדוזו ב־54 מסעים, במשחק דחוי אחר. לארסן מוביל עתה כשלזכותו 5.5 נקודות, ואחריו ואסיוקוב עם 4.5 נקודות.

הלכוד פלגר המערב גרמני ניצח את הישראלי יאיר קריידמן ב־53 מסעים, ואילו קוואלק האמריקאי ניצח את הפיליפיני נאראנחה ב־57 מהלכים.

ליובוייביץ היוגוסלבי, ששיחק בכלים לבנים, ניצח את פורטיש ה־הונגרי במסע ה־53 של משחק דחוי, אך סיים בתיקו עם אנדרסון השוודי במהלך ה־42 של הגנה סיציליאנית. הודות לכך צבר היום בסך הכל 3.5 נקודות.

גיאורגיו מרומניה (כלים שחורים) סיים בתיקו עם אלוף העולם לשעבר פטרוסיאן, במהלך ה־40 של פתיחה אנגלית, וסיים בתיקו עם טורה ה־פיליפיני.

לוב תקבל טילים מברית־המועצות

פאריז, 13 (ע"ר) — לוב, המדינה האנטי־קומוניסטית ביותר מבין ה־מדינות המוסלמיות, החליטה לרכוש בבריה"מ מערכת טילי „סאם", ל־אחר שרכשה בצרפת ציוד מלחמתי, כולל מטוסי מיראז' ב־500 מיליון דולר.

כפי שנמסר קוסמת ההצעה ה־סובייטית לקולונל קדאפי, מאחר ש־הלובים יודעים שמערכת טילים זו מילאה תפקיד חשוב ביותר במלחמת יום הכיפורים, בהעניקה לכוחות צבא מצריים מטריה אווירית לחציית ה־תעלה.

נשיא רומניה ביקר בביתן הישראלי

נשיא רומניה, נקולאי צ'אושסקו, ביקר אתמול בביתן הישראלי ב־תערוכת הטכנולוגיה הבינלאומית ש־נפתחה בבוקרשט. הנשיא נתקבל על־ידי שגריר ישראל ברומניה, מר יוחנן כהן, והמזכיר הראשון לעניני מסחר בשגרירות, מר אליעזר שרון.

מהחברה הישראלית לתערוכות ו־לירידים נמסר כי בביתן הישראלי משתתפים שבעה יצרני אלקטרוניקה ויצרני מכונים, הם מציגים בין השאר מכשירי בקרה ומדידה.

אלוף פיקוד הצפון נפגש עם נציגי היישובים בגליל העליון

„אנו נמצאים קרוב לקו ש־מעבר לו יתכנו חידוש מגעים או חידוש האש עם סוריה. ב־קרוב נדע מה הביא עמו שר החוץ האמריקני ד"ר קיסינ־ג'ר בסיבוב זה של שיחות הבהרה — אמר אלוף פיקוד הצפון, האלוף רפאל איתן, ב־פגישה עם נציגי היישובים ב־גליל, שהתקיימה אתמול ב־צהריים באולם הישיבות של המועצה האיזורית הגליל ה־עליון.

להלן אמר: אם כה ואם כה, ה־צדדים משני עברי הקו מוכנים ל־זינוק או להשאר במקום.

אלוף איתן ציין, כי הסורים עו־שים הכנות נמרצות למלחמה באימו־נים, בביצורים ובכוננות, וחלק מן הפעולות נראות בשטח. „אנו עושים כל שניתן בזירה זו, והרגישות שלנו להתרחש כאן היא גבוהה מאד", אמר.

המחבלים מנסים לטרפד שיחות השלום

בהמשך דבריו סיפר אלוף פיקוד הצפון, כי המחבלים דוחקים את ה־קץ והם מנסים לטרפד כל מהלך של המשך מגעים ושקט באיזור ו־להכשיל את חידוש מגעים הארים. המחבלים, אמר, מנסים לסבך את ה־מדינות העתידה להידבר אתנו ע"י ביצוע חבלות ופיגועים בגזרות שונות. לאחרונה היו לכוחות ה־בטחון וצה"ל כמה הצלחות בחיסול חוליות מחבלים בהר דב בגליל ה־מערבי.

ראש המועצה האיזורית, מר מוני חמל, שיהדים ברכה את האלוף, קבל בדבריו על חוסר חלוקה צודקת ב־עומס השמירה והחובה בין ישובי הספר לבין מרכז הארץ. הוא תבע מן הממשלה, ההסתדרות והתנועות ההתיישבותיות לארגן מתנדבים ל־שמירה בספר. כן תבע זירוז ביצוע ההבצרות אזרחית בישובים, כחלק מהתוכנה המרחבית.

גזבר המועצה, דן לבנון, התריע נגד הסחבת הביורוקרטית בכל הנוגע עבודות הבטחון בישובים. נציגי ה־לאישור התכניות לביצוע מערכות ישובים, שהשתתפו בדיון, היו המימ־דים בקשר לסחבת ביורוקרטית ב־אישור הישובים בספר. אחרים קראו שמירה בספר לשם הזדהות ודוגמה לפקידות הממשלתית להתנדב לשבוע לשאר חלקי האוכלוסיה.

בהשיבו על פניות נציגי הישובים אמר אלוף פיקוד הצפון, כי הצבא איננו כתובת לארגון תנועת מתנד־בים לספר. זו מלאכתם של תנועות ומפלגות, ועליהן לפעול במאוחד, כדי להלהיב תנועת מתנדבים להקלת עומס השמירה בישובי הספר בגבול הצפון.

פנייה לנשיא פורד בעניין פולסקי

מוסקווה, 13, (ע"ר) — כ־110 יהודים סובייטים פנו לנשיא ארה"ב ג'ראלד פורד בבקשה שיתערב למען פעיל יהודי, המואשם באשמת ע־... לאחר שמכוניתו שבה נהג פגעה בצעירה בחודש מרץ.

משפטו של ויקטור פולסקי בן 44 עומד להפתח במוסקווה ביום ה' וה צפוי לו עונש של עד 3 שנות מאסר, אם יימצא אשם בנהיגה רשלנית.

בפנייתם מציינים היהודים ממוס־קווה, קייב, מינסק, טבילסי ונובו־סיבירסק, כי מר פולסקי חף מפשע.

● המעבדה הטוקסיקולוגית ב־פקולטה לרפואה באוניברסיטת תל־אביב תיקרא על שם מנחם ורחל ברונשטיין, בעקבות תרומת הגב' ברונשטיין באמצעות אגודת ידידי אוניברסיטת ת"א לקידום המחקר ב־בעיות זיהום האוויר והשפעתו על בריאות האדם.

מזכיר מפ"ם דורש הסתייגות הקואליציה מההתנחלויות

מאת כתבנו בתל־אביב

מזכירה הכללי של מפ"ם, מר מאיר תלמי, אמר אתמול במסיבת עתונאים בתל־אביב כי מפלגתו לא תוכל להיות שותפה בממשלה אם לא תהיה הסתייגות של כל הקואליציה מההתנחלויות שלא אושרו ב־ממשלה.

לדבריו אין למפ"ם כל תביעה בעלת גוון פוליטי או אידיאולוגי מ־המפד"ל שתסתייג מתנועת התנחלות בכללותה והדרישה היא מהותית ב־יסודה ועניינית. בתשובה לשאלה הוסיף מר תלמי, כי ידוע אמנם ל־מפלגתו על כמה אישים במפד"ל ש־התבטאויותיהם „מסתייגות מהתנח־לויות בלתי מאושרות", אך ישנם גם אישים אחרים במפד"ל שהתבטאו ב־צורה שונה. לדבריו נסיונות ההתנח־לות האחרונים הם בחזית שלב יותר חריף מאשר נסיון התנחלות ב־סבסטיה „ויש מקום להבהרה אקספ־ליצית של עמדת המפד"ל והקואליציה כולה בענין זה" — אמר מר תלמי.

נגד הפגנות אלימות

המזכיר המדיני של מפ"ם, מר נפתלי פדר אמר, כי אנשי מפ"ם ו„השומר הצעיר" אינם דוגלים ב־הפגנות אלימות. לדבריו כאשר ה־אלימות באה מן הצד השני, כן הדין כי השלטון יגיב על כך בצורה תקי־פה, כמו כן מסר שבמגעים המוקדמים בין אנשי מפ"ם לבין פעילי „מוקד" הובעה משאלה להימנע מכל אקט של אלימות.

בתשובה לשאלה אמר, כי אם אכן גם תצטרף המפד"ל לקואליציה ה־משותפת ויתנו למפלגה זו ארבעה תיקי שרים, הרי שמפ"ם תתבע גם כן תוספת של תיק, כלומר, שלושה שרים בממשלה. הדובר הזהיר, כי אם לא ייעשה כן הרי ש„יופר האיזון והמפד"ל תצא כעודפת על מפ"ם".

בפגישה השתתף גם המזכיר ה־ארגוני של מפ"ם, מר אריה יפה.

ב„עבודה" יבקשו לרכך תביעת מפ"ם

אתמול בירדו כמה מפעילי „ה־עבודה" אפשרות ריכוך התביעה של מפ"ם להסתייגות המפד"ל מההתנח־לויות כתנאי להצטרפות לממשלה, וציינו כי אמנם סעיף זה לא יהווה מכשול. למחרתיים (ביום ד'), נועד המושב המיוחד של מרכז מפלגת „העבודה" לאישור צירופה של ה־מפד"ל לקואליציה הממשלתית. לאחר מכן יקויים המגע הרשמי בין ראש הממשלה ונציגי המפד"ל, וכן לא מן הנמנע כי מוסדות המפד"ל יתכנסו לאישור של הצעת ההצטרפות.

מחאות בגדה נגד ההתנחלויות

מחאות נגד ההתנחלויות השמיעו אתמול נכבדים משכם ומסביבתה, שפנו לראש העירייה הג' בצווה אל מצרי ודרשו את התערבותו אצל השלטונות.

בשיחה עם כתב עתיים בגדה, אמר ממלא מקום ראש העירייה, מר עאדל אל שקעה, כי הידיעות על התנחלו־יות המגיעה לכפרים שונים ב־שומרון גורמות לאי־שקט ומפריעות את סדרי־החיים התקין.

„מוכתרים מכפרים רבים באו אלינו והביעו את חששותיהם מפני ההתנח־לויות. אם מצב זה יימשך עלול הדבר לעורר מהומה בעולם, וכן התנגדות מקומית", הדגיש.

הדובר הוסיף: „בכל זאת אנו כאב־נים ... חוק בישראל והפעולות למניעת ההתנחלויות יבשבע".

להלן סיפר מר אל שקעה, כי ב־שבת היה נסיון התנחלות באזור כפר קבלן מדרום לשכם. המתנחלים התרו בהרים ואולם כוחות הבטחון גילו אותם והם פונו.

צעיר נפצע ביריות בעת מירדף

במירדף אחרי מכונית „סובארו" החשודה כגנובה, נפצע אתמול ב־צהרים מפצעים קלים צעיר כבן 16, תושב קרית מלאכי, מירזה אורח, שהשתתף במירדף.

הצעיר, יעקב לסרוזה, הועבר ל־בית החולים „קפלן" ברחובות, שם נותח וכפי שנמסר יצא מכלל סכנה. לכתב עתיים נודע, שהצעיר נפגע משלושה כדורים, שנורו מתוך אקדח.

המגבית היהודית — מול המצוקה הכספית

תצפית

(ח־פ־ן) פעילי המגבית ה־יהודית המאוחדת, כבימים לאח־רונה דאגתם לנוכח המצב הכספי הקשה בו נתונים בין השאר, גם בעלי ההון היהודים, מה ש־עשוי להשפיע על היקף תרומתם השנתית. גם ראשי הסוכנות ה־יהודית, בביקוריהם בארצות ה־ברית ובאירופה, חשו מקרוב ב־מצב הכלכלי הקשה, ודאגה זו הביע בביקורו מר פ. ספיר, לאחר שבו מארצות הברית והאמריקה ה־לטינית.

למרות המצב, נערכים פעילי המגבית למבצעי איסוף התרו־מות, ובמבצעים הראשונים ש־קויימו, נתגלתה מגמת התאוש־שות, כשתורמים רבים ציינו כי למרות מצבם הכספי הקשה, הרי התחייבויותיהם למגבית יתמלאו על ידם, כבעבר. יתירה מזו, א. ברנשטיין, סגן המנכ"ל של המג־בית בארצות הברית, שבא ליש־ראל בסוף השבוע שעבר, גילה כי למרות האווירה הכללית, ה־קשה והמכבידה, מסתמנת עליה של כמה מיליוני דולר, בהכנסות המגבית היהודית המאוחדת.

אשתקד נכנסו לקופת המגבית, עד לחודש זה, 26 מיליון דולר, ואילו השנה הגיעו ההתחייבויות ל־30 מיליון דולר בקירוב. לבד מכך, חל גידול גם בהיקף המש־לחות של המגבית הבאות לבקר בישראל. 60 הקהילות הגדולות ביותר בארצות הברית כבר הת־חייבו על איסוף תרומות בהיקף של מיליון דולר כל אחת — סיפר מר ברנשטיין, שהגיע ליש־ראל כדי להכין את ועידת הסקר השנתית של המגבית, בה יש־תתפו כמה מאות מפעילי המגבית היהודית המאוחדת.

מי מגיש תכנית „ניקוי ראש"?

(יונה) בנהוג שבעולם מגישי תכנית הומור עוקצנית־דוקרנית מרביצים ומניפים שוט ביקורתם „על ימין ועל שמאל" ועל כל סוג וחוג בחברה ובמדינה. לא כן מגישי תכנית „ניקוי ראש" בטלוויזיה שלנו. מי שצפה, ל־משל, בתוכניות האחרונות, ובי־חוד באחרונה, יכול לסכם ל־עצמו מי ומה המה.

ראשית, אין הם חשודים של אהבת יהודים שומרי תורה ו־מצוות. אילו כאלה היו כי אז בנקל היו מוצאים „חומר" רב ל־מגוון, ומעורר צחוק עד לדמעות כאב, על חוסר ידיעה והורות מ־סורתה של רבים מחבריהם ב־ענייני תורת ישראל, עד כמה התרחקו עד לבלי הכר את בני עמם וערכי אומתם...

שנית, קיסינג'ר נערץ עליהם הם סוגדים לו ללא סייג. על כן אין נושא לעגם כל אלה המרק־דים על פי חלילו של קיסינג'ר, המגמה להבליגו להסדרים חפו־זים, אלא אלה המזהירים מפני הדהירה אחרי קיסינג'ר ומבקשים לנהוג בו בחשד ובחששות כב־דים.

ואלה רק דוגמאות. מגישי תכ־נית „ניקוי ראש" זקוקים מכבר בעצמם ל„טיפול שורשי". על מכ־שיר יקר זה שטלוויזיה שמו צ־ריכים להיות מופקדים בעלי יראת יהודי וכבוד לעם ולערכיו.

מפעלים של אקי"ם — לרשויות מקומיות

(א.) מחרתיים יום רביעי, יה־קים מבצע „גג לילד המפגר" של אקי"ם (אגודה לקימום ילדים מפגרים).

מדיניות אקי"ם מאז ומתמיד היתה, להקים מוסדות לדוגמה, להביאם לרמה גבוהה ואח"כ ל־העבירם מאחריותה כדי להתפנות למשימות אחרות של הקמת מס־גרות חדשות כשירותים לדוגמה (מעונות, הוסטלים וכו'). עד עתה הועברו בית המלאכה „אי־תן" בחדרה והמפעל בחיפה ל־אחריות הרשויות המקומיות.

בית המלאכה „איתן" מעסיק 40 חניכים בעבודה, בלימודים ובספורט, המפעל מייצר בעיקר קופסאות קרטון, אריזות חומרי ניקוי, מוצרי מזון ואבקות ב־שקיות, הצוות מונה ששה עוב־דים. העירייה תבנה מפעל חדש בעזרת הלוואה שניתנה על ידי מפעל הפיס.

במפעל המוגן בחיפה נמצאים 65 חניכים וצוות בן תשעה עוב־דים. החניכים עוסקים בייצור ש־קיות אריזה מפלסטיק באריזת מוצרים, בעבודות הרכבה של מוצרי חשמל וכלי בית ובאריזת מוצרי מזון. החניכים יוצאים ל־עבודות ימניות במפעלי מזון ו־בעבודות שירותים.

תפקיד האגודה אינו מסתיים עם העברת המפעלים. האגודה תמשיך לפקח על רמת השירו־תים, תעזור בהכוונת החניכים בהשמתם בעבודה ובמעקב אח־ריהם.

בעקבות חיפה וחדרה מתכננים להעביר גם מפעלי אקי"ם בתל־אביב ובירושלים. במקומות אלה נמצא הנושא בשלבי הסדר מת־קדמים.

צויין לשבח בעזה

(ע') צעיר בן 14 מעזה צויין לשבח ע"י מפקדי נפת עזה של המשטרה על גילוי אזרחות ל־מופת. לצעיר נערכה קבלת פנים ע"י מפקד הנפה, סגן ניצב אנוש גבעתי, וסגנו א. בן־שמואל. כן זכה הנער ב־950 ל"י במזומן, אותן מצא לפני למעלה מחודש ליד בנק „דיסקונט" בעזה.

הנער, סלח בניה, מצא חבילת כסף בשטרות של 50 ל"י בקרבת הבנק, שם עסק במכירת גרעי־נים. כאשר בירר בבנק, אם ידוע להם בעל האבידה, נענה בשלי־לה, ואז הביא את הכסף לתחנת המשטרה. כעבור חודש, כאשר איש לא התלונן על האבידה, נמסר למוצא הישר כל הסכום, בתוספת כבוד וציון לשבח.

פרסים בינלאומיים לרופאים ישראליים

פרופ' מ. לוי מנהל מחלקת ניתוחי חזה בבית החולים הרפואי בילינסון, קיבל מדליית זהב מטעם החברה הקרדיו־לוגית הבינלאומית וממשלת ארגנ־טינה, עבור הישגיו בכירורגיה קרדיו־ווסקולרית, כאחד מ־12 תהני פרס דומה אשר חולק בכנס ה־7 הבינלאומי אשר התקיים בבואנוס־איירס.

פרופ' א. דה פריס, מנהל מרכז רפואי בילינסון, קיבל את הפרס על שם רדי מהחברה הבינלאומית ל־טוקסיקולוגיה, לשנת 1974, עבור הישגיו המדעיים בשדה תורת הטוק־סינים, בעיקר בארסי נחשים. הפרס הוענק לו על ידי פרופ' יושא סבאי בטוקיו בכינוס של החברה הבינ־לאומית לטוקסיקולוגיה.

האינפלציה שיבשה תכנית „שלוש פלוס"

קרוב ל־4000 משפחות ברוכות יל־דים, שקיבלו אישורים להלוואות כדי לשפר את תנאי מגוריהם אינם יכו־לים לממש את זכויותיהם — מסר אתמול אברהם דנינו, יו"ר התנועה למשפחות ברוכות ילדים.

מר דנינו שהשתתף בפגישה עם הנהלת הב"י, אמר כי התכנית עליה הכריז באפריל 1973 שר השיכון, בה הבטיח הלוואה למשפחות הגרות ב־תנאי תת־דיור של שלוש משפחות בחדר, היא בחינת „הר שהוליד עכבר". הדובר מסר, כי מאז קיבלו משפחות אלו את האישורים ל־הלוואות עלה מדד יוקר הבניה ב־80 אחוז, אך האוצר מסרב להתחשב ב־גורם האינפלציה ולהגדיל את ה־הלוואות.

מר דנינו ציין שתכנית „שלוש פלוס" נועדה להקל על המשפחות ברוכות הילדים, אך ההלוואות ה־מאושרות הן קטנות ואין כל סיכוי להיטיב את מצבן. המשפחות מסתוב־בות בדוכן בהרגשה שרימו אותן. כן מסר כי גם ההבטחה להעניק 10,000 ל"י כמענק לדרי המצוקה לא מומשה אפילו במקרה אחד.

בסוף המפגש הוחלט לפנות לוע־דת העבודה בכנסת ולהתריע על עיקור „תכנית שלוש פלוס".

דליקה במרכז הרצליה; חשד להצתה

בדליקה שפרצה אור ליום אתמול ב־2.30 לפנות בוקר באחת החנויות בבנין קולנוע „היכל" בהרצליה נשרפו בוטיק ומשרד לתיווך דירות. בדליקה נפגעו עוד כמה חנויות ס־מוכות וחנויות ממול. מכבי האש של הרצליה הצליחו לאתר את האש ומנעו התפשטותה לעבר הדירות ש־מעל לחנויות. עם זאת בגלל החום ש־שרר בקומת הקרקע לא יכלו הדיי־רים לעזוב את דירותיהם. אולם ל־אחר שמכבי האש השתלטו מהר על האש, לא היתה בהלה ולא היה צו־רך לפנות את הדיירים.

ממכבי האש נמסר לכתב עתיים, שבמקום הדליקה נתגלו סמרטוטים רוויים בנפט וקיים חשד שהיתה ה־צתה. משטרת הרצליה הגיעה למקום ופתחה בחקירה. כן הגיעו עובדי חברת החשמל שניתקו את החשמל לבית.

אומדים את הנזק בין 600 ל־700 אלף ל"י.

הוגשה תביעת ש. אלוני נגד „הצופה"

חה"כ שולמית אלוני הגישה את־מול לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה בסכום של חצי מיליון לירות בשל הוצאת דיבה נגד עתון „הצופה" ועורכו ש. דון־יחיא.

כטעם הנתבעים טרם הוגש כתב הגנה.

יש לציין, כי למערכת „הצופה" לא הגיעה כל תביעה להתנצלות על הפירסום המוסכם, כמקובל במקרים כאלה.

ימי עיון לראשי מועצות דתיות ייפתחו בניר עציון

ימי עיון לראשי המועצות הדתיות ערב בניר־עציון, מטעם משרד ה־דתות.

שלושת ימי העיון יוקדשו לדיו־נים על בעיות בשירותים הדתיים. בטקס הפתיחה ירצה מנכ"ל משרד הדתות דוד גלס, ובהתייחדות לזכר חללי צה"ל ישמיע דברים סגן הרב הראשי לצה"ל, התא"לוף הרב גד נבון.

תושבת נהריה קיבלה פיצויים מן העיריה

עיריית נהריה חוייבה אתמול ב־תשלום 18,658 ל"י לאשה בת 80 שנפגעה בהמעדה על מדרכה, ב־שכונת מגוריה.

האשה רוזה שיפר הלכה בסוף ספ־טמבר 1972 ברחוב ההגנה בשכונת עמידר בנהריה בדרכה למכולת. תוך כדי הליכה נתקע עקב נעלה בסדק שהיה במדרכה. כתוצאה מכך נפלה האשה ונגרם לה שבר בירך. על כך תבעה פיצויים בסכום של 20 אלף ל"י.

הנשיא התורן של בית משפט ה־שלום בנהריה, השופטת א. ויגוד־דוב, קבעה כי העירייה אחראית ל־החזקת דרך ציבורית וכי הוכחה אח־ריותה של העירייה לנפילתה של ה־אשה. יחד עם זאת נמצאה הולכת הרגל אשמה ברשלנות תורמת. בית המשפט חייב את עיריית נהריה ב־תשלום הפיצויים וכן בתשלום 2000 ל"י הוצאות המשפט.

אגב

מקור ולא תחליף

פרופ' שלמה אבינרי, הסופר הוגה־דעות, יצא לריב ריבה של הריפורמה, שיש להקנות להם זכויות שוות ליהדות ההלכה. הוא מגן על הריפורמה בשם „אהבת ישראל" ש־שמו של „בית הלל".

אוהב־ישראל לימד זכות גם על יהודים שלא דיקדקו במצוות. ... אור בכל יהודי, אך לימוד זכות על ראבי ריפורמי שמייצר „יהודים" גרים במודים ללא גיור, הוא הנגוד לאהבת־ישראל שעיקרה ... יהודי.

הלל הזקן, בעל אורך־רוח, לא הקפיד על מקנטו. ספק אם היה מקפיד על ההוגל בשמרו לבטל את ההבדלה בין יהודי לגוי באמצעותו של הצהרת ראבי ... שבת, אוכל טריפה ולוקח לגויה גיור יהודי.

במאמרו של הכותב („מעריב" תשרי), המצהיר שהוא חילוני, ... רים ומספרים דברים אופייניים:

„אף שאינני דתי, אינני אוהב להכפיש ותפילה היוצאת ... עשוייה לרומם את רוחי ולפתח ליבי. ואף שנוסח־תפילה אורתודוקסי מזרח־אירופי כפי שהוא נהוג בבתי־כנסת בארץ מרחיק, לדעתי ... בה בבי־נער מן האפשרות להתחבר עמו, עדיין חש אני שלא בנוח כי אני נוכח בתפילה ריפורמית של גילוי ראש. לא משום שגילוי הראש עצמו מפריע לי, אלא משום שהעדר אותנטיות וזיקה ... בפני מחות זרה".

האבחנה הנכונה בין אותנטיות בין העדרה, דווקא היא שמושכת ... ישראלי, מאמין לתפילה בשיר המוסר ובשטיבלעך החסידים, ... „נוסח אורתודוקסי מזרח־אירופי" התפילה שקמנו הגדירה בלשון: אין תפילתו של אדם נשמעת אלא כן משים נפשו בכפו, נשא לבבנו אל כפיים, אל א־ל שבשמים".

אף־על־פי שהכותב מסרב ... הודות בדבר, הרי התחושה ... מתוות למעטה החילוני, הכותב את הדברים הבאים:

„הזמן לי בחודש האחרון ... נוכח, תוך הפרש של שבוע ... בתפילת שבת בבית־הכנסת ... האורתודוקסי, במוסקווה ובמקדש גואל הריפורמי בניו־יורק. לא ... כי על אף שקשה שלא להתפעל ... הצלילות של הטקס הריפורמי, ... בשתי דווקא במוסקווה ב„בית, ... אחי, ואילו התפילה במקדש ... על כל יופייה ומקהלה הערוכה ... קרובה היתה אלי פחות מאשר ... התפילה המהומהמת, הנאמנה ... תים בהברה אשכנזית־גלותית ... שמעתי במוסקווה".

... היה קונצרט נבדל מקונצרטים אחרים, ... בעצם התפילה בבית־הכנסת של ... קהלה רוחשה בכל נפשותיה ... אין זה מיקרה, שבתחרים יהודים ... עים בעם הרוסי חוזר אל צורתם ... וגם בכוחה של התפילה הבלתי ... להם, אך הציבוגות את הזהב, ... הכנסת של מוסקווה.

מכאן ואילך טוען הכותב, ... בל כיהודים זוגות־תערובת כשהם ... בנות הזוג הנכריות עניים ... לעם היהודי ללא גיור, אף ... בגלל ... פורמי. הללו מסרבים להתגייר ... ההלכה מפני שהם ... רוצים לעשות מעשה שאינם ... בו, אך במקרים לא־מעטים, ... אומר, האשה הלא־יהודיה ... את עצמה יהודיה לבעלה ב־... די ולחנך את ילדיה כיהודים. ... הריפורמי בגיורו הטכסי הקליל, ... „גוקטות", פותר בעייתם של ... מעורבים אלה, והוא מייצר ... יהודים חדשים.

הכותב מסכם בתרועת־נצחון: ... ידינו אנו להכריע אם ירבה או ... מיספר היהודים בדור הבא: ... את ... יעשה ... היהודים; אם נקרבם, יגדל ... גיור הריפורמי, או אפילו ... הריפורמית לקבל לבית־כנסת ... הזוג שלא גוייר, מקרבת אנשי ... ישראל, תבוא ברכה על מי ... להנהג כבית הלל ולא כבית שמאי.

בעל המאמר, היסטוריון ... שמן הסתם מצוי בתולדות עמו, ... הפוכר של מעשה עזרא בימי ... בבל. כאשר ראה עזרא צרה זו ... בה בין הפבים, קיבץ אליו את ... נשים וילדים, ... ואמר להם כסמכות של אחריות ... רוז: „אתם מעלתם ותושיבו ... נכריות להוסיף על אשמת יש־... ועתה תנו תודה לד' אלוקי אבו־... ועשו רצונו והבדלו מעמי הארץ ... הנשים הנכריות. ויענו כל הקה־... ויאמרו קול גדול: כן, כדבריך ... לעשות".

בהקיפותו זו הציל ... יהודה. גם כשנותר ... והמעט הזה ... את ההלכה לבית ישראל לדורו־... בנה את עם־ישראל לפי התורה ... רודפים מבצר ... כדם בימי עזרא מעמד של ... ההבדלה בין ישראל לנכרים ... חוקי התורה: „ועתה נכרת ... לאלוקינו להוציא כל נשים ... בהם... כמצוות אלוקינו והתו־... שה". כהוראת שנה עזרא ... של גיור. ... באופן מהולם.

עתה בא ההיסטוריון ישראלי ... נגד ... להיות ... לבדד מציע לפתוח כל השערים ... שים נכריות, גם לאנשים נכרים ... יוכרו כיהודים ללא גיור ... די לו הכלל של איזה ראבי ריפ־... שכולו כיפר באמונה ... בתורה מן השמים, בקיום ... ובישראל גוי קדוש.

הדוגמה של ראבי ריפורמי ש־... ראש־המכבילה באומו, ראבי ... זוג מעורב ערב ... יחד עם כומר, היא אופיינית ... לא־מעטים מבין הראבים, ש... לבטל כל מחיצה בין ... מי לבין כנסייה הפרוטסטנטית.

הכותב, שעניינו כדבריו ... מיספר היהודים, מוכה בסנוו־... הצעתו עד שאינו רואה את ... לעצם קומתו כעם היהודי ב־... אלפי שנים. „יהודים" ללא גיו־... כתי, כמילא ללא תורה ומצוות ... שבת וכוכה, ללא מילה וללא ... תפילה, יהיו לכל היותר ... המדברים עברית שאין להם כל ... לעם־ישראל לדורותיו. ... שבה ... ערב־רב ... ניתוק מוחלט כעם ישראל ... מאבדת כמובן ... זה. היא גם מאבדת את זכותו ... קיים כאן.

כל המכרבים להתגייר גיור ... ובבילה, ובקבלת עיקרי הדת, ... השם ואיסור עבודה־זרה, ... רואים בעצמם „יהודים". ... ראבים ריפורמים ... יהודיהם לבעשה ... להם גרים לישראל כנגע צרעת ... על גרים ללא חברה, ולא כל־... גרים ריפורמיים, ... בפילוג קשה ביותר עד כדי איום ... לימוס.

הכותב בספר, שבתשובה ל...

(סוף בגוף הקודם)

(סוף מהטור הבא)

הריפורמים בחוץ־לארץ על אפליה לרעה של ראבאים ריפורמים בארץ, הוא אומר להם: יעלו נא מחצית המיליון יהודים ריפורמים ארצה ו־יקיץ הקץ על המונופולין הדתי של הרבנות האורתודוכסית.

מדוע באמת אינם עולים חצי מיל־יון, לפחות רבבה ריפורמים נלהבים הנוכנים למסור את נפשם על הברה בראבאים ובפולחנם כדת? ראשית, יש ראבאים ועסקנים ריפורמים, אין ציבור ריפורמי מאורגן; שנית, רי־פורמה משמע לא להאמין בתורה ו־לקיים מצוותיה, אלא להסתפק בפולחן חברתי מכוסה, שאין בו כדי להלהיב עד כדי להלחם בעדו; שלישית, ה־ריפורמים הישרים יודעים היטב, ש־אין כל סיכוי לדור שני ושלישי רי־פורמים; רביעית, היהודים הריפורמים בעקים ביותר מביניהם נכונים לעלות לישראל.

אהבת ישראל, פירושה, ירידה ל־קיום העם, חרדה המחוייבת בתכלית לדחות תחליף ואבדן מקור.

אם ה„טיוח" הופסק?

לקשיים הכלכליים בישראל ובעולם חלק בחשיפות הפרשיות האחרונות

מאת יצחק דויטש

אם ה„טיוח" הופסק ולכן מאז ילות? זוהי אחת השאלות ה־ ים בימים אלה נוכח ההתרח ת בתחום הכלכלי.

ים קוראים לכך: התמוטטות יטוי. מר פנחס ספיר, שר ה־ הקודם, אשר בו רואים רבים אדריכל „הטיוח", הגיב על כך. הוא מכחיש כל קשר לפרשיות ואומר כי שירבוב שמו בסוגיות הוא מעשה של אנשים העויינים. גם יורשו, מר יהושע רבי־נוביץ, טוען שאין לייחס אירועים ל„טיוח". אדרבה, הוא אומר, זה שהותה בעבר בנתה את ה־ והכשירה אותו ליצוא גדול. זה שאין לקבל כאמירתן את הגירסאות. יכנן עבודות בשטח להתעלם מהן.

...וש במשאבים עצומים

זותו של המשק הישראלי עמוד 26 שנה סבובים עצומים ש־ הגבורה לצמיחה ויצוא. אלו כספים של מגביות, שילומים, ים ומלוות (יתרת המילוות מ־ כיום לכ־6 מיליארד דולר). היקף מפעל גדול. הבנייה ה־ , התעשייה, קליטת העלייה ו־ צרכי הבטחון — כל אלה הם צנק שהיה אמצעים עצומים קורות צבעיים אי־אפשר היה אותם.

א שבאותו זמן גדלו גם הספי־ השליליים. הממשלה — או חלק — שלטה על חלוקת המש־ . הזרמת הכספים בוצעה עפ"י זת אשר לא תמיד היו משקיות . מכיוון שההחלטה מינהלית אחרות היה היתה כדי להפנות ים לכתובת זו או אחרת, הרי הפתח לשיווק. כך קם משק בביותר אינה טבעית, עפ"י היכולת, אלא תוצאה של מ־ מכוונת ההחלטות של אלה הכסף.

רכים מנו גם מנהלים ל־ אשר קיבלו שליטה על מיל־ רבים. הרי אין טעם שלא לר־ אותו את העובדת מוליכן באו כל ה־ מנהלים וחברי מועצות המנהלים.

אפשר היה לטייח

בכל השנים שעברו אפשר היה „לטייח". זרימת הכסף נמשכה בקצב שמנע חשיפת כשלונות. מבט לאחור יראה כי פרשיות כלכליות לא חסרו גם בעבר, עוד לפני „ודי", „נתיבי נפט", „מקורות" וכו', מי שירצה לטרוח ימצא בעתונים מאמר ארוך של מר מיכאל צור, בעת שנתמנה ליו"ר מועצת המנהלים של חברת „צים", במקום מר נ. וינדא האשר צניינו היה — ה„טיוח" בחברת „צים". הוא הסביר אז כי כל מה שהיה ב„צים" במשך שנים היה „טיוח" המצב האמיתי, הסתרת ה־ עובדות ובניית תיאור פיקטיבי לגבי מצב החברה, מה שעלה למדינה מיליונים רבים. כי יסיר אבק מאותם גליונות של העתונים ואולם שרשרת ה„טיוחים" לא החלה ולא הסתיימה ב„צים", היא נמשכה שנים רבות. על כל פשעים כיסתה זרימת הכסף אשר לא מעמל ויצירה באה.

הזרימה יצרה רמת חיים מלאכותית

בכך לא די. בדרך זו של זרימת כסף נוצרו גבירים שאינם גבירים; נוצרו מוקדי הון כתוצאה מהעברות מקופות הכלל לקופות אחרות. רמת החיים הגבוהה באופן מופרז בארץ הזאת היא תוצאה מאותו כסף שזרם במשך השנים ואשר לא הופקד כי ישרות אך ורק את המטרות שלמענן היתה הצדקה לגייסו.

לכן חיינו ברמה גבוהה מזו ש־ יכולנו להרשות לעצמנו עפ"י מה ש־ הרווחנו בפועל. מכאן הפער הגדול בין היבוא לבין היצוא שלנו. לא אחת הגיעו יהודים מארה"ב לביקור בארץ, ואחר תרמו כסף למען יש־ ראל. כי הם מופתעים מרמת החיים במקומות רבים אצלנו.

לשנה חשיפה טבעית

אין ספק שעתה הולכים ומצטי־ רים תנאים חדשים. שוב אין זרימה של כספים פנויים כפי שהיה בעבר. ה־ צרכים גדלו באורח מהיר ביותר. כמשבר כלכלי שוקד את העולם ולכן לא ניתן עוד לגייס כספים ממקורות יהודיים ואחרים בהיקף נרחב. אפשר כי ההתלהבות לתת פגה אף היא; בין השאר גם נוכח ההתרשמות ממה ש־ קורה לחלק מהכספים.

בכל מקום, מצבנו כיום הוא כזה: מצד אחד, החוב החיצוני של שישה מיליארד דולר ויתרות במטבע חוץ שירדו אל מתחת למיליארד דולר. ומצד שני, גירעון במאזן התשלומים בסכום של כשלושה מיליארד דולר לשנה. האפשרויות לגייס הון ללא תמורה, ואף לגייס הלוואות, הצטמ־ צמו באופן מרחיק־לכת.

בנסיבות אלה קשה עוד „לטייח", כניעים לרגע של אמת.

תנאים חיצוניים משפיעים

ואולם, אין זה הגורם הבלעדי למה שמתהווה. הבטלה האירופים והאי־ רועים באה בגלל התפתחויות בעולם הגדול. ההתמוטטות הישירה של בנק „אי־בריטניה היתה תוצאה מהתעור־ עים במשק העולמי, ירידת מחירי חומרי־גלם ומקרקעין בחו"ל והתמו־ טטות בנקים במדינות אחרות. רקע דומה ישנו לגבי „קונצרן רוזנבאום", אף כי הפרטים שונים.

אולם, כאשר באו לידי ביטוי אי־ רועים חיצוניים אלה נתגלתה חולשת המשק הציבורי שלנו. אז נחשפה ה־ עובדה שבכספי ציבור נעשה שימוש ספקולטיבי ובלתי זהיר. הציבור למד לדעת מי הם האנשים שהיו בין אלה אשר הופקדו לנהל את המשק ה־ ציבורי שלנו.

עשרות מחסידי ויז'ניץ בחופה, שהתנדבו למשמר האזרחי, השתתפו בסוף השבוע באימוני קליעה למטרה. בתמונה: קבוצה מחסידי ויז'ניץ ליד שדה המטווחים.

החלטה ותביעה תמוהה בצידה

על ימין ועל שמאל

החלטתו של מרכז מפ"ם ל־ חייב את המשך המו"מ לצירו־ פה של המפד"ל לקואליציה ה־ ממשלתית, היותה מעין נסי־ גה מהחלטות קודמות של אנ־ שי מפ"ם ובמותם — הליב־ ראלים העצמאיים, שלא לאפ־ שר את הצירוף „בכל־מצב".

בהתייעצויות מוקדמות שקיימו נ־ ציגי רשימות אלה עם אנשי ר"צ, אף הועלו תביעות חדשות כמו צירוף כל שותפי הממשלה לוועדת הש־ רים לענייני גיור, קבלת ההחלטות של פה אחד בוועדה זו וכו'.

ברם, אי שביעות רצונו של ראש הממשלה, יצחק רבין, מהחלטות אלה, והסתייגות מפורשת של מפלגת ה־ עבודה, שכל כנפיה קיבלו החלטות המחייבות את צירוף המפד"ל לממ־ שלה — כל אלה הבהירו לשותפות זוטרות אלה בממשלה, כי המגמה היא חיובית ובכיוון זה יפעלו.

אפשר וקשה היתה על אנשי מפ"ם קבלתה של החלטה חיובית, ובשנו והקבלה ברוב קולות, צורפה אליה גם תביעה — שהמפד"ל תביע הס־ תייגות רשמית ממגמות התנחלות ביהודה ובשומרון. ברם, תגובתם החד־משמעית של מזכ"ל המפד"ל ו־ של ראשי מפלגת העבודה, הבהירה לאנשי מפ"ם כי תביעתם זו לא תת־ קבל.

יצויין, כי במהלך ישיבת מרכז מפ"ם, בסוף השבוע שעבר בתל אביב, כמעט ולא העלה איש מהדו־ ברים הרבים את התביעה הקיצונית הזו, אך לקראת ההצבעות, כשהס־ תמן רוב מוחלט לחייב את הצירוף, קם מזכיר הקיבוץ הארצי, עזרי רון, והעלה הצעה אישית, לצרף את הת־ ביעה הזו להחלטה. עזרי נימק הצ־ עתו בכך, כי על ידי צירוף החלטה מעין זו „יש סיכוי להביא לפיצול במפד"ל, שכן רבים במפלגה זו לבטח לא יסכימו עם כך, ויוותרו הקרע". נימוק זה נתקבל על ידי כל הנו־ כחים.

החלטה לא מוסרית

במגעים שקיימו לאחר ישיבת מר־ כז מפ"ם, במיוחד עם אנשי מפלגת „העבודה", הועמדו ראשי מפ"ם על חוסר המוסריות שבקבלתה של ההח־ לטה, והתביעה שלבטח לא תתקבל על דעתם של אנשי המפד"ל. אחד מאנשי מפ"ם, כך נמסר, מצא גם לנכון ל־ התנצל, בציינו כי לא שיער שהחלטה כזו „תביך כל כך את אנשי המפד"ל והעבודה". מכל מקום, נראה, שאנשי מפ"ם לא יעמדו בתקיפות, במהלכו של המו"מ עם המפד"ל, על מימושו של סעיף זה, שכאמור, נתקבל בסיו־ מה של הישיבה, כהצעת יחיד של מזכיר הקיבוץ הארצי.

בעקבות החלטות מרכז מפ"ם ו־ הנהלת הליברלים העצמאיים על צי־ רוף המפד"ל לקואליציה, ולנוכח ה־ רוב הצפוי במרכז מפלגת העבודה, האמור להתכנס בתורתיים להכריע ב־ נדון, ציינו משקיפים כי „הדרך ל־ הרחבתה של הממשלה כבר מהוזה".

מה שנותר עתה הוא — הכרעתה של המפד"ל וסיכומים רשמיים בין ראשי התנועה לבין ראש הממשלה. בסוף השבוע קיימו מגעים בין ד"ר י. בורג וד"ר י. רפאל, לבין ראש הממשלה, י. רבין, אשר הביע את הסתייגותו מהחלטת מפ"ם להתנות את ההצטרפות בהסתייגות מן ההת־ נחלויות. ראש הממשלה הבטיח לקיים בממשלה דיון מקיף על בעיית ההת־ נחלויות ומסר כי יפעל לפתרון ב־ עיית „מיהו יהודי". במסגרת ועדת השרים לענייני גיור, שהורו את הלי־ כיה.

בינתיים כבר הועלתה שאלה המשך השתתפותה של התנועה לזכויות ה־ אזרח — ר"צ. כזכור, כי אנשי ר"צ מה זו, בראשותה של השרה שולמית אלוני, החליטו שלא לקבוע עמדה סופית בנדון, „אלא רק לאחר ש־ תתקבל ההחלטה המוסכמת במפד"ל". סיכום זה מורה בעליל על חילוקי דיעות בתוך התנועה, שבעבר הקריב זהותה בכל מכל את העניין של יש־ בה משותפת יחד עם המפד"ל ליד שולחן הממשלה.

מכל מקום, עניין הרחבתה של הממשלה, עשוי ליפול בימים הקרו־ בים.

חיים פיקרש

„החתונה" ב„הבימה"

מאת ד"ר אמיל פוירשטין

מין קומדיה מאת יוסף בר־ יוסף בימוי: תום לוי.

נראה שבני משפחת בר יוסף, האב והבן יוסף, כאילו פועלים כ״י להוריד את רמתו של התיאטרון ה־ לאומי, האב, בעל וכיווה בשטח ה־ מחזה המקורי בהנהלת המאבק עליו (בשעה שהוצג מחזהו „בכמעט ירושלים" על ידי משה הלוי על במת „אהל") חיבר מחזה בשם: „שלום, שלום". שהוצג באולם ה־ גדול ב„הבימה" והנהלת התיאטרון הלאומי מצאה לנכון לא להזמין את הביקורת להצגה זו. כותב שורות אלו מבקר בהצגות הבימה מזה שלושים ותשע שנים ואינו זוכר כ־ דבר הזה. נראה שהרבה היתה כה נבוכה שהתיאטרון הכש כמעט הב־ אתו לפני הביקורת המקצועית.

עכשיו בא הבן, כתואר בזכות עצמו, וגם רמת המחזה שלו איננה גבוהה בהרבה מפני הקרקע. הדי־ אלוג רדוד ויש בו „הברקות" המכי־ נוח לרמה אינטלקטואלית הנביכה ביותר, כגון: „הייתי באוסטרליה שם הקומוניסטים נחבדים כאחד וה־ הזמינו אותי לבשף שלהם". נתב־ ברנו על במת התיאטרון הלאומי בביטויים „ספרותיים" אידיים וב־ „פנינים" שונות. העלילה אף היא אינה ראויה לשמה. בן מתבייש ב־ הוריו כבראה ואינו מזמינם להתי־ נתו. אנו כותבים „כבראה", מכיון שהמחבר שומר את הסוד לעצמו ואינו מגלה את ניבוקי הצעד המוז־ הזה. הואיל וזה הציר המרכזי של ה„עלילה" צולע כל מה שנעשה על הבמה, הכל נשאר בגדר חידה. לנו נראה שכוונת המחבר היתה להתי־ דות היחסים בין ספרדים ואשכנ־ זים, אולם הבמאי ניתק מפני הד־ עימות הזה וטשטש את השינוי בין שתי המשפחות של המחותנים. הדבר לא בא לידי ביטוי לא בשפה ולא בהתנהגות. כה שאנו למדים לכל היותר הוא שאבי החתן, הטיפוס התמהוני, הוא יליד ירושלים העתי־ קה. אינגו למדים עליו גם מהתי־ פרצויותיה של הבת המוצאת לבבון — להגברת המתח — לכבס את הכביסה המשפחתית הבלולה בחת־ נת אחיה. גם זאת ללא כל נימוק פסיכולוגי, ללא כל ביסוס ועלינו לקבל את הבהלה על הבמה בלית ברירה.

איך אומר גיהה? „עומדים על הכיתה ומכבב הייה נפגש". כוונות המחבר אינן כוללות באיכותה כל רמת ההצגות המחזריות הצפיפית עתה את בהמהינו בקצב והיקף שלא ראינו עד כה הרגבהבי. יש לקראת הסוף מתגבש דבר מה הדומה לסכ־ סוך דרמטי ושני הגבירים הראשיים זוחלים על ברכיהם זה „מול זה שוב אפקט זול ובלתי נבבל. (באו־ לם הקטן עושה זאת שוני גבים לשם הכללה, אך גם ההצגה ההיא „משחק החתולים"...).

ליוסף בר יוסף היו הצלחות מוב־ הקות הן בתיאטרון חיפה והן בתי־ אטרון הקאמרי. במחזהו הקודם, „אנ־ שים קשים", גילה גיצוץ של כשי־ רון. זה היה לפי הגדרתו „בין כתי זהי", כפי ש„החתונה" בין קומדיה. יוצא שהוא עצמו מרגיש כי מה שהוא כותב אינו מחזה ואינה קומ־ דיה והוא צודק בהחלט. אין זו רבה שמצדיקה העלאה באולם הגדול של התיאטרון הלאומי. יש כאן ההח־ רות רצינית בין האולם הגדול ל־ אולם הקטן („הו, הו, יוליה"), מי יכול לרדת יותר לקהל ולשעשעו ב־ בדיחות זולות וב„עלילה" שאינה ראויה לשמה.

עם טקסט כזה ועם עלילה כזו אין כמעט כל אפשרות לדבר על משחק. משום אין מה לשחק. שמואל סגל נכנס ללא איפור מן הרחוב ומשחק את עצמו בחיי יום־יום היא הדבר לגבי רוב המשתתפים. כולם צללית, בעלי מימד אחד, שהחיב כמו הכייר עליו נולדו. גם שחקנית מוכשרת, כמו ליאה קינג אין לה כל לעשות היא חייבת לתרום מכשרונה, כדי לעצב „דמות" כלשהי. במספר מה רב של משתתפים היא המפיד עזרת הש־ כתה להסתיר יכולת של המחבר. אנ־ שים נכנסים ויוצאים ללא כל סיבה סבירה. „המגנון סקפטון סיים לי כאב שיניים נכנס ויוצא שהם כבה והבמה של התיאטרון הלאומי הופכת לקרן רחוב. „הפקידים נבסרו ל־ ידיים בלתי כתאימה להלוכין. אחות החתן היתה צריכה להגביר את ה־ מתח הדרמטי על ידי התפרצויות היסטריות. לא די שכל דבריה בלתי־ מנומקים ובלתי מובנים כאש, אלא שתפקידה נמסר לשחקנית צעירה, ללא כל כשרון והכביה עד שלא בלבד שאינה תורמת, אלא פוגמת. סאני ליבליך, שהקניה נהדרה, שבמה כלים אינה מפיעה בשום מה, כשי־ רכת דמות, שוב לא של המחבר אלא שלה עצמה. כדי להדגיש את רמת הכתיבה: היא מספרת שהצטל־ מה פעם עם גמל. בטעמצה הצילום בסוף ההצגה — אף זה טריק בדיש הלקות במחזה לרוצים — היא בבירה: אילו אפשר להשיג גמל? ואה באולם התהוגה. זו צריכה להיות בדיחה. זו הרמה לכל אורך ההצגה.

אם יש משחק כלשהו, הרי גם זאת הודות לאישיות השחקנים ולא הו־ דות לכשרון המחבר. נהנינו מהגש־ עי יצחק שילה, המעצב כאן דמות מעורה, מופנבת, של אדם ממורמר. השחקן המצויין מבוא זאת באמצ־ עים המצומצמים העזירים העומדים לרשותו. בהתחלת ההצגה הוא מגיש משחק מצויין כבלי להוציא אף הגה מפיו. דבר שאף מעטים מסוגלים לבצע. ריבוי המשפטים המיוחסים לו אף הוא בלתי סביר ומלאכותי. ה־ שחקן המוכשר השני, פרטנר של שילה בד"כ בדרך המילולי, נחום בוכ־ בר. המחותן העני, אף הוא קלוש מן האוויר מפתח שאינו דמות חיה, אלא בזכות כשרון רענן של שחקן.

בסיכום: הצגה זולה מכל הבחי־ נות, (יקרה רק מבחינת מספר ה־ משתתפים...) ספק קומדיה, ספק טרגדיה, המוכיחה אין אונים של המחבר. גם הבימוי של תום לוי כושל, רפה, ואינו יכול להציל טקסט רדוד, הפותל לעבר אינסטינ־ קטים גסים. ראינו תיאטרון לאומי בחולשתו ובירידתו.

ייצג את ה„פלשתינאים"?

מאת פופר מיהוד

מי השלטון במצרים בשמי־ ההחרות שוהרה במידה מ־ לגבי עמדתם בשאלת יהודה ושומרון ומעמדה של באיזור זה. מדינות ערב הד־ באשיף את מייצגם של ה־ ינים, אך ראשי השלטון ב־ השמיעו הבהרה מעגודות עמדת יהודה ושומרון. יש מפורשות כי איזור זה להיות בשליטת ה„פלשתי־ ויש שהשאירו „פתחים ל־ ני של המלך חוסיין.

והנה גברו במצרים, מפי דוב־ ובעתונות, הקולות ב־ שלטון „פלשתינאי" ביהודה ו־ . ביחוד זו כותב בלאה ביותר, „אלמצור", מאמר, תחת הכו־ „לא, הוד מלכותך". במאמר אל המלך חוסיין, כותב בין היתר:

מדובר ללא התרגשות משום, גשוה אינה פותרת בעיה. ואני היום להוד מלכותו: „לא, הוד מלכותך".

אומר זאת בכל הניבוס משום השהורים לימדונו כי הבעיה כים ונשיאים בשפה מתוספת אחת מסיבות הקדרות של שנת זה לימד אותנו גם כי המלה היא אשר מקרבה את המלכים ים, מלכדה עמים ומציבה את ברה אחת והיא מצעידה את הערבית אל נצחון, מעין זה בשנת 1973.

ר אנוכי אומר „הוד מלכותך" בזון לגדה המערבית אשר אף היותה חלק משטח מלכותו היתה רק בחזקת פיקדון ב־ אז יום השואה בשנת 1948 שרצועת עזה היתה פיקדון מה שהמלך ביקש לגבי ה־ העתיד, הרי האומה הערבית באמר לו בקול גדול: „לא, הוד מלכותך".

הבסבב אשר כיום יותר , שאשיף קיבל את הרעיון ראוי לו לקבלו ביותר ממאמר עבר — והוא: הקמת מדינה בית ברצועת עזה וביהודה וה־ , אשר הדגל הנצחי יתנוסס והוא דגל פלשתין.

צדקתי בהשערתי לגבי תבנתו מנהיג הארגון הזה, יאסר יודעני כי ישנן חזיתות אשר ממנו וכן כי ישנן חזיתות לפרוש ממנו בעתיד ולבנות אשיף כולו על החלטה אולם על המתנצחים לגבי לדעת, כי תקופת ההתנצ־ חות וכי ישנה פלשתין אחת שכל יעמדו למענה בחזית אם המתנצחים יתעקשו לש־ חזיתותיהם ולהמשיך באמ־ אשר לא יובילו אותנו ואת עד לסוף, הרי שאנו לא נשים לחזית הגדולה — אשיף — ראה בכל כי שחרור ממנו בעיה. ושוב אני אומר, כי בהשערתי לגבי מנהיג ה־ יאסר ערפאת.

מספר שבועות קראתי שיחה ם העתונאי האמריקאני אר־ ד בורשגריב, ראש מערכת „ניחוריק". בשיחה הופיעו אלות האלה:

זם: אין מקשיבים לנו יש־ רבים. אולם כאשר ידעו ב־ המה כי אין אנו רוצים להרוג אף אחר לים, כפי שטוענים רי התעמולה שלהם. רבים כלל מעצמם את רעיונותינו ם ואת הרעיון כי על ה־ יהודים והערבים לפעול יחד לטובת האיזור.

✱ אם הישראלים כנים בתביעתם לשלום צודק באיזור זה של העולם, הרי מדינה אזרחית, שבה יחיו ה־ יהודים, הנוצרים והמוסלמים, יכולה לקום והיא תהיה הטוב שבפתרונות.

וכאשר נשאל ערפאת על הרגשתו כלפי המלך חוסיין, הוא אמר, כי אין בין המלך לבינו אישית שום דבר, אולם המחלוקת היתה סביב מ־ אורעות שנות 1970 ו־1971. ועתה אנו מתכוונים ללכת לג'נבה, להציג דיבורים אלה ולצאת ממנו בתקווה גדולה; ראשית: כשום שאין בין יאסר ערפאת לבין המלך חוסיין כל איבה אישית אולם המחלוקת היא על עובדות ישנות אשר בא הקץ לזה תודות לאללה, ואללה יסלח על מה שקרה, אם מחיר הסליחה הוא פתרון תסבכת פלשתין.

שנית: כי המלך חוסיין — בהודעה המצרית־ירדנית האחרונה — הכיר לראשונה בארגון אשיף בתור הנציג החוקי של עם פלשתין.

ואגב אומר שהודעה זו הותקפה בזמנו בקשיחות בלתי מוצדקת; ה־ מכאב הוא כי היא הותקפה כאן ועל ידי תחנת „קול פלשתין" המשדרת מקאהיר. קהיר נקטה באותו יום סל־ חנות וסבלנות, כפי שהיא נוהגת ת־ מיד כלפי קשיחות האחובים.

כל מה שהיה להם נגד ההודעה הוא, כי היא אומרת, שהמלך חוסיין הוא המייצג את הפלשתינים המתגו־ ררים בירדן וכי אשיף היא אשר מייצגת את יתר הפלשתינים בכל האדמה. ואם נבחן את המובן הזה, הרי שנמצא:

א. הפלשתינים הגרים בירדן — פירושם הברור הוא אלה הגרים ב־ גדת הירדן, זאת משום שהגדה ה־ מערבית לא היתה אף פעם לא תהיה חלק מרכוש המלך, אלא היא, כפי שאמרנו, פקדון בידיו. ומכאן שהארגון לבדו הוא אשר ייצג את תושבי הגדה בג'נבה והמקומה אזו־ רים.

ב. כמריך הפלשתינים הגרים בירדן הם ראשית כל וכללות הכל פלש־ תינים, האם ייצוג כישאל־צם, יעקת עליו גוף בינלאומי כגון הליגה ה־ ערבית או האו"ם, למען הגדרה עצ־ מית של פלשתין. שכן אף אחד לא יכול לייחס לזה בעיה. זה הגם אזרחים פלשתינים בדמם ובבשרם, המלה שלהם תהיה המלה של פלש־ תין והם לא יבחרו אלא את ישות פלשתין ודגל פלשתין.

אם כן מדוע אפוא צריך מישהו להתייחס אליהם בחשדנות ולומר ע־ ליהם כי הם נתונים להשפעת ירדן, לאחר שהם סבבו את מכאובי ה־ מצוקה במשך 26 שנה?

ושוב הנני אומר, כי הנה צדקתי בהשערתי לגבי מנהיג אשיף, יאסר ערפאת. שכן בשיחתו עם בורשגריב הוא לא מקיז דם ולא זורק אף יהודי אחר לים. אדרבא: הוא מתאר תקווה אזרחית יפה. הוא מתאר כי אחרי הקמת ממשלה פלשתינית בגדה ה־ מערבית וברצועת עזה תוכל הבעיה להמשיך בהולכה בעתיד בדרך ה־ שלום, אשר תפתיים בתובנות ולא בנשק, בהתפוגגות השנאה בין ה־ יהודים, מצד אחד, לבין הנוצרים וה־ מוסלמים, מצד שני, ותוקם מדינה אזרחית אשר בה יחיו יחד הכל על בסיס של שוויון לטובת האיזור.

מצד שני אנו שומעים דיבורים ש־ אינם רחוקים מזה, מהצד הישראלי. יש ביניהם האומרים שהשלב הנוכחי הוא הזדמנות להגשמת השלום וכי „העובדה המוגמרת" שישראל באחזה בה לאחר מלחמת 1967 לא היתה אלא דמיון שווא.

אני מתכוון לומר, כי הסירה מפ־ ליגה — עם כל צדדיה — בכיוון הג־ שמת השלום, וצודק יהיה לומר, כי ארה"ב דוחפת אותה הפעם לקראת יעדה זה. לפיכך, ובהסתמך על הבר־ נתו של יאסר ערפאת — הנני אומר לו מתוך אהבה רבה, כי ההרגשה ה־ עוינת לד"ר קיסינג'ר הולכת וגוברת ב־ ישראל יום אחרי יום עד כדי כך שכמעט מעתוניהם מכנים אותו בשם: „אויב ישראל מס' 1".

ולפיכך הנני סבור, כי מן התבונה שאשיף ינצל הזדמנות זו כדי לפתוח בדו־שיח עם ארה"ב, מבלי שהדבר הזה ישפיע על ידידותו עם בריה"מ. זאת משום שאשיף וכן אנחנו, כולנו, זקוקים לכל ידיד.

דעת חברים

לרדת מנושא „מיהו יהודי"

מאת מרדכי חיות

כאן החל הכיס הקואליציוני ב־ עקבות הבחירות לכנסת השמינית ע־בר על המפד"ל שיתוף פוליטי בהולט־כביש. הפנייה האומללה ל־ רבנות ההתאבכות שבאה בעקבותיה אינן באפשרות למפד"ל הכרעה כנות התפיסות בשאלות הפוליטיות, שהיא חייבת להכריע בהן.

המפד"ל היא כיום מפלגת אופוזי־ ציה. במצבה הקודם של הכנסת אי־ היתה אופוזיציה להנכה. אולם לא מפני שהיא סיכמה בהירות ויציבות בתוך מדיניותה המוסכמים על קו־ מדיני מנוגד לזה של ממשלת רבין. אלא מכיון שלא השיגה פשרה ב־ נושא „מיהו יהודי". דוברי המפ־ ד"ל הצטייעו באמרים אופוזיציוניים חריפים, ואת שפה שידוע לכל כבין דבר עם הטנה הנוחה הנד־ אלה בשאלה הגיור כהלכה ישהנה „הקו המדיני" של המפד"ל בך־ליה המתמיט אהבות המהונה כמו אותם דוברים אז מפי דוברים אחרים של אותה מפלגה.

אין כל ספק שבמצב בו נהגה כעת המדינה — אשר הכרעות חשו־ בות בתחום המדיני ואף בתחום הבטחוני עומדות לפניה — לא יתכן שמפלגה אחראית המכבדת את עצ־ מה תנהג כך. הממשלה הנוכחית קמה אמנם ואף מתקיימת עפ"י רוב בכנסת ללא המפד"ל. אולם היא זקוקה לה כדי לחזק רוב זה וכדי להרחיב את בסיסה הפרלמנטרי וה־ ציבורי. יתרה מזו, אין ספק, כי בכוונה של המפד"ל לא רק לחזק ממשלה זו ולהבטיח לה יציבות כסד־ יותה ולהכביה לאחר הכיהנים ה־ מתרצצים בהכנה ואכד ייתכן שב־ כלב מכיים יהיה צריך להכריע ב־ נייה. במלים אחרות: שרי המפד"ל, אם יהיו כאלה בתוך הממשלה, יוכלו להשפיע באופן מכריע על ההולכים שממשלת ישראל עשויה לנקוט ב־ צעת הכיום המדיני בעניין הקירוב לנו, כמו שדבר זה יכול להיות גבוה גם בעתות הכרעה על היחס להתנ־ חלות. ובי זה לדידנו יהבע, שממי אי מהרהיים לא הצלה בממשלה ה־ כאלה של הרחבה נוספת של בסיסה הפיכתה לממשלת הרים לאומית ו־ בעת הכרעה יכולים דוקא שרי המפד"ל לקבוע את כוחה.

הנה בעצם דברים זה אין למפ־ ד"ל יכולה לקבל הכרעות מדיניות. בעייה שהיא בבלה באהיק „מיהו יהודי", ובמצב דברים זה כי יהיו שבא בחיר יעלה מינהו במפלגה ספק אחיר של „יהרג ואל יעבור", אם זה בעיק מנייני או אישי (ביצוע אי מינוי כלכלי), שבליו שוב יה־ נהל לקיה בבישך ומייגע. האם הציבור הדתי־לאומי, הרואה במפ־ ד"ל את נציגותו והבוכיח צרצות רבה בשאלות מדיניות ובטחוניות — עד כדי הליכת חלק ממנו על בריד־ קות בנושאים אלה — יוכל להשלים לאורך ימים עם מצב מגוחך וטראגי זה?

הגיע הזמן לרדת מנושא „הגיור כהלכה" ולנתקו משאלת ההצטרפות או אי־ההצטרפות לממשלה. אין לאף אחד מאתנו צל של פקפוק שגר הוא רק מי שעבר תהליך של גיור עפ"י ההלכה. אולם יש דרכים אח־ רות כדי לנסות לפתור בעיה זו. ואין בכך משום עילה להכריז ש־ תוק מדיני על מפלגה בישראל ועל ציבור הרואה כאן ומהנבד את עצמו כשותף מלא ופעיל למדינה, לקיומה ולפיתוחה.

אין בדברים אלה כדי לחוות דעה מסקנית בזכות ההצטרפות לממשלה ללא בירור מדיני ענייני. הכוונה היא רק לנתק את הנושא המדיני מדבר שאין הוא תלוי בו.

כיצד „לרדת" מן הנושא או כיצד להוריד נושא זה מעלינו?

את התשובה לכך צריכים לתת, אלה שהכניסו אותנו להרב, אלה שהעלו את ספינת המפד"ל על שר־ טון זה וזאת אף בבחיר הסתלקו־ תם, ולו הזמנית בלבד, מהנהגת המפלגה.

אלה שכבשו את המפד"ל עפ"י בק־ שת פסק הדין מן הרבנות (ויש לברר יפה ובמהירות מי נושא באחריות זאת) צריכים לשחרר את המפד"ל ממנהיגותם ובזה יש להכריז על פקיעתה של סמכותה של אותה הה־ אה או של אותו פסיד לגבי המפ־ לגה, המנותקת מאותה הנהגה או מאותם מנהיגים. זה קשה, זה מכ־ איב, אולי זה אף בלתי ריאלי ב־ מערך הכוחות בהם נתונה המפלגה, אולם זה הכרחי לקיומה.

אם לא ייעשה הדבר ובהקדם, הרי שנעבור ממצב של שיתוק למצב של שיתוק מתקדם, אשר סופו ידוע אף למי שלא התמחה במלאכת ה־ רפואה.

עקשנותו של טייס מסוק הצילה פצועים במלחמה

עקשנותו של טייס מסוק, ש־ נחת תוך כדי קרב בין כוחותינו לבין הכוחות הסוריים ברמת ה־ גולן, הביאה במלחמת יום הכי־ פורים להצלתם של שלושה פצו־ עים קשה, שגורלם היה נחרץ, אלמלא הועברו בזמן לבית החו־ לים.

על פרשת אותה טיסה נמסר בסוף השבוע, בתום קורס קציני רפואה קרביים, על ידי אחד הקצינים, שהש־ תתף באותה טיסה.

הדבר היה ביום השלישי למלחמה, כאשר צוות חילוץ הוזעק להציל שני פצועים באיזור רמת מגשימים. צוות המסוק התנק לכקום. כשהגיע ל־ נקודת הציון, שסומנה לו, התברר כי מתנהל קרב כרוין, הנ־ חיתה בעצם בלתי אפשרית. לאחר טיסה של כחצי שעה מסביב למקום, הצליח המסוק לנחות, אסף את ה־ פצועים ויצא בדרכו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

לא חלפו כ־לש דקות מרגע ה־ המריאה, ובמכשיר הקשר נשמעה ק־ ריאת עזרה נואשה. כאחד הכוחות הלוחמים, שראה את המסוק עובר. כוח זה עלה על הדר החידום, ו־ ביקש מהטייס, כי ינחת ויקח עמו שלושה פצועים קשה.

הרופא שהיה במסוק, הורה לטייס להודיע על כך למרכז הפינוי ולהמ־ שיך מיד לבית החולים, משום ש־ חשש לגורל שני הפצועים שהיו עמו. אחר שקיה, שידע, כי עד שיגיע כוח פנה לרופא לחלוף למעלה משעה, המס דקות כדי להפיע את הפצועים.

הרופא ניאות לבקשה, בתנאי ש־ התיפוקים לא יארכו יותר זמן. הזמן חלף, אולם מהקרקע לא ניתן היה להבחין בפצועים. הרופא דרש ל־ הפסיקם ולהמשיך מיד לבית החולים. כאן התעקש הטייס שנית וביקש „שתי דקות נוספות". שוב נעתר הרופא, ולפתע הצליחו אנשי הכוח להפעיל רימון עשן לסימון מקום הימצאם. המסוק נחת, ותוך כדי הפ־ גזה עזה, פינה את שלושת הפצועים הנוספים. בסופו של דבר הגיעו כל החמישה לבית חולים רמב"ם וניצלו.

מכתבים למערכת

רוב ומיעוט והתנחלות

בעניין ההתנחלויות, שעל הפרק, מרבים „לנפנף" במושגים של „רוב ומיעוט", „דימוקרטיה", „הפרת־החוק" וכד' מן הראוי שנעשה ניתוח פשוט ואובייקטיבי; קודם כל מדובר כאן לא בהפרת חוק אלא הפרת תקנה מינהלית שהיא רק „בת בנה של ה־ חוק". שנית, הממשלה הזאת מתב־ ססת על 61 חכ"ים, בתוכם שלושה ערבים, אשר מעמדי הגיעות אלמב־ טריים אין לצרף אותם בשאלה לאר־ מית־מובהקת זו: בתוך 58 הנותרים, לפחות חמישה חכ"ים הצהירו גלויות שהם בעד התנחלות. היוצא מחשבון זה שיש 54 חכ"ים האיים לעומת 53 (כל זאת, כמובן, בלי לקחת ב־ חשבון שאילו היתה מוצגת השאלה הספציפית הזאת להצבעה חשאית־ חפשית, קרוב לוודאי שהיה מתקבל רוב יותר גדול בעד התנחלות). אך בנית, לצורך הוויכוח שיש 61 חכ"ים המחליטים שיש „להוביל לגרדום" את שאר 59 החברים, הרי מבחינה פור־ מלית זה „בסדר", אלא שהחלטה כזאת, כמובן, נוגדת כל הגיון והגי־ נות. הוזה אומר, שיש שאלות גור־ ליות למדינה ולעם שאי אפשר ב־ שום אופן להחליט עליהם עפ"י „רוב ומיעוט" סכני. אין ספק שיש במ־ דינה ציבור גדול מאד הרואה במ־ דיניות הממשלה כיום — „הובלה ל־ גרדום".

מה, אם כן, המוצא? יש לממשלה שלוש אלטרנטיבות דימוקרטיות (אמיתיות ונכונות): א. להיכנס ב־ משא ומתן ישיר עם המתנחלים ול־ בוא לקראתם, לפחות באותה מידה כפי שהיא מוכנה לעשות ביחס ל־ „ישות הפליסתינאית" (להבדיל אלף הבדלות...) ב. ללכת מיד לבחירות, כפי שהיתה צריכה לעשות, גם בלאו־ הכי, ולפני שהיא קובעת עובדות ב־ שטח. ג. לכונן מיד ממשלת אחדות לאומית שתתבסס על רובו המכריע של העם. דרך שלישית זו היא ה־ צודקת והטובה ביותר, באשר היא עשויה לפתור גם את שאר הבעיות הלאומיות, הקשות מאד, העומדות על הפרק.

פ. קמורים
ירושלים

נאומו של אלון בעברית באו"ם

כרבים מאזרחי ישראל, הופתעתי לקרוא שהשר החוץ, י. אלון נשא את נאומו בעצרת הכללית של האו"ם בשפה העברית. ישראל הפסידה, ל־ דעתי, על ידי כך הזדמנות יחידה במינה להשתמש בבמת האו"ם, המ־ הווה כיום מכשיר רב עצמה להש־ פעה על דעת הקהל בעולם. לצורך הצגת עמדתנו בפני אזרחי ארה"ב ויתר מדינות העולם העוקבים בעניין אחרי שידורי טלוויזיה ישירים מאולם העצרת. מיותר לומר, שהתרגום ה־ סימולטני, מלבד היותו בלתי מדוייק וקטוע, אינו מסוגל למסור את רוח הדברים.

האם רצה אלון להפגין עפ"י הסממן החיצוני של דיבור בעברית את זהו־ תנו הלאומית?

זכורה לי תגובת מליוני אזרחי ארה"ב כפי שהתבטאה בעיתונות, ב־ שיחות ברחוב, ובעבודה, לאחר נאו־ מיו של מר אבא אבן במועצת הבט־ חון ובעצרת הכללית בעקבות מל־ חמת 1967. ייתכן שלא הצליח בנאו־ מיו המוהדים באנגלית לשנות מיד את עמדותיהם של נציגי המדינות ב־ או"ם, אולם אין ספק שדעת הקהל בארה"ב הושפעה רבות והביאה אף ללחוץ על גבורי העם האמריקאי ל־ גלות הבנה לסוגיות ישראל.

דב בלאון
תל אביב

עובדות בלתי נכונות

ב„הצופה" מיום ד' תשרי תשל"ה (20.9.74) וכן באחד הגליונות הקוד־ מים לו פורסמו שתי כתבות על רשמי מסע בפרו מאת י. בלר. ברצוני להביע תמיהתי על כך שרובן של ה־ עובדות המסורות בכתבות פשוט אינן נכונות. מתקבל הרושם שאלו הם דפים מפנקסו של אדם שטייל בדרום אמריקה לפני עשר שנים בקירוב ונתן פרסום להתרשמותו השטחית. אך חושבני שעתון יומי ב־1974 צריך לתת לקוראיו תמונה נאמנה על המ־ ציאות. יותר על כן, אינני מבין כיצד עיתון דתי מרשה לעצמו פרסום ה־ מלים הבאות: „...אין אנו מבינים את הרב האורטודוקסי והוא אינו מבין אותנו, אנו צריכים רב צעיר המבין את המנטליות שלנו ולסגל את הנו־ ער לדרך היהדות".

הדברים הנ"ל — אם נאמרו — נאמרו לפני עשר שנים או יותר על הרב דאז ולא מפני שהיה לא מוצלח אלא, זוה טבעי, היה אדם בא בימים ש־ שירת בקודש עשרות שנים. הדברים כפי שהם מובאים בכתבה יכולים לגרום נזק לשמו של הח"ם כאילו אין לו קשר עם הנוער בעוד שההיפך הוא הנכון — הנוער בלימה קשור מאד לרב ויש נטיה רצינית של תורה למסורת המתבטאת בבית הכנסת ה־ מלא מפה אל פה בצעירים ועוד היד נטויה, החיים ראוה בחומרה רבה פר־ סום דברים אלה.

ולעובדות אחרות: „...כבר נראה כי הדור השני מתחיל ליטול את תפ־ קידי ההנהגה בקהילה" — זה למעלה משש שנים ההנהגה היא בידי הדור השני. „...המצב הגיע לכך שלמעלה מ־90 אחוז מכלל הנוער היהודי בפרו אינגו יודע אידיש" — לפחות 40 אחוז יודעים אידיש. בכתבה מסופר גם על המהנדס רוזנצווייג שמר בלר ביקר במשרדו. המהנדס הנ"ל עלה לארץ כבר לפני כחמש שנים... עוד מדווח הכותב על 80 אחוז מילדי הקהילה הלומדים בביה"ס היהודי. אחוז זה הוא נחלת העבר, היום לומדים 95 אחוז מהילדים בביה"ס היהודי.

בכתבה הקודמת מסופר על רב מד־ רוז ארופאי לקהילה האשכנזית. לא הם ולא קודמו בתפקיד היו מורח אירופאים אלא דוקא ישראלים ו־ העובדה היתה נכונה לפני כעשר ש־ נים ויותר.

הרב נפתלי רוטנברג
לימה — פרו

על עתון המפלגה

במצב המבוך שבה נתונה תנוע־ תנו, ממלא „הצופה" תפקיד ערכי תנועתי ככלי הקטורת המגן על מהו־ תה ודרכה של תנועתנו על עקריה ו־ שורשיה. אלמלא „הצופה" עלולים היינו להיות כלפי חוץ לגמרי בסלף ובטשטוש, ללא בירור וליבון, למרות היש המעשי החיובי המושרש כיש לנו במדינה, כי היש וכלי התקשורת מיתחלבים לשלכות אחת.

ועוד, יש לדעת, ובייחוד הדברים אמורים כלפי צעירי המפד"ל, כי עתון יומי, ובייחוד בהקפתנו, יש לו השפעה על מהלך המחשבה של הקורא, ובמשך השנים מחשל עמדה והכרה אצל הקורא לפי רוח של אותו עתון.

הילכך ישנו ערך לעתון מפלגתי, שהוא המקשר בין החברים, מעשיק את המתנה בעניינים הנוגעים להנהגה ו־ כו' וכו'. אפשר לחלוק בעתון המפ־ לגתי על דעות בעיגולי הדעות, אפ־ שר לבקר בביקורת שהיא לשמה, אבל קודם כל נאמנות לעתון המפ־ לגה.

ראובן פינגר
חיפה

היבוא גואל ל„ילקוט שמעוני"?

הראשון אשר איחד את התורה ש־ בכתב עם התורה שבעל פה היה בעל ה„ילקוט שמעוני", ועד היום למרות החומש „תורה תמימה" ו„תורה של־ מה" אין כמו ה„ילקוט שמעוני" אשר ההחבב מאד על העם מכאן ועד היום הזה. וראה זה פלא, הרבה ספרים זכו ובאו להם גואלים ומופיעים ב־ צורה נאה כדוגמת „משנה תורה" ל־ רמב"ם בהוצאת מוסד הרב קוק, שעשה פסוט אזנייב לתורה, אך „יל־ קוט שמעוני" עדיין לא זכה לכך. את „מקורות הילקוט" אמנם חקרו ופר־ סמו, אולם ה„ילקוט" גופו לא זכה עדיין למהדורה נאה כיאה לו.

אם סוף סוף ייבצא המוסד הציבורי אשר יגאל את ה„ילקוט" ראוי לדע־ תי לתקן כמה דברים, כגון א) להש־ לים את כל ה„גוי", המיועד אולי ל־ בעלי זכרון מבולבל, ולא לכל העם; כי בהרבה מקרים דוקא מהסיפא הי־ סתומה ב„גור" מתפרש העניין ולא ברישא המפורשת, ב) פירוש קצר ומצמצה, ג) לתרגם את כל הארמית לעברית שבפינו ובפי בנינו.

והמזכה את הרבים תבוא עליו בר־ כת ד'.

יעקב רעגן
קריית אונו

מגזין לנושאים מוניציפאליים

בדרך כלל, נוהג הציבור לתקוף ו־ להביע התמרמרות על נושאים שונים המשודרים ברדיו, או מוקרנים בטל־ וויזיה. לאחרונה התבשרנו על תוכ־ ניות מיוחדות המוגשות מספר פעמים ביום לאחר מהדורות החדשות.

אחת מתוכניות אלה, היא מגזין מיוחד לנושאים מוניציפאליים המשו־ דר בקול ישראל מדי יום לאחר הד־ שות השעה 8 בבוקר.

אין ספק שטוב עשה מנכ"ל רשות השידור, מר יצחק ליבני, אשר הוא מהנושאים אותם העלה בראש תוכ־ ניותיו הוא הנושא המוניציפאלי ואף סרה לשבצו בשעה הטובה ביותר להאזנה. נדמה לי שהציבור בארץ רוצה לשמוע הרבה יותר בעניינים הקרובים לו מהמישור המקומי. אני סבור שמדור זה יוסיף הרבה מאד ואני תקווה להצלחתו.

יצחק שולמן
דובר והממונה על יחסי ציבור מרכז השלטון המקומי

מחבר „אדמת קודש"

שמחתי לקרוא את המאמר בגליון ערב שבת על אבי ז"ל, ר' יצחק גולדהבר ז"ל, „מדבן ציון שנשכח". המאמר מצויין ומצאתי סיפוק רב בזה שהעלה זכרונו של אבי ש־ נפטר לפני 50 שנה. אולם משום כה לא הזכיר מר אברהם ב. ריבלין, מחבר המאמר, את שם ספרו של אבי ז"ל והוא „אדמת קודש", ארץ ישראל וגבולותיה והדיני עושה זאת בזה.

שמואל גולדהבר

העוסקים במלאכת הקודש

מאת מיכאל טוכפלד

היום, כ"ח תשרי, הוא יום השנה לסיום מלחמת יום הכיפורים. ביום זה יתקיימו טקסי אזכרה ממלכתיים לחללי המלחמה, בבתי הקברות הצבאיים ובחלקות הצבא־ יות שבבתי העלמין האזרחיים.

כמה כוונה תוך זהירות רבה, מסירות נפש עליונה ועבודה מאומצת נדרשו מאותם חיילים אשר טיפלו בהבאתם לקבר ישראל של חללי מלחמת יום הכיפורים. לא רבות דובר על אותם העוסקים במלאכה האמורה. העושים זאת בצנעה רבה, הרחק מהילה של זירת קרב מפוארת. אנשי החברא קדישא הצבאית רבים מהם יוצאי יחידות קרביות, אשר טעמו כבר טעמה של מלחמה וכבר ראו בעיניהם מוראותיה ונוראותיה — נקבצו יחדיו לעשות במלאכת הקודש, בזיהוי החללים, בהבאתם לקבר ישראל ובהעברתם מבתי העלמין ה־ ארעיים אל בתי קברות של קבע.

לפני כחודש נסתיים המבצע. תמה קבו־ רתם של חללי המלחמה ואנשי היקי"פ (יחי־ דת קבורה פיקודית) שבו לבתיהם בתום ל־ מעלה מחמישים ימים קשים.

עם שניים מהם, אברהם ואפרים, שוחחנו אודות מאורעות אותם ימים, שהחלו במבצע איתור החללים בשדות הקרב, נמשכו בזי־ הויים ונסתיימו בהעברתם וקבורתם. לא ברצון הם נענים. חיטוט ונבירה במאורעות העבר הם כפתיחה מחודשת של פצעים שהחלו להג־ ליד. כשאתה משוחח עמם, אתה מגלה מעין הסתייגות, מעין רתיעה מפני היזכרות ברגעים הקשים. משהם נזכרים במסורה הנעלה שב־ עבודתם הקדושה, הרי שנופלות המחיצות וה־ דיבור קולח ביתר שטף.

בחייו האזרחיים עובד אברהם והיפני כ־ סוכן ביטוח ואילו ביקי"פ הוא אחראי על חוליה. הפסקת האש שהוכרזה ב־24 באוקטובר מצאה אותו מגויס בשירות הרבנות הצב־ אית. לעומתו, אפרים, המשרת כמורה ביישוב־ ספר צפוני, לא העלה בדעתו כלל מהו התפ־ קיד המצפה לו. מספר אפרים: „משמעתי אודות מהות התפקיד הנכון לי התעוררה בי מלכתחילה הרגשת התנגדות. החלטתי לבקש את שחרורי. בתור בחור צעיר שבעולם לא ראה אדם מת, חששתי מהלם בהיתקלי עם המוות פנים אל פנים. במהלך הקורס החלה חודרת להכרתי את התודעה של מהות הדברים. במקביל להדריך המקצועי שהחזו עמנו אנשי תורה ואנשי מקצוע, אשר הראו לנו במציאות עד כמה גדולה המצווה. כל שיחה, כל סיפור המתאר את מסירות נפשם של העוסקים בזאת, על הדירם שינה מעיני־ הם ומזון מפיהם ימים שלמים, כדי לסיים את תהליכי הזיהוי והקבורה במהירות ולמ־ נוע את הלנת המת זמן רב — הסירו את ההסתייגות ונרתמתי לעבודה".

שאלה: כיצד התגברת על מחסום הפחד ברגעים הראשונים?

אפרים: „מעולם לא ראיתי אדם מת. בשבילי היה זה מתוח קשה. החלטתי שבפעם הראשונה אאלץ את עצמי לעבור בבטחון, ללא היסוס, כאילו לגמור את העניין כמה שיותר מהר. באותו רגע לא חשבתי על עצמי אלא על תפקידי, על המצווה, ובעזרת השם הצלחתי".

„מסירות נפש" — מציין אברהם — „היא שהנחתה את הבחורים בדרכם הקשה. ברור שההרגשה היא קשה עד למאד, אך אנו עשינו זאת במסירות נפש עילאית. אנשים נתקלו בבעיות נפשיות. זה טבעי ומובן. הרג־ שה של כאילו אי אפשר להמשיך. הגדולה בכך היא שהרגשה זו מתחלפת ואז מקומה תופס רגש אחר, עמוק הרבה יותר — רגש של חובה הלכתית ומכילא גם חובה מוסרית. ההכרה העמוקה בגודל המצווה היא השול־ טת ומבטלת את שאר הרגשים שמפלגים ב־ מצבים מעין אלו".

שאלתי את השניים: מה מייחד יחידה זו משאר היחידות בצה"ל מבחינת אווירת ה־ צוות שבה?

אברהם: „עצם הימצאות אנשים אלו יוצרת אווירה מיוחדת, שניתן להגדירה כקו־ דרת. הבחורים לא חייכו, לא שחקו. עבורם נמשכה המלחמה עשרים וארבע שעות ביממה. המאמץ ביום הכוחות הנפשיים הדרושים לעבודה השפיע לא מעט על רוחנו".

אפרים: „מובן שבמצב כזה לא ניתן להבחין בין קצין וחייל פשוט. כולם עבדו ונתנו את הנשמה, כמו שאומרים. האווירה היתה רצינית ביותר. הדבר התבטא בציות מדוייק להוראות השמירה, במיעוט דיבור. הן בענייני תורה והן בדברי חולין, אלא רק בדברים הקשורים לעבודה ובכלל בעצם עשיית המלאכה לשמה".

„במבצע הוצאת החללים והעברתם נתרכזו חששותינו בתחום אחד — מספר אפרים — כיצד נצליח בתנאים שלנו לשמור על כבוד המת. היה עלינו להיזהר בכל הפעולות ש־ ביצענו ולעשותן תוך כובד ראש. חששותי נפתרו בעצם ידיעתי כי כל העניין הנו למב־ קש כבוד המת. למרות זאת, כל אחד מאתנו ביקש מחילה בעת סתימת הגולל".

לא שאלתים על מהלך עבודתם. ניכר כי אינם מעוניינים לעסוק בזאת עתה. תיקי הזיהוי הממוספרים, איסוף הנתונים למלאכת הזיהוי וכו' — כל זאת מעוניינים השניים להדחיק מזכרונם.

„בימי שלום — אומר אברהם — אין אנו שוקדים על שמרינו. אנו מארגנים פגישות כשהוספה של אנשי היקי"פ: אף שלא במסגרת שרות המילואים, ומייעדים מפגשים אלו ל־ שמיעת הרצאות וליסוד הנושאים השונים החשובים לנו כביולוגיה, פתולוגיה ועוד. אנו אף יושבים ומנתחים את מכלול הבעיות ש־ נתגלו לפנינו ומנסים לפתרם, על כל צרה שלא תבוא. נראה לי כי זו אחת היחידות הבודדות בצה"ל, ואולי היחידה, אשר אנשיה נפגשים לתפקידם הצבאי, אף שלא קיבלו כל צו גיוס".

אברהם משתתק. לפתע הוא נזכר. וכאילו דרך אגב אומר: „אינני מבין כיצד יכולתי לשאת זאת, לפחות במקרה אחד, כאשר זי־ היתי בין החללים אדם שהיה מבוכה אצלי. זה שבר אותי בתחילה. כאשר נזכרתי כי קבעתי פגישה עמו לאחרי סוכות"...

והוא ממשיך: „או מקרה אחר בו הגיע לידי הלל מטנק שנפגע, כאשר הפריט היחידי שלא נחרך הוא הסליה־קטן שלו. אני אותו קצין דתי, אשר אף רואיין בטלוויזיה בשבוע הראשון למלחמה, בספרו כי עבר מה־ טנק שלו שנפגע לטנק אחר. הוא גם ציין אז בשמחה כי הצליח להציל את אתרוגו ולו־ לבו מהטנק שנפגע. הוא המשיך להילחם עד והזר ליחידתו. מאוחר יותר נהרג. שבועיים לאחר מכן הגיעה אלי חבילתו ובה אתרוג ולולב שניצלו"...

...שש מדינות חדשות ...למועצת הבטחון

האו"ם, (עי"ן) — איטליה, והודו, טנזניה, וגיאנה נב־ חרות במועצת הבטחון ל־ של שנתיים והחל מ־1 בינואר ות הפורשות ממועצת הבטחון , אוסטריה, אינדונזיה, רו.

הבטחון תהיה מורכבת ב־ נציגי חמש המעצמות — בריה"מ, בריטניה, סין ו־ ומנציגי ביילו רוסיה, קאמ־ ומה ריקה, גויאנה, עיראק, יפאן, שוודיה, מאוריטניה

תכנית מיוחדת לסטודנטים מארה"ב באוניברסיטת חיפה

מאת כתבנו בחיפה

60 סטודנטים אמריקאיים החלו ב־ שבוע שעבר את לימודיהם באוני־ ברסיטת חיפה, במסגרת התכנית החד־ שנתית ביהודה. הסטודנטים הגיעו בשלוש קבוצות, שאחת מהן תלמד ב־ כל ימות השבוע וחבריה יתגוררו במעונות. חברי שתי הקבוצות הנו־ תרות יחלקו את לוח הזמנים בין לימודיהם לעבודה בקיבוצים. לקראת שנת הלימודים, השתתפו הסטודנטים באולפן „לעברית בקיבוצים עין ה־ שופט ושער העמקים, בעזרת מורים מהיחידה הקדם־אקדמית של האוני־ ברסיטה. הם ילמדו בשנה זו על בעיות מדינת־ישראל. במקצועות סו־ ציולוגיה, מדעי המדינה, היסטוריה, ספרות, מחשבת ישראל, כלכלה ו־ בעיות סוציאליות, אידיאולוגיה ו־ חינוכיות של הקיבוץ. יש לציין, כי כל התכניות הללו אושרו על ידי אונ־ יברסיטאות האם בארה"ב והסטוד־ נטים יקבלו עבורן נקודות זכות.

● ישראל דנגי, עובד עיריית תל־אביב, נעצר בסוף השבוע כחשוד באיום באלימות. לצורך הכרעת ענין עסקי.

דנגי המועסק כקבלן במוסדות של עירית תל־אביב חשוד במילוי עלי־ חות של אלימות אותה הטיל עליו שותף לשעבר בעסק. לפי החשד איים דנגי על השותף השני ועל גרושתו על הטולה, משניהם נפרד האיש לפני זמן מה לאחר שלדבריו גזל השותף את אשתו וחלק מרכושו.

هكذا من الاصل

هكذا من الاجل

בשבילי חינוך

האדם ה,נקודתי' והאדם ה,קווי'

מאת אברהם רוזן

שוב חזרנו אל בית הספר, ושוב אנו שואלים את עצמנו. מה צופנת לנו שנת הלימודים החדשה. נזכרים אנו בראשית שנת הלימודים הקודמת. כשחזרנו אל ביה״ס, וההווה היה נראה כה שליו. כה בטוח. עד ששקענו בהרגשת נחת. מאז קום המדינה הרגשנו בקו עולה של התעצמות, התבססות, התרחבות. ואז — ללא התראה, וללא מוכנות נפשית — באה עלינו בפתע מלחמת יום הדין, עם הנצחון הצבאי המופלא ועם נפילת הרוח המכאיבה.

שנת תשל״ד עשתה בנו משהו. אין אנו עוד אותם אנשים שהיינו לפני כן. לראשונה חשנו עצמנו כב־מדרון יורד, התושה המעוררת בנו חרדה סמויה ומקיפה אותנו בסימני רוח נכאה. ונראה שאין עתה תפקיד נכבד למחנך בישראל מאשר להידבק בדרכים של הקמום ו,,להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים״ (ישעיהו נ״ז, ט״ו).

תיקון עיוותי ראייה

אין כוונתי ל,,הרמת מורל״ ולמופעי בידור בכיוונה. כוונתי לתיקוני עיוותי ראייה הגורמים לנו את הרוח הנכאה. בכל הדורות סבלנו, הוכינו גם מכות קשות מאלה של תשל״ד, אך לא נסלנו ברוחנו, כי ראינו כל אסון על רקע הנצח. נקראנו ,,עם עולם״, ידענו שעולמנו אינו מסתיים עם אסון זה, האמנו שעוד העתיד לפנינו — האמנו בהבטחה האלוקית על ה־גאולה. ידענו ש,,אף־על־פי שיתמהמה, עם כל זה אחכה לו בכל יום ש־יבוא״. ובראייה רחבה זו של המצב הזמני קיבל האסון ממדים אחרים, והוא כאילו נתגמד פתאום, וציפינו לא ביעותנו. אם ההווה היה קשה, ידענו שעבר ארוך מאחורינו, והנצח — לפנינו. אבותינו חיו את כל אורכו של ,,קו״ הזמן, הם הקיפו בתודעתם עבר, הווה ועתיד. הם היו יצורים ,,קוויים״.

לעומת אבותינו, היצורים ה־,,קוויים״, הרי אנו יצורים ,,נקוד־תיים״. אנו חיים רק ,,נקודה זמנית״ צרה — את ההווה בלבד. וכמובן שבצמצום זה של שדה הראייה משנה את יחסי הגודל. תופעות ההווה מקב־לות ממדים עצומים. הנאות ההווה נראות גדולות מכפי שהן, וצרות נראות איומות מכפי שהן. ולראשונה בהיסטוריה היינו, במובן זה, בלתי בוכנים למה שקרה.

אצל הילד הקטן משתרע טווח הזמן המושג על ידיו רק מעט אחורה מן ההווה הרגעי ורק מעט קדימה ממנו. אצלו ,,העבר אין והעתיד עדיין ו־ההווה כהרף עין״. ככל שיגדל, כן תתרחב אצלו תפיסת הזמן אל העבר ואל העתיד, עד שיגיע לכך, שהעבר יהיה אצלו חי כהווה, והוא הדין — העתיד. ואף עמים שלמים כך. יש שהם חיים את ההווה הצר בלבד, ויש שטווח ראייתם מתפשט גם ל־צדדים, ואז עברם רענן בזכרונם וחי בתודעתם, ועתידם ניצב תמיד לפניהם ומשפיע על מעשיהם. כך נהגו אבותינו שחיו את עברם ו־עתידם כמו שהיו את ההווה שלהם. הם הזדהו עם יוצאי מצרים שבעבר, וחיו את העתיד הקרוב. כשנולד להם בן, נטעו ארז לחופת חתונתו (גיטין נ״ז, ע״א). הם חיו גם את העתיד הרחוק, את בוא הגואל, כאשר התפללו שלוש פעמים ביום ,,את צמח דוד עבדך תצמיח״.

לעומת זאת, תרבות המערב של ימינו, שבה נבלענו בלהיותה רבה, היא תרבות ההווה. העבר אינו מעניין איש, ואין אנו מתכננים את העתיד שלנו, ובוודאי לא את זה של בנינו. אנו משתדלים לחיות רק את ההווה והנאותיו הרגעיות רק את ההווה ו־בעיותיו. וכאן מקור עיוותי הראייה אותם הזכרתי. צמצום שדה הראייה גרם גם לעיוות הפוך: תופעות בעלות ממדים בלתי רגילים הפכו להיות לנו רגילות, קטנות ואפורות — כוונתי לשואה ולתקומת המדינה. רק על רקע ההיסטוריה האנושית כולה חשים אנו בכל מוראותיה של השואה. כשאנו משווים אותה לזוועות ה־אחרות, כמסעי הצלב וגירוש ספרד, אז אנו מבינים, עד כמה איומה יותר היא השואה, כי אז היא ניצבת לפנינו כתופעה בלתי הגיונית. אז נחוש ש־אין לה אח בהיסטוריה האנושית. ורק על רקע הגלות הארוכה מקבלת תקו־מת המדינה את ממדיה הנכונים כ־תופעה פלאית בעלת סדר גודל עילאי שאין להשוותה עם תקומתן של מדי־נות אחרות באסיה או באפריקה. אך אנו הסכנו מהר לשואה ולמדינה. זכר השואה כבר אינו מעורר בנו חלחלה, ותודעת המדינה כבר אינה מעבירה בנו רטט של התפעלות.

השינוי במערכת הערכים

מטיחים בפנינו את הטענה, כי בימינו אי־אפשר לחיות על־פי דב־רים שנקבעו לפני אלפי שנים, כאילו עצם העובדה שמקור הדבר הוא ב־עבר מספיק לפסול אותו, גם מבלי להתייחס אל הדבר כשהוא לעצמו. זה נובע מן העמדה ה,,נקודתית״ — כאילו עלינו לחיות רק אותה נקודת זמן של ההווה, רק את אותו רגע פלוני של העכשיו. אין הפיסה זו רואה לפניה את מרחבי הזמן ה־היסטוריים העצומים ואין היא דולה מן העבר את היסודות הנצחיים שבו.

קשה לנו להטמיע אל תוכנו את הטענה בדבר זכותנו על הארץ ש־נגזלה מאתנו. העמדה ה,,נקודתית״ אינה מאפשרת לנו לראות את הרצף שמאז אבותינו שגורשו מארץ זו ועד אלינו. אין אנו מסתכלים לראות עצ־מנו ממשיכי אותם גולי יהודה. ה־עובדה, המוצקת כשלעצמה, שנות־נים משקל מיוחד לתולדות עם ישראל בדורות האחרונים, כאילו מכווצת את הפרספקטיבה ההיסטורית. נראה להם לתלמידינו כאילו בזה מתחילה ה־היסטוריה שלנו. דור שאינו נוהג אבלות בתשעה באב, אינו יכול לר־אות עצמו ממשיכם של אלה שעל גלותם נקבע יום האבל. ההכרה ה־שכלית אינה מטולטת כאן עם ,,אובנתא דליבא״, עם קבלה בלב. טענה זו היא לנו מלים ריקות ללא כיסוי של אוצר מושגים, דימויים ו־רגשות. ומכאן הנוסחה האשם החריפה ההתחלות בלב חלק ניכר של הנוער של היותנו כאן. לא כן אבותינו. הם ראו עצמם בפסח כאילו יצאו מ־מצרים, ובתשעה באב — כאילו גלו מן הארץ. הם יכלו לחוש בעצמה מלאה את העוול שנעשה לאומה ו־שאדמתה נגזלה מבנה, הם חשו שהיא נגזלה מהם, הם היו כמשיכים ישירים של הגבולים, תולים באותו רצף היסטורי.

אם נוסיף חשוב, נראה שחסרון זה הוא תולדתו של חסרון אחר: השינוי במערכת הערכים שלנו. אין אנו חיים את עברנו, כי ערכי העבר אינם ממלאים את ליבנו באוחה, כי אין אנו רוצים להפוך ולהפוך בעבר זה ה־מייצג את מה שאנו רוצים לברוח ממנו. מרדנו בשמים שתחתם התהלכו אבותינו. רצינו להיות עם ארצי, ולא הבנו, כי אכן עלינו להיות עם ארצי, אך במובן המאמר החסידי, עם ארצי ההופך את הארץ לשמים. מרדנו ב־עולמם של אבותינו, בעולם שבו התערבו זוהר של מלאכים עם סחי הגלות, אך ביחד עם סחי הגלות קרצפנו מעלינו גם את זוהר ה־מלאכים. ואכן, אם כל מה שייחד את אבותינו, עולם מלא זה של תורה ומצוות, היה לנו למקור לרגשי אי־נחת, כי אז כמובן שאין אנו ששים להחיות עבר זה בתודעתנו ואין אנו חיים את העתיד, כי מה יוכל העתיד לתת לנו יותר מן ההווה. הייעוד ש־הרמב״ם מפרש לימות המשיח, שהוא ,,לא כדי שינשאו אותם העמים ולא כדי לאכול ולשתות ולשמוח, אלא כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמה, ולא יהיה להם נוגש ומבטל, כדי שיזכו לחיי העולם הבא״ (הל׳ מלכים פי״ב, ה״ד), ייעוד זה אינו קוסם לנו, אנו רוצים לאכול ולשתות ולשמוח, ואם כן — למה נחיה כבר עתה בעתיד זה? הרי הנאות גשמיות בעתיד אין להן כל עדיפות על הנאות גש־מיות בהווה, ולמה ,,נדחה סיפוקים״ לכשנזקין, וכשרנו ליהנות מהם יקטן:

נראה אפוא. שהצטמצמותנו בהווה באה מן הבריחה ממה ששאר שני הממדים מייצגים.

הרחבת הפרספקטיבה ההיסטורית

יודע אני שכאן ישאל השואל — ומה אתה מציע? לחזור אל ערכי העבר למען חזק את ליבנו בהווה?

(סוף בעמוד 5)

סוכות ,,מסוכסכות״

מאת ג. ד. סרבר

מה מיצר הייתי בשבת פרשת ,,הא־זינו״, לפני חג הסוכות, הלכתי ב־בית הכנסת, והנה קול הלמות פטי־שים אני שומע. אבות ובנים, פטי־שים ומסמרים בידיהם, עומדים ובו־נים סוכות בעצם יום השבת וקול ה־למות פטישיהם עונה בתפוצה צורמת בכל הסביבה, כביכול נאנחת ונאנ־קה השבת, הנאנסת והנדרסת בידי עמי־ארצות שאינם מבינים מה מעו־ללים הם לנפש ילדיהם, לאיזה אב־סורד משווע הם מגיעים בבנותם סו־כות כאלה וב,,חנכם״ את ילדיהם ל־ביצוע ,,מצווה״ הבאה בעבירה חמו־רה!

הלכתי והטלית מתחת לבית שחיי הרגשתי כי כל דפיקת פטיש באוויר השקט של השבת — הולמת גם בלי־בבי, כי ,,שבת מלכתא״ מתחללת ב־אדמתה שלה — בארץ ישראל!

איזה ,,רצה אופי״ של הדור הצעיר! איזה סילוף ועיוות של הקמת סוכות שלום, במרד ובמעל באדון השלום! איזה קלקול־מידות של ילדים קטנים ורכים שאפשר להטות ליבותיהם ל־כאן ולכאן, איזה חטא איום של אבות מישראל כלפי ילדיהם.

*

ניגשתי לאחד ,,הבונים״ הללו ו־פתחתי אתו בשיחה. סקרנות הילדים גלויי־הראש ושותפי הגיעה העו־בדה — גברה, כאשר בטון מאופק, ככל האפשר, התחלתי להשמיע את דברי הביקורת: הייתכן? הלא את נפש ילדיכם אתם קובעים? חילול שבת חמור יותר מאי־הקמת סוכה, ועל כגון זה, כבר צווח הנביא ישעיהו: ,,מי ביקש זאת מידכם?״ ו־עוד דברים המעוררים את הלב דיבר־תי אליהם. אחד האבות ביקש ממני לדבר שלא בנוכחות הילדים (בינ־תיים שבתה המלאכה...) לראשונה עניתי לו — כי הנני מעוניין דווקא שהילדים ישמעו את הלקח החינוכי. אך במחשבה שניה הרהרתי: למה לי להתגרות בו? סוף סוף הוא האב ומשפיע על ילדיו. על כן קראתי לו הצידה וראשית ביקשתי כבוד, להניח הפטיש מידו. לאחר מכן הש־מעתי באוזניו דברי כיבושין ברוח המסורת והזמן גם יחד. קיבלתי ,,מ־מאד״ שאני מדבר בצורה משכנעת מאד וניסה להסביר לי עד כמה קשה לו להקים סוכה ביום חול!

עמדתי על שלי שהוא יכול לזכות למחילה כל החטאים בזכות שמירת שבת ולבריאות הנפש של ילדיו, כי הרי סופם לטען: ,,אבא, איזה חינוך נתת לנו זי וכו׳. עלי להודות כי האיש האזין בנימוס לדברי הפסיק מהן שהנני מורה או מרצה...

ההוצאה המעשית? הלמות הפטי־שים של הבונים סוכה בשבת לא ליוותה אותי והדיה לא ,,רדפו״ אחרי כל הדרך לביתי. איני יודע אם אותו היהודי ה,,אדוק״ במצוות הקמת סוכה עד כדי חילול שבת — המשיך במ־לאכתו, אם לאו; אך בבואי הביתה לקדש והנה ממול ומנגד ומכל הצד־דים, שוב אותה תופעה מביכה, שוב הדי דפיקת הפטישים...

*

אפיזודה זו מעלה כמה הרהורים והרעורים. מדוע לא יתארגנו אנ״ש, מבאי בתי הכנסת (וסביבה זו מל־אה ב״ה בכמה מאות מתפללים מארב־עה בתי כנסת) וייצאו במשמרת מח־אה וצעקה נגד תופעה כזאת? מדוע יחללו המחללים בארץ כפ״ע את ק־דושת השבת? מדוע לחסוך מהם לפחות את אי־הנעימות של הציפות? אדרבא! יראו נא אלה כי יש הרבה יהודים שחילול כזה איכפת להם ואל נא תיעשה מלאכתם המביכה הזאת באין מפריע.

אגב איה ,,משמרות השבת״ כד־מנים עברו? מה קרה לנו, לדתיים, בינתיים? האם קהו חושינו? הרי על כל מי שאיכפת לו מקרב אנ״ש ד־מגפה לסמות, חלק מאנ״ש עצמם כבר מסתכלים בו כב,,מהורג״.

איך אפשר להתפלל בכוונה בתוך בתי הכנסיות, כאשר חילול שבת קידמנו מקבלה מידי פעם ממדים חד־שים, ממדים ואופנים שלא שערום אבותינו. ואם על הראשונים (הנוצה בשבת, היתרי עבודה בלתי מוצדקים וכדין) אנו מצטערים ושותקים — ה־אם עלינו להרשות הופעות ,,סריות״ כאלה של חילול שבת בפרהסיה ש־סופם היו ליהפך לנוהג קבוע ואין מוחה?

ב) באוזני המחנכים, והמנהלים של בתיה״ס הממלכתיים הכלליים: מדוע לא תסבירו לתלמידיכם את תחכית המעשה הזאת והניחוך שבו גם יחד? מדוע לא תתריעו על כך באסיפות הורים? שמא תוציאו יקר מזולל של הנוהג השלילי הזה במדינתנו? הלא כנחשלי עמים היינו (המעוהים מסותם למכהי קריקטורה). הרי זה נוגד כל נוהג תרבות אנושי ולא רק יהודי. הנוהג של ,,טובל ושרץ בידו״ צריך להיות איכפת גם למחנ־כים ממלכתיים. מודעים ללאומיות שלנו. ומה דעתם של שר החינוך הנכבד ועוזריו? האם זה מתאים לעקרונות ,,התודעה היהודית״ ?...

מפגש בין נוער דתי ולא דתי ברחובות

ברחובות התקיים מפגש רב משתתפים בין נוער דתי וחילוני ,,בני עקיבא״, כולל בני ישיבה — לבין הנוער מגוונים מלא דתיות. המפגש התקיים בסוכ־תו הצופים בעיר.

פתח את המפגש רבה של העי־רה, הרב שמחה הכהן קוק, אשר דיבר על כיבוד לבנות וחזרה ל־מורשת אבות. לאחר דברי הפתי־חה התפצלו מאות הנוכחים לקב־וצות דיון בהדרכת אנשי מדע ממכון ויצמן ואנשי הגות. היהו־דים נמשכו עד שעות הלילה המ־אוחרות. בני הנוער הלא דתי גילו רצון כן להבנה והע־מקה בערכי היהדות. המפגש נועד להחלפת דיעות ולהסברה מקרבה היהדות שמשרתה לאלה אשר יד־עים עליה רק מעט, וכן להחי־לפת דיעות. בנושא: ארץ ישראל, תורה ישראל ועם ישראל.

בוגרי המחזור ה־15 של אוניברסיטת ,,בר־אילן״ בעת טקס הענקת התארים.

תכניות והגשמתן

פרופ׳ מנחם צבי קדרי

לא יצאו אלא ימים מעטים מזמן שנסתיימו לימודי סמסטר הקיץ של שנת הלימודים תשל״ד, וכבר אנו עומדים ב־פרוס שנת הלימודים החדשה, שנת תשל״ה. אף חלוקת ה־תעודות למסיימי התואר הרא־שון בשנת הלימודים נדחה לימים אלו, סמוך לפתיחת שנת הלימודים תשל״ה, כדי שמספר רב יותר של תלמידים יס־פיקו לסיים את הלימודים ו־יהיו זכאים לקבלת תעודות־הם.

כבר הורגלנו לכך זה מספר שנים, גם לפני מלחמת יום הכיפורים, ש־פתיחת השנה האקדמית באוניבר־סיטאות מתעכבת מחמת הפרעה ב־תקשורת בין הגופים השונים הק־שורים באוניברסיטאות: הסטודנ־טים, המורים, הנהלות האוניברסי־טאות, הממשלה. לצערנו, גם השנה לא תסור כל הסיכונים והאיומים לפני פתיחת שנת לימודים שקטה: ענייני שכר הלימוד לשנת הלימו־דים תשל״ה עדיין לא הוסדרו. לפי מה שנודע לנו מדיוני הוועדה המ־יוחדת שמתפקידה היה להציע הצעה מגובשת לממשלה על גובה שכר הלימוד, לא הצליחה להגיע להסכ־מה פה אחד, ומשום כך העיתונות כבשורת מפי התאחדות הסטודנטים על אפשרות של שביתת סטודנטים, בראשית שנת הלימודים.

רוצה אני להביע ממקום זה את תקוותי האיתנה, שפרסומים אלו על אפשרות של שביתת סטודנטים אי־נם אלא תרגילי ריכוך ומכסים. ש־הרי לגוף המחלוקת בין הסטודנטים והאוניברסיטאות הממשלה אין מדו־בר אלא על הפרש של מאות לירות אחדות, ואין ספק בעיני שאפשר לגשר על הפרש זה ברצון טוב וב־כוונה כנה שאין לה אלא טובת העניין בלבד. אולם, אם שיקולי יוקרה ופלגתנות ציבוריות עלולים בכל זאת להכריע את הכף, אם ינ־צחו היצרים את התבונה, וסכנת ה־שביתה לא תסור מאליה, מחובתי להבהיר לסטודנטים מספר עובדות יסוד: האוניברסיטאות ייפתחו וה־לימודים יתחילו בהן. יש להניח, שכל אותם סטודנטים הצפויים ל־גיוס ממושך למילואים גם במשך שנת הלימודים הבאה ינצלו כל יום לימודים ולא יצטרפו לשום תנועה של ביטול לימודים, שהרי לא ירצו לסכן את הישגיהם ואת שנת הלי־מודים של עצמם, אין לצפות ל־דחיית פתיחת שנת הלימודים הרש־מית עד תום השביתה האפשרית ה־זאת, מתוך הנחה שקיצי הלימוד ה־חסרים יוחזרו בימי החופשות, לרבות בקיץ, מפני ששגל המורים והעו־בדים באוניברסיטאות לא הביעו ב־ראש את רצונם ואת הסכמתם להת־נדב גם השנה להוראה ולעבודה ב־קיץ, כפי שעשו בשנת הזרום של מלחמת יום כיפור.

יתכן איפוא, שכל מי שיש בידו להשפיע על החלטת פעילי הסטו־דנטים בנושא של שביתה, יהיה חייב לשקול פעמים מספר, אם אמנם אין מניעת השביתה הכרחית היום בכל מחיר.

לקחי שנת הלימודים תשל״ד, ש־היתה שנה קשה מאד גם מבחינה אקדמית, עומדים לנגד עיני המחל־קות והיחידות השונות באוניברסיטה. האוניברסיטה מוכנה עקרונית. לפ־תיחה נוספת של שנת הלימודים גם בשנים הבאות, כמו שנהגה בשנת מלחמת יום הכיפורים, וכן למערכת לימודים סדירה גם לקיץ, תוך הוס־פת סמסטר קיץ ללימודים, אלא ש־הביצוע אינו נתון בידינו בלבד. כל זמן שאין מובטח המימון הדרוש לתכניות הרחבה אלו, ולא זו בלבד, אלא שכופים על האוניברסיטה קי־צוצים בתכניות הפועלות זה מכבר, לא נראה שנוכל להפעיל סמסטר קיץ מקיף בקרוב, אף על פי ש־כל מודים שצורך גדול בו מבח־נת החברה בישראל.

מאליו מובן שנוסיף ונשקוד בשנה האקדמית הבאה עלינו לטובה על העמקת העבודה במוקד ה־הוראה במחלקות וביחידות שהחלנו לפתחו ולפתחו בשנים הקודמות.

ברכת האוניברסיטה שלוחה לת־למידיה החדשים והוותיקים כאחד למוריה ולעובדיה לשנת לימודים שלווה ופוריה, יהי נועם ה׳ עלינו ועל מעשי ידינו!

(דבריו בטקס הענקת התארים לבוגרי המחזור ה־15 באוניברסיטה ,,בר־אילן״)

תעודות ל־625 בוגרים באוניברסיטה ,,בר אילן״

ביום ה׳ האחרון התקיים באוניברסיטה ,,בר אילן״ טקס הענקת התארים ל־625 בוגרים, מהם 146 בוגרי מדעי הרוח והיהדות, 134 בוגרי מדעי הטבע, 345 בוגרי מדעי החברה.

טקס זה המתקיים בדרך כלל בעת סיום שנת הלימודים, לפני חופשת הקיץ, נדחה בשנה זאת לחודש אוקטובר, בגלל הגיוס הממושך לצבא של מספר גדול של סטודנטים, כדי לאפשר להם מילוי חובותיהם האקדמיים לקראת קבלת התואר הראשון.

בין מקבלי התואר, הסטודנט שמואל פישטיין ז״ל, שנפל ב־מלחמת יום הכיפורים. התואר ,,בוגר במדעי החברה״ נמסר ל־אימו, הגב׳ חיה פישטיין.

תואר דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד הוענק למר שמואל לנגנאור משוויץ, אשר סייע רבות — יחד עם התנו מר ראובן קנין — למוסדות להשכלה גבוהה, למוסדות מחקר מדע ובריאות, ול־מפעלים תרבותיים וחברתיים אחרים בישראל. באוניברסיטת ,,בר־אילן״ הוקמו בעזרתו מענות לסטודנטים, בניין למדעי הטבע, כיתות לימודים לסטודנטים, חדרים לחברי הסגל ושלוש קתדראות: לפילוסופיה, לפסיכולוגיה של הילד המיוחד ולחקר השואה.

מדרשה להכשרת מורים דתיים במקצועות טכניים

מדרשה להכשרת מורים טכניים לבתי ספר על־יסודיים במערכת החינוך הממלכתי־דתי נפתחה במכללה הטכנולו־גית תורנית ,,קריית נוער״ ב־ירושלים. על הקמת המדרשה הוחלט עוד אשתקד לנוכח ה־מחסור המדאיג במורים טכנ־יים מוסמכים בעיירות פיתוח, אולם הפעלתה נדחתה בגין המלחמה.

30 התלמידים אשר החלו את לי־מודיהם במחזור הראשון, הינם בוג־רי הישיבה המקצועית־תיכונית ב־קריית נוער. במקביל ללימודיהם ב־הכשרת מורים, ימשיכו בלימודי הנ־דסאות במגמה לאלקטרוניקה או למ־כונות.

הלימודים במדרשה יימשכו שנתיים ולמסיימים תוענק הסמכה להוראה ב־בתי ספר על יסודיים בעלי נתיבים טכנולוגיים. עד כה הוסמכו מורים תיכוניים במוסדות אקדמאיים בלבד. תכנית הלימודים כוללת 400 שעות במקצועות הפדגוגיים וביהדות ו־150 שעות בהוראה מעשית, כולל מעבדות למיקרו־הוראה, הנעזרות בציוד מ־שוכלל של טלוויזיה במעגל סגור לתרגול המחשה.

יצחק קשאני מרכז המגמה, הצביע על העובדה שחלק ניכר של תלמידיו גדלו בעיירות פיתוח. ,,תקוותנו כי ידעו להתמודד עם הבעיות הקיימות במקומות אלו וכן יתרמו לצמצום התחלופה הגדולה של מורים אל העיירות הללו סובלות מבנה״, אמר.

תלמידי המדרשה הוכשבים את 8 של הלימודים אחרי שירות של שניים (בתקופת הנוגסה) במסגרת ,,עתודה טכנולוגית״ של צה״ל.

נופקו חלק מציוני בחינות הבגרות

ציוני בחינות הבגרות של תל־מידים שנבחנו בקיץ ונרשמו לש־דה האקדמאית באמצעות צה״ל ו־אוניברסיטאות בחו״ל וכן ציוני של תלמידים שנרשמו למכללות מוסיכות בארץ שביקשו באופן מ־יוחד לקבל את הציונים בהקדם נו־פקו ונשלחו למוסדות — על כך הוד־יע סגן מנהל מינהל החינוך במשרד החינוך והתרבות, יצחק פרידמן.

מר פרידמן מסר, כי אנשי מחל־קת הבחינות של המשרד ועובדי הצ־המשבים ,,המכירי״ ריכזו בשבוע האחרונים את המאמצים, לבפק הרצאות בחינותיהם של תלמידים הללו, כדי שתוכניותיהם ללימוד בארץ ובחו״ל לא ייפגעו.

סגן מנהל מינהל החינוך הוד־יע כי עתה יורכזו המאמצים לנפק יתרת הציונים לכל התלמידים, נבחנו בבחינות בגרות בקיץ השנה.

17 אלף ילדי עולים נקלטו בתשל״ד בבתי הספר

כ־13 אלף עולים בכל הגילאים, נהנו בשנת תשל״ד מ־סיוע משרד הקליטה בתחום החינוך ולימודי העברית.

כ־35 מעונות המיועדים ל־1500 יל־דים בגילאי חינוך טרום־חובה נפתחו בשנה זו במוקדי הקליטה ע״י משרד הקליטה משרד העבודה וארגוני הנ־שים. כן נקלטו תינוקות של משפחות עולים במקומות רבים במעונות קיי־מים. הוצאה לחינוך ילדי עולים ה־משותפת למשרד הקליטה, משרד ה־חינוך, עליית הנוער וגורמים נוספים המשיכה השנה בפעילותה וציפתה ל־מען קליטת 17 אלף ילדים עולים בבתי ספר יסודיים ועל־יסודיים בכל רחבי הארץ. תלמידים אלו קיבלו ב־שנה זו סיוע פדגוגי, שעורי עזר במסגרת כתות קלט או שעורים אינ־דיווידואליים במגמה לשלבם ב־הספר שבהם ייקלטו.

כ־15 אלף ילדי עולים גילאי־הספר היסודי והעל יסודי משת־באולפני הקיץ, בלימודי עברית, ל־פור ידיעותיהם בקבוצות והפעלות בקבוצות כלליות. עם אלה נמצאו כ־2500 תלמידי עליית הנוער, ילדים עולים, שנזקקו לכך, קיבלו סיוע משרד הקליטה ברכישת ספר הלבשה וכד׳.

בתחום החינוך למבוגרים פעל מש־רד הקליטה לקיום אולפנים אקס־ניים בכ־30 מוקדי קליטה. הסיוע ניתן לכם הקמת האולפנים, ציוד שעורי לימוד מורדנים הכוללים רכות לימוד אורקוליות.

כ־5000 עולים מבוגרים נמצאו השנה מגויים על קיומן של חו״ל, זאת בסיוע המחלקה לקי־החינוך במשרד הקליטה.

ממליצים להרחיב התמריצים למורים באזורי פיתוח

התמריצים המוענקים כיום למו־רים כדי למשוך אותם לעבודה ביישובי הפיתוח, אינם מספיקים ויש צורך להרחיבם. כך קבעה ועדה בין־משרדית בראשות מנכ״ל משרד החינוך והתרבות, ד״ר משה מנו באום.

הוועדה פועלת ליד ועדת השרים לאזורי פיתוח. הוועדה הוסקה בגיבוש תוכנית כוללת לקידום עדי הפיתוח בישיבה נבקרו האפשרויות המצ להרחבה התמריצים למורים. בקו רבה ביוזוד קיגבים הצעה מפור המלצות הוועדה הבינמשרדית יפ שו׳ לאחר מכן לאישור ועדת השרים לאזורי פיתוח.

תערוכת ציורי ילדים ב,,יד לבנים״ בתל אביב

בסוף השבוע נפתחה בבית יד ל־בנים בתל אביב תערוכת ציורי הי־לדים ,,כל ילד אמן״.

התערוכה היא פרי ניסוי פדגוגי בהוראת הציור והאמנות, שנערך ב־בית הספר ,,אחד העם״ ברמת השקמה ברמת גן, בהדרכת המורה לאמנות גב׳ סוזן סלינגר. בתערוכה מוצגות כ־200 עבודות של תלמידים מכיתות א׳ ועד ח׳. בית הספר ,,אחד העם״ הוא מוסד טעון טיפוח.

התערוכה אורגנה ע״י המפקחת על הוראת הציור והאמנות במחוזות תל־אביב והמרכז, רינה ארונח. אנשי חי־נוך, אמנים ואורחים הביעו הערכה רבה להצגה והתרשמו מרמתם הג־בוהה של ציורי הילדים. התערוכה פתוחה לקהל עד סוף החודש. הכני־סה חפשית.

צוות תורני במדרשיית ,,עמליה״ בירושלים

במדרשית ,,עמליה״, בית הספר ה־תיכון התורני לבנות הנמצא בגבעת מרדכי בירושלים, קיימו פעולות מ־יוחדות בחודש אלול ולקראת הימים הנוראים.

עם כניסתו לסגל המורים של הרב יוחנן פריד, הוקם צוות תורני במד־רשיה, הכולל את המחנכים, המורים לקבוצות היהדות והמדריכות בפני־מיה. הצוות פועל להגברת החינוך התורני במדרשיה.

תלמידות המדרשיה יצאו פעמיים לאמירת סליחות, בהשכמת הבוקר, בבית הכנסת על שם ר׳ יוחנן בן זכאי בעיר העתיקה. הפעולה נעשתה בשיתוף עם מנהיית בית ספר ,,הי־כלפר־בי״ — תיכון דתי לבנים. הת־קיימו שני מנינים — אחד לפי נוסח יוצאי תימן והשני לפי נוסח ספרד. באשמורת הבוקר הכביע הרב יהודה יוספי מבני ברק, שיחה מוסרית ל־התעוררות להתנהגות טובה ולקניית מידות רוחניות. כמו כן התקיימה במדרשיה שיחה, לבנות כתות י״ב ע״י סיסי שלקובבקי. מרכזת במגמה התורנית בביה״ס התיכון בבאר שבע, שעמדה על הלקחים הרוחניים של מלחמת יום־הכיפורים. לכל הכתות ניתנו שיחות על התשובה ע״י הר־בנים טולידנו וקקליפי (מישיבת ,,מרכז הרב״) וע״י הרב משה אלי־רן, מורה להשבעים במדרשית ,,עמליה״.

מלגות לתלמידים בקריית נוער בבירה

37 מלגות בסך 18 אלף ל״י הוענקו לתלמידי הישיבה התיכונית המקצו־עית של המכללה הטכנולוגית תור־נית — קריית נוער ירושלים בטקס שנערך בנוכחות התורם אברהם דיל־מאני ובני משפחתו. המלגות נועדו לאחזקת תלמידים בני עדות המזרח בפנימיה.

לפני שלוש שנים הקים מר דיל־מאני, איש עסקים ידוע בענף השמי־חים באמילית, קרן לעידוד תלמידים אשר בגלל מצבם המשפחתי מתקשים למכן את לימודיהם. הרב א. לינט־שנר, יו״ר הנהלת המכללה, בירך את מר דילמאני, רעייתו וילדיהם. בין היתר, אמר כי ,,אם רוצים אנו בהמ־שך קיומנו בארץ זו, אין דרך אחרת אלא בחינוך היהודי העתיק והחדש כאחד״. י. בן רחמים, יו״ר הנהלת הקרן, ו. בר־איתן, מנהל ביה״ס, בירכו גם הם ובשם מקבלי המלגות הודה התלמיד רחמים משמעון משכו־נת קטמון בירושלים שלה מתכיבת הבינים לקריית נוער ולומד היום במגמת מחשבים בישיבה התיכונית.

שכה״ל ביישובים הערביים ייקבע לפי רמת ההכנסה

שכר הלימוד ביישובים הער־ביים ברחבי המדינה יונהג ב־שנת הלימודים הנוכחית לפי שיטת שכר הלימוד האינדי־ווידואלי, בהתאם לרמת ההכ־נסה של המשפחות הנדון — על כך הודיע המשנה למנכ״ל משרד החינוך והתרבות, אלי־עזר שמואלי.

הוא מסר, כי מטרת הנהגת שי־טת הלימוד האינדווידואלי (לעומת שיטת שכר הלימוד הקולקטיבי) היא להקל בתשלום שכר לימוד של מש־פחות מרובות ילדים ובמעוטות הכנ־סה.

מר שמואלי מסר עוד, כי משרד החינוך עומד לבדוק ולאתר מחדש את הצרכים של החינוך הערבי ב־מטרה לקדם את השירותים החינו־כיים ולקבוע סדרי־עדיפויות בהתפת־חותם.

מר שמואלי עומד לקיים היום פגי־שה עם כל ראשי מערכת החינוך ב־יישובים הערבים, ויקרא להם להגביר את שיתוף הפעולה מצידם, כדי ש־בעלי היכולת בקרב האוכלוסיה ה־ערבית ישלמו שכר לימוד ריאלי בעד ילדיהם. עד כה היו קשיים בקביעת שכר הלימוד המדוייק ומטרת הפ־גישה עם ראשי מערכת החינוך ה־ערבי היא, בין השאר, להביא ל־ייעול הגבייה ולהתאמתה ליכולת ה־אמיתית של האוכלוסיה.

150 בנות לומדות השנה במכללה ע״ש הרב גולד

שנת הלימודים תשל״ה נפ־תחה במכללה על שם הרב גולד בירושלים במימון של גי־דול במספר התלמידות. השנה ילמדו במכללה קרוב ל־150 ב־נות, מהן 81 תלמידות שכבר החלו בלימודים, שיימשכו ש־נה, במגמות העיונית והפדגו־גית של המכללה, ועוד קרוב ל־70 שיצטרפו במועד מאוחר יותר וישלמדו במסגרת תכ־ניות ללימודים מיוחדים. הבנות באות מארה״ב, קנדה, דרום אפריקה, אירופה ואוסטרליה.

המכללה ע״ש הרב גולד נוסדה על ידי המחלקה לחינוך ולתרבות תור־ניים בגולה של ההסתדרות הציונית העולמית, במטרה להקנות לבנות יהו־דיות, בוגרות בתי ספר תיכוניים ב־תפוצות, ידע מקיף במקצועות היה־דות ובעברית בסביבה יהודית דתית, ולהכשירן להוראה בבתי ספר בארצות מגוריהן. במכללה שתי מג־מות עיקריות: עיונית ופדגוגית. ב־מגמה העיונית מקבלות הבנות במשך שנה שיעורים במקצועות היהדות ו־בעברית, וזוכות בתום לימודיהן בנ־קודות זכות המועברות לאוניברסיט־אות בארצות מוצאן. לבוגרות המג־מה הפדגוגית ניתנת תעודת הוראה מטעם משרד החינוך והתרבות ביש־ראל, המקנה להן את הזכות לעסוק בהוראה בבתי ספר יהודיים בחו״ל.

נוסף לכך קיימות במכללה תכניות לימודים מיוחדות המיועדות לקבוצות שבאות מבתי מדרש למורות בארה״ב, למסיימות כיתות י״ב בבתי ספר תי־כוניים יהודיים בגולה ועוד.

תלמידות המכללה מתגוררות בחו־גים קטנים, עוסקות בעבודה סוציא־לית במרכזי קליטה, בבתי חולים ו־כיו״ב, שוהות בקיבוצים ועורכות טיולים ברחבי הארץ.

קרוב ל־1,600 בנות מ־29 ארצות סיימו לימודיהן במכללה מאז הקמ־תה. רבות מהמסיימות השתלבו היטב בחיים הרוחניים של קהילותיהן בגו־לה, וכ־35 אחוז מהן עלו במרוצת השנים לישראל.

750 אלף דולר להקמת ביה״ס למדעי היהדות באוניברסיטת ת״א

לאור צרכי התפתחותה הד־חופים של אוניברסיטת תל־אביב, החליטו נגיד האוניבר־סיטה, ד״ר ג׳והן ב. וייז ורע־יתו, להגדיל בחצי מיליון דו־לאר את תרומתם לבית הספר למדעי היהדות על שם חיים רוזנברג. על כך מסר רקטור אוניברסיטת תל אביב, פרופ׳ שלמה סימונסון, בישיבה ה־אחרונה של הוועדה המנהלת שלה. התרומה המקורית היא בת רבע מיליון דולאר שהוע־נקה לפני ארבע שנים.

חיים רוזנברג ז״ל, אביה של גב׳ וייז, היה יליד רוסיה הלבנה ובעל סמיכה לרבנות של ישיבת וולוז׳ין. בארה״ב, אליה הגיע מיד עם תום לימודיו, הקדיש עצמו להוראת ה־עברית בבתי ספר עבריים בניו יורק ובפילדלפיה ובאחר יותר הפך ל־מנהל גימנסיה יהודית. כציוני נלהב היה ממקימי ארגון ,,אחוזה״ שחב־ריו, הוא ביניהם, עלו ארצה ברא־שית שנות ה־30 וייסדו את המושבה רעננה.

בית הספר למדעי היהדות, הנקרא על שמו, נבראו לעודד ולפתח חקר של נושאים כגון היסטוריה של עם ישראל, מקרא, לשון עברית, תל־מוד, פילוסופיה יהודית וספ־רות עברית ורבנית. ביה״ס, המשלב לימודים אקדמיים ומחקר, מכשיר מורים במקצועות ההוראה השונים וחוקרים עצמאיים בתחומי היהדות.

בסדרת ,,מעיינות״ לענייני חינוך והוראה — בהוצאת המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה — הופיע הכרך העשירי, המוקדש לשבת. לציון הופעת הקובץ העשירי התקיימה במכללה ע״ש הרב גולד מסיבה של אנשי חינוך והגות. בתמונה: ד״ר חיים חמיאל, מנכ״ל המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה, נושא דבריו במסיבה. לידו משה קרונה, ראש המחלקה.

האם ליקויי שמיעה של מורה הם בגדר ,,תאונת עבודה״?

מאת יעקב ניז׳ינסקי

באיזה מקרה יכול עובד הוראה לתבוע את המוסד לביטוח לאומי בגין תאונת עבודה שאירעה לו ואשר פגעה בשמיעתו?! שאלה זו נידונה באח־רונה בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים.

מטופס התביעה, התברר כי העובד כיהן כמנהל בית הספר התיכון ,,בית יעקב״ בראש העין. ב־תחילת שנת 1967 אירע לו מקרה של ,,איבוד שיווי המשקל כתוצאה מהתרגזות, שיחות טלפון וכו׳ וליקוי רציני בשמיעה באוזן ימין״. הפגיעה היתה בעצב השמיעה. העובד קיבל טיפול רפואי בקופת חולים ואח״כ בבית חולים.

בכתב ההגנה ביקש בא־כוח המוסד לביטוח לאומי לדחות את התביעה בשל שיהוי: הפגיעה הנטענה אירעה בתחילת 1967 והתביעה למוסד הוגשה ב־23.11.71. עוד נטען בכתב ההגנה שלא אירע כל מקרה של פגיעה בעבודה וכי אין קשר סיבתי בין העבודה והמחלה וכי מחלתו של העובד התפתחה על רקע מצבו הבריאותי הקונס־טיטוציונלי.

בתחילת הדיון המשפטי ביקש ב״כ העובד ל־הוסיף לכתבי התביעה עילה נוספת לפיה היתה הפגיעה בעבודה מסוג מיקרו־טראומה. בערכאה הראשונה פעל בית הדין לפי השיקול שיש לבחון טענת שיהוי בהקשר הדוק עם הראיות לגופה של התביעה. באשר זה בחן בית הדין את שני הצידו־קים שהביא העובד להצדקת השיהוי: א) קיווה שמחלתו יחלפו. ב) לא ידע כי זהו עניין עבור הביטוח הלאומי עד שנתקל בעלון הסברה, ממנו הבין כי הולך ומתרחב סוג המקרים — שהם, ביסודם, מחלות — המוכרים כתאונת עבודה.

הסברים קלושים ובלתי משכנעים

ביה״ד סבר כי שני הסברים אלה קלושים ובלתי משכנעים.

בהתייחסו לתובענה גופא, נתן בית־הדין האזורי את הדעת לסיכויי העובד להצליח במשפטו, לעומת ,,משקלם המצטבר של האינטרסים של המוסד במידה בה נפגעו על־ידי השיהוי. כגון: הקושי שנגרם לו לברר את העובדות העניינית כעבור ארבע שנים ויותר, שיקולים תקציביים וכו׳...״ וקבע כי העובד זנח את טענתו בדבר מחלת מקצוע, באשר לא הביא שמץ של הוכחה לקיום התנאי הבסיסי של היותו נתון, במהלך עבודתו, בתנאי רעש של 85 דציבל.

הטענה השניה המבוססת על תורת המיקרו־טראומה — עקב התרגזויות — נמצאה אף היא משוללת כל ביסוס עובדתי ורפואי, הן בדבר קיומן של פגיעות אלה והן לעניין הקשר הסיבתי בין התרגזויות לבין פגיעות בחוש השמיעה באוזן בהעדרה הרפואית (,,אין לשלול אפשרות של קשר בין המאמצים וההתרגזויות בעבודת ההוראה לבין המחלה הנ״ל״), לא ראה בית־הדין האזורי, יסוד להכניס את המקרה לתחומה של סוגית המיקרו־טראומה.

בערעורו העלה העובד נימוקים — עליהם חזר, בהרחבה, בטעונו בעל פה — שעיקרם היה, כי בית־הדין שגה בקבעו שלא היו בפניו ראיות מספיקות שבמיקרו־טראומה המדובר; בהתעלמו מהנסיבות בהן חלה הרעה פתאומית במצבו של העובד תוך כדי עבודה; ובפרשו בצורה לא נכונה את חוות דעתו של המומחה הרפואי.

בא־כוח המוסד לא נדרש להשיב.

קובע בית הדין הארצי לעבודה בפסק דינו: נכונה היתה הדרך בה בחן בית־הדין האזורי את טענת השיהוי, תוך מתן תשומת לב לשאלה אם לכאורה קיימת עילה לתביעה. מפסק־הדין שבער־עור עולה גם כי הביקורת הדו־מישורית הופעלה כיאות: מצד אחד נבדקו נימוקי השיהוי כפי שנטענו, ונמצאו בלתי סבירים. הימנעות מלהגיש תביעה מתוך תקווה שמצב הבריאות יוטב, כמוה כהריצת דין, לשלילה, על־ידי הנפגע עצמו, על סיכויי תביעתו. בפעלו כפי שפעל, נטל כאילו המערער על עצמו, תפקיד כפול של פוסק ותובע כאחד. עם זאת יש לומר שלא בשל הוהר מפש כזה, בלבד, צריכה היתה התביעה להכשל; לכף חובה הכריעו שיקולים כבדי משקל יותר, שירדו לגופו של העניין. ה,,נימוק״ השני להצדקת השיהוי — העיון בעלון ההסברה — לא היה בו, לא צדוק, לא נמוק ולא שייכות לעניין השיהוי.

לגופו של עניין מצא בית־הדין כי לא שוכנע, אף לכאורה, שקיימת עילת תביעה. גם בכך אין למצוא דופי. ה,,עילה״ של מחלת מקצוע לא הוכחה כהוא זה ועל זהותה אף לא הוגש ערעור. העילה שנותרה לא עמדה טוב יותר במבחן ה־ביקורת. אף אם מוכנים לקבל — ואמנם מוכנים אנו לכך — כי קיים קשר סיבתי בין נסיבות עבודתו של העובד (התרגזויות, מאמצים) לבין מחלתו, אין בכך כדי להועיל לו.

לגמלאות יזכה מבוטח (שאין מחלתו מחלת מקצוע) רק אם יעלה בידו להראות כי מקרהו הינו תולדה של תאונות זעירות החוזרות ונשנות, שכל אחת מהן, תרמה את תרומתה להתהוות הנזק.

משקבע בית־הדין האזורי, כי לא הובא בפניו שמץ של ראיה כי אכן הסבר אירועים בעבודה, פגיעות זעירות שגרמו לליקויי השמיעה אצל המערער, או תרמו להתפתחותם, אין להתערב בקביעתו, שהיה לה על מה שתסמוך, קובע בית הדין הארצי בדחותו את ערעור המנהל.

בדין ישבו השופטים צבי בר־ניב (נשיא), ישראל לוין (סגן נשיא), ש. קובובי (שופט) ת. דון וא. ארליך.

אחד הלקחים

מאת נתן נהוראי

לקחי המלחמה בתחום החי־נוכי, הבליטו ביותר את חב־קיות החינוכיות שקדמו למל־חמת יום הכיפורים.

מתגלים חשים היום בכל התריפות העדר חינוך לערכי הלאום היהודיים.

מאז המלחמה, אין הנוער חדל ל־הציק בשאלות המחייבות תשובות ברורות וחד משמעיות.

מתחילים לשאול על זהות היהו־דית ועל זכותנו לארץ אבות. בעיית ,,מיהו יהודי״ בחברה הישראלית — נוהגת עתה אותותיה בקרב חלק מ־הנוער המתלבטים בזכותנו להיות ב־ארץ ישראל.

— במו ידינו ערערנו מוסכמות שאינן צריכות ראיה. באין תשובות — מטי־חים הורים ביקורת נוקבת על החינוך בבית הספר. טוענים כי החינוך לקוי. טוענים כי אין בכוח החינוך לחסן נוער מפני מבועים קשים.

המורים המחנכים נבוכים ושוא־לים מה לעשות כדי לגבור על ה־ניגודים בין עולם המבוגרים ועולם הצעירים.

הצעירים מתמיהים המבוגרים נבו־כים. מי שמבקש לתלות את הקולר בחינוך בית הספר, מקל אמנם על מצפונו אך אינו פותר דבר.

יש לחפש את שורשי הבעיה ולמ־צוא פתרון הולם.

ההורים חייבים לדעת כי בית הספר אינו בנוי לפתור את כל בעיות ה־דור. הוא משמש בבואה למתרחש בחברה הישראלית. בית הספר מיועד אמנם להקנות ידע, פיתוח חשיבה, גיבוש השקפת עולם, אך אין הוא עשוי למלא פונקציה של בית הורים, ואין ההורים רשאים לנער עצמם מ־אחריות על נפשות ילדיהם. הבית ה־ישראלי מעורער. וזה שורש הבעיה. הילד אינו מוצא מקומו בהממת ה־בית והוא נתון להשפעות שאין ל־מורה ולהורים שליטה עליהן.

החינוך הפרט הוא החשוב לעיצוב דמות הנער. בית הספר אינו עשוי למלא במלואה פונקציה זאת. המס־קנה המתחייבת מכך, תיאום בין ה־בית ובית הספר. מוסד ועד ההורים הנהוג לאחרונה גם מבחינה חוק־תית. יטיבו ההורים אם ינצלו הז־דמנות למיתאום בין הבית ובית הספר. אחת הדרכים המוצעות היא שיתו־פם של התלמידים עצמם, תוך דיו־נים בשעות החברה, על הלבטים היהם. המגמה התכליתית — גיבוש ההכרה להשתייכותו ההיסטורית ל־ארץ ישראל.

אין אנו, המחנכים הדתיים, פטו־רים מלסייע לנוער החילוני, לשוב אל עצמו ואל עצמיותו.

אמת. כי גם לחינוך הדתי בעיות כשלו. אך דומה כי מלחמת יום ה־כיפורים חשפה במלוא עוזה את הרי־פות הפרובלמטיקה של החינוך החי־לוני.

התופעה המעציבה מחייבת בדק־בית בתחום החינוכי ועלינו להיות שותפים לו. אל לנו להתברך בלבבנו כי שפרה נחלתנו.

איני מסכים לפתרון הקל שהציע אחד המחנכים (מ. סרופר — ,,הצו־פה״, כ״ב באלול) ,,חינוך דתי לכל״, שאינו ריאלי, ומתעלם לחלוטין מל־בטי החינוך החילוני. אין להגיע ל־אמונה באשר אין מוכנות נפשית ל־התחזק על פיה. להורים החילוניים יש לתת תשובה הולמת להתלבטו־יותיהם. המחירות, ההפקרות והר־צאותיהם אינן ניתנות לפתרונות קל־לים.

המחנכים הדתיים כחילוניים נמצ־אים במדיה אחת. כל מי שסבור כי שלום עליו נפשו — בורח מן הב־עיה.

המגמה המשותפת חייבת להיות קירוב הלבבות ומציאת פתרונות ל־החדרת עיקרי היהדות והקניית ער־כים לאומיים ויהודיים, תוך בירור משותף על הדרכים להגשמתם. אין מידשם פלא לחינוך לערכים.

טוב כי הגענו להערכת מצב הקוב־עת נחיצותו וחשיבותו של חינוך לערכים. זה עצמו ערך חינוכי חשוב.

אלף משתמשים בסמים קשים ידועים למשרד הבריאות

[illegible] בית המתמכרים לסמים קשים [illegible] הופה בהיקפה לארצות אירו־ (צרפת, איטליה אנגליה) וקטנה השיעור בארצות דוגמת ארה"ב, ושוודיה. למשרד הבריאות ים היום כ־1000 משתמשים ב־ המכונים קשים (להבדיל מ־ [illegible] וכדומה), לעומת 600 בשנת [illegible] משרד הבריאות אינו מגזיל [illegible] אחרי היקף השימוש בחשיש [illegible] יש התרשמות כי הנושא ב־ [illegible] על כך מסר אתמול ד"ר [illegible] פרמר, ראש שירותי בריאות [illegible].

פסיכיאטרים ברחבי הארץ כ־70 מתמכרים לסמים קשים. אולם הקו־פת האישפוז שלהם קצרה יחסית ו־ הם נוטשים את בית החולים לאחר ימים אחדים. אין חוק האוכף איש־ פוז על מתמכרים לסמים.

הגיל הממוצע — 24 שנה

הגיל הממוצע של משתמשים ב־ סמים קשים הוא 24 שנה. מסתמנת נטיה של ירידה בגיל הממוצע. רבע מכלל המתמכרים לסמים קשים הם בגיל 16—19. רבע מן המתמכרים הם נשים. רוב המתמכרים לסמים הם אזרחי הארץ, בני עדות המזרח ומוצאם משכבה סוציו־כלכלית נמו־ כה. בניגוד להשערות שהועלו — אין שינוי משמעותי בשיעור העולים החדשים בין המתמכרים מאז ראשית שנות השישים.

פניה לפיקוח יעיל יותר ופעולות לגמילה ושיקום

הוועדה פנתה למשרד הבריאות לפקח ביתר יעילות על מתן תרופות שיש בהן סכנה של שימוש החורג מתחום הרפואי. הוועדה קוראה למשרד הבריאות להעמיק את הפעולה הקהילתית בתחום הגמילה והשיקום באמצעות ועדות מולטי־ דיספלינריות הכוללות פסיכיאט־ריים, פסיכולוגים, סוציולוגים ו־ כו"ב.

תקופת אשפוז קצרה

[illegible] ר פרמר דיבר בוועדת העירו־ הציבוריים של הכנסת, בראשו־ של ח"כ חייקה גרוסמן, בדיון על [illegible] התוספת לפקידת הסמים ה־ [illegible] בהמשך אמר כי ביום [illegible] מדי יום בבתי חולים.

לזכרון ההולכים

מאיר ברקוביץ ז"ל

רב הפעלים הותיים הקובעים להפילה בציבור בעיר עכו במ־ שנים חבר צנוע, מאיר [illegible] בין ז"ל.

[illegible] ברקוביץ, יליד הכפר אונגליא [illegible] הקרפטית, קלט בהוכו יהדות [illegible] כפי שהיתה טבועה בלבבות [illegible] היהודי מרוסיה הקרפטית. היה [illegible] חבל ארץ יחיד בעולם לפני [illegible] העולם השניה שבו קיבץ [illegible] שלם בן מאה אלף נפש, מצא פרנסתו מעבודת אדמה. הקהי־ היהודיות הכפריות הללו צמחו [illegible] 300 ו־200 השנים האחרונות. [illegible] הלכו וקבעו להם מקום ישיבה [illegible] זה יהודים עניים שהתקשו את פרנסה בגליציה וכן יהודים [illegible] קהילות עתיקות בארצות ה־ [illegible] ובוהמיה, שקשה היתה להם ה־ [illegible] במקומותיהם מחמת המציק. [illegible] הקהילות הללו נשארו רק [illegible] היסטוריות מועטות. אולם אליהם גם תלמידי חכמים מ־ [illegible] בעל חתים סופר שהקימו [illegible] של ישיבות קטנות. קר־ [illegible] היהודי אל האדמה והחיים [illegible] יצרו אוירה נוחה להת־ [illegible] לימוד תורה לשמה. אפשר למצוא בהרבה כפרים יהודים [illegible] אדמתם ודרעים סוסיהם ו־ [illegible] בקש ובתבן ולומדים יחד [illegible] דף גמרא. נמצאו גם מספר [illegible] היהודים שישבו בהם ללמוד דף גמרא.

[illegible] ברקוביץ נולד במשפחה של תורה עניה בנכסי חומר. ל־ [illegible] היתה חלקת אדמה ואף שוחט [illegible] כבש או עגל ומכר את בשרם. [illegible] תוספת לפרנסה. מאיר למד [illegible] כשגדל הצטרף לתנועה הורה [illegible] ויצא לפלוגת הכשרה של [illegible] המזרחי. הצטיין במסירות ל־ [illegible], כל תפקיד שניתן לו מילא [illegible] חדוה העשיה ומתוך הת־ [illegible] ללא שיור. והיה בעל לב טוב [illegible] של הפלוגה. מוכן היה [illegible] שיש לו להבר ולידידי [illegible] לבו וטוב לב היו צמו־ [illegible] בקרבו. זכורני, כש־ [illegible] באחד המקומות, מקום [illegible] פלוגת הכשרה של תהליך [illegible], התייצב חבר הקבוצה מאיר [illegible] בראש הפעילים בכיבוי ה־

[illegible] בכל הרבה בימי השואה ה־ [illegible] הייסורים, הפסודים ה־ [illegible] הנשישים השאירו משקע כבד [illegible] המסורות הביאוהו לידי די־ [illegible] איזון. בשנים אחרונות [illegible] במצב בריאותו. התגורר [illegible] שם עבר בגננות.

[illegible] ברקוביץ הרבה להתפלל ל־ [illegible] לל הכלל. לעתים נהג היה [illegible] לירושלים ולהתפלל במקומות [illegible] יה. היו לו חיים פנימיים עשי־ [illegible] דמיון עד משלו, חלם [illegible] גאולה בדרך יהודית משלו. [illegible] לא הכיר האיש בטבעו.

[illegible] ברקוביץ ההולך בתוכנו ב־ [illegible] בצניעות מופלאה, הס־ [illegible] מן הכעס, והוא הצני ש־ [illegible] חילק צדקה בסתר כשלו. [illegible] יסוד של נסתר. אף אדם לא [illegible] מאותי נפשו הכמוסים. היה [illegible] עולם, חברים בעכו, ר [illegible] יו"ר המועצה הדתית, ר' [illegible] קליין, קירבוהו והרבו ל־ [illegible] על שולחנם בשבת וב־

[illegible] ברקוביץ הלך לעולמו ב־ מבלי שהיה איש עמו בעת נשמתו הטהורה והענוגה. תהא [illegible] צרורה בצרור חיי נצח.

פרופ' חיים גבריהו

האדם ה„נקודתי"

(סוף מעמ' 3)

אתה מתייחס לערכי העבר ערך עצמי, כאילו אין הם [illegible] הווה. על זה תבוא ה־ [illegible] כותב אני לעצמי ולחברי [illegible], המאמינים בה'. בתורתנו [illegible] מוח, לנו אוצרות ההורה של העבר הם ערכים חשובים [illegible] עצמם, ואין ערכים אלה נמצ־ [illegible] אגב אורחא הם משמשים לחזק את ליבנו בהווה.

[illegible] שוהו תפקידו העיקרי של [illegible] עתה — הרחבת ה־ [illegible] ההיסטורית של תלמידינו [illegible] ולעבר העתיד. יידעו [illegible] שלא קפצנו אל במת ה־ [illegible] רק היום, שמאחורינו עבר [illegible] מפואר, ושלא אתמול התלו [illegible] עם הארץ הזאת. בחוק ב־ [illegible] תאבקה לעברו של עם [illegible] לכל האוצרות שהם עולמנו [illegible] מסביב עליהם את הספר גם [illegible] בלה, ויראו שיינו העתיק [illegible] עם הזמן. נתבצר עליהם [illegible] אבותינו היפים, ויראו [illegible] מוסיף עליהם הוד קדומים. [illegible] המשמעות ההיסטורית של [illegible] נבלים את ה־ [illegible] ההיסטורית של למעלה [illegible] אלפים שנה. באמצעים [illegible] זאת: למשל, נשתמש [illegible] עזר חזותיים — נשתמש ב־ [illegible], בפרוזדור ביחיס ובי־ [illegible] שעל פגיו נסמן את ה־ [illegible] החשובים בתעודות ימינו. [illegible] כיצד משתבצים [illegible] ההיסטורי. לא נדבר [illegible] אבי זרבא, אלא על אביי [illegible] תורתם אנו לומדים זה [illegible] מאות שנה. לא סתם [illegible] ששה כאלף שנים [illegible] למדנו את הזמש ואת ה־ [illegible] סתם רי יוסף קארו ר־ [illegible] לנו כבר כארבע מאות [illegible] אנו מסבים אליו. הכך [illegible] עמר היהובר אלינו בספרו [illegible] זה במאתים ושלושים [illegible] הגאון מווילנא והבעשיט [illegible] ..

שנה. ישתמש המורה בכושרו ה־ יצירתי ויוסיף גם דרכים משלו.

הוא הדין — העתיד. נרחיב אותו כחלק מסוות הראייה בממד הזמן של תלמידינו. נקנה להם את „המחר שהוא לאחר זמן", נרגילם להכנן את חייהם לעתיד רחוק יותר מאשר ל„עוד מעט". נרגילם לשקול מעשיהם לאור תוצאות בעתיד רחוק יותר. נרגילם לשאת באחריות למה שיקרה בסוות רחוק יחסית של הזמן, ואין רע גם בחיבור דמיוני על „לכשיבוא המשיח". בעמול למען הוד מבטם אל העתיד ולמען השרש בליבם את האמונה בהבטחת „כי לא יטוש ה' עמו" ואת האמונה בביאת המשיח כפי שהבטיחנו ה' בידי נביאיו.

ידעו שלפני עם ישראל משתרע הנצח, וכי כשלהות זמניים וקשיים זמניים והומים אולי פרק בהיסטוריה שלו, אך לא את הספר כולו, כי איישם, בהמשך הדרך, עומד לו ה־ גואל „אחר כתלנו מציץ מן החלונות משגיח מן החרכים".

אמונה זו בביאת המשיח טעונה חיזוק ביותר כיום. אך עוד יותר מכך טעונה חיזוק הציפיה לגאולה השלמה. לכשנעמיד בראש סולם הערכים את „התורה והמצות", ולכשנתאווה לא „לאכול ולא לשתות ולשמוח" אלא אל ל„חיי העולם הבא", או או לא תהיה ביאת המשיח רק דבר המאוחת אצלנו אלא גם דבר שאנו מת־ אוים לו.

האדם „הנקודתי" הוא זה החי ללא חשבון התוצאות בעתיד. הוא האומר „אכול ושתה כי מחר נמות". האדם ה„קווי" הוא זה האומר „בואו חשבון, בואו נחשב חשבונו של עולם — הפסד מצווה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה" (ב"ב עח, ע"ב).

האדם ה„נקודתי" הוא „כמוץ אשר תשאנו רוח", הוא מיטלטל עם כל שינוי על במציאות. האדם „הקווי" שומר על יציבותו ואינו נשבר גם בזמן הפיתום.

הבה נחנך את האדם „הקווי" ונכין את מקבלי פניו של הגואל אשר לך [illegible] במהרה בימינו.

ההסתדרות נגד העלאה דראסטית בשכר הלימוד באוניברסיטאות

אין להעלות על הדעת שלא תהיה כל קביעות בקביעת שכר הלימוד לסטודנטים ב־ מוסדות ההשכלה הגבוהה — ההסתדרות סבורה שאין מקום לקביעת שכר לימוד אחיד לכל הסטודנטים ללא אבחנה — אמר אתמול מזכ"ל ההסתד־ רות, י. משל, בישיבת הוועדה הבריכוזית.

בפני הוועדה הופיעו מגן יו"ר ההאחדות הסטודנטים, י. לנגר, ו־ מזכיר ארגון הסטודנטים חברי ה־ הסתדרות, י. נחמיאס. הסבירו את התנגדותם לכוונה משרדי החינוך והאוצר והנהלות המוסדות להשכלה גבוהה להעלאה דרסטית בשיעורי שכר הלימוד — לדבריהם, העלאה בשיעורים שבין 300—700 אחוז ב־ מקרים מסויימים.

משל הבהיר כי ההסתדרות, הקו־ בעת את שכר העבודה המשתלם ל־ סטודנטים המקיימת קשרים הדוקים עם אירגוני הסטודנטים, לא תוכל להשלים עם העלאה כה גבוהה בשכר הלימוד. הדגיש, כי לא ייתכן ש־ האוניברסיטאות תהיינה סגורות לבני השכבות כעיפות האמצעים.

נבחרה ועדה שתבוא בדברים ב־ הקדם, יחד עם נציגי הסטודנטים, עם שרי החינוך והאוצר לבירור ה־ נושא והדיוה על תוצאות הבירור לוועדה הבריכוזה.

הוגש דו"ח הוועדה לבדיקת שירותי הכיבוי בירושלים

דו"ח ועדה לבדיקת שירותי הכי־ בוי בירושלים הוגש בפני הנהלת ה־ עיריה בישיבתה האחרונה. עם הגשת הדו"ח הדגיש מנכ"ל העירה, הגר־ פינקלשטיין, כי עד כה פעל שירות הכיבוי בצורה הטובה בכל מקרה של שריפה בעיר, וכיבוי ועדה ל־ בדיקה ההיתה לא נבע מכשלון ב־ פעילותה. הבדיקה נעשתה במסגרת בדיקה עצמיות בחלקות העיריה הנעשות מידי פעם.

בין עיקרי המלצות הוועדה, הקמת מחלקה נפרדת לשירות הכיבוי, אשר תצא באחריות כוללת לנושא כיבוי האש בעיר. עוד התייחס הדו"ח ל־ כוח האדם, מיקום תחנות, רכישת ציוד. ורוב הנושאים האחרים הנוגעים לשירות. הוועדה ציינה לשבח כשרם של הכבאים בירושלים אשר מצעו עד כה קלות בנושא הכיבוי. עקב שני, שירות הכיבוי הקיים אינו ראוי עוד לעיר הגדולה במהירות, והמו כן נכנצאו ליקויים אותם ראוי להקן במהירות.

הנהלת העירייה הודתה ליו"ר ה־ ועדה, נפתלי איתן, ולחבריה על העבודה היסודית ובירכה על היוזמה של האחראים על המינהל העירוני בביצוע בדיקות מסוג זה. ההנהלה החליטה לבקש מהמנכ"ל, בתיאום עם ועדת הכבאים, להביא הצעות ספצי־ פיות לדיון החלטה.

מארגני מבצע „הקש בדלת" מקווים לגייס 2 מיליון ל"י

שני מיליון ל"י מתכוננת לגייס האגודה למלחמה בסר־ טן במבצע „הקש בדלת" 1974 — מסרו אתמול במסי־ בת עתונאים אשר ידלין, ש־ קיבל על עצמו את ראשות הו־ בות המבצע, רב כן מאיר, מנכ"ל האגודה, יוהנן פורמן, סגן נשיא האגודה, מאיר גלי־ עדי, האחראי על הביצוע, ד"ר מרים קליין, המזכירה הכל־ לית של האגודה.

הדוברים מסרו כי 40 אלף תלמי־ דים מתנדבים ו־5000 מבוגרים מת־ נדבים יתדפקו ב־12 בנובמבר על דלתות 800 אלף בתי אב בישראל. מבצע „הקש בדלת" נועד לגייס כ־ רבע מכלל התקציב השנתי של ה־ אגודה למלחמה בסרטן.

מר ידלין אמר במסיבת העתונאים כי לכאורה נראה סכום של שני מיליון ל"י הצפוי מן המבצע זעום לעומת ההוצאות על בריאות ביש־ ראל. אולם תקציב שולי זה מפעיל מפעלים גדולים וחשובים. אמר, כי לעתים ציוד שנרכש מכספי תרו־ מות מניע את גורמי השלטון להר־ סיף ולהעמיק את הפעולה וכך מת־ רובת התרומה הממשית מעל ומעבר להיקף המבצע.

גבי קליין מסרה כי 99 אחוז של הנשים העוברות ניתוח סרטן השד נמצאות במעקב ובטיפול של סניפי האגודה. בארבע שנות עבודה בתחו־ נות לבדיקת השד, נבדקו בהן 230 אלף נשים, 50 אלף נשים נמצאות במעקב קבוע. נתגלו 593 מקרי סר־ טן שד ו־44 מהם כתוצאה מהממגה

מקרית על פי רשימות מרסם התו־ שבים. הזמנות אלה נשלחות למיד־ גם של נשים, שעברו את גיל 35. ציינה, כי 85 אחוז מן המקרים ש־ בהם מתגלה המחלה בשלב ראשון, מגיעים לידי ריפוי מלא. הדוברת ציינה, כי בעקבות פרסום הידיעה על כריתות השד אצל אשת נשיא ארה"ב, גב' בטי פורד, הגביר את ההתעניינות אצל הנשים בבדיקה הזה מוקדמת. אם עד כה נבדקו 20 עד 25 נשים ליום בתחנה, עתה הוכ־ פל המספר הגיע ל־50 עד 60 נשים ביום. אמרה, כי האגודה גם עוסקת בפעולות שיקום ויעוץ לחולי סרטן ולמשפחותיהם.

מר ס. גלעדי מסר על ההכנות למבצע „הקש בדלת". בין היתר מ־ סר כי נוכח ירידת ערך המטבע יבוטלו הקבלות על לירה אחת ו־ יהיו בסך 2, 3, 5 ו־10 ל"י. מתנדבי האגודה מצפים לתרומות גדולות ב־ הרבה, בעיקר מבעלי היכולת. אש־ תקד נאספו במבצע „הקש בדלת" 1.6 מיליון ל"י.

נסיון לרצח בכפר שלם

נסיון רצח בירית אלה ארע אתמול לפנות בוקר ב־ כפר שלם, שם ירה אלמוני בעורפו של שלמה מוישה, בן 25, בלכתו ברחוב הנבלים מן המקים.

הפצוע אושפז בביה"ח איכילוב ונמסר, כי הוא מוכר למשטרה. מצבו אינו בעדר דאגה.

החוקרים מצאו שני תרמילי אקדח אשר הועברו לבדיקה. כמו כן נעצרו כמספר החשודים ובחיפוש בדירת אחד מהם נתגלו תת מקלע „קלשניקוב" וכמה תחמושת. סבורים, כי המדובר בחיסול חשבונות בין עבריינים. חקירת המשטרה נמשכת.

חג הרמב"ם בירת־גן

מחר, יום שלישי, ב־7.30 בערב יתקיים באולם מועדון „בר אילן", רח' מירקין 4, המדגן (הכניסה מ־ רחוב הרא"ה 6), המסיבה המרכזית של חג הרמב"ם לשנת השל"ה. יופיעו ברוך דוברבני, יו"ר המרכז לחינוך דתי, מתתיהו אדלר, מנכ"ל אוניברסיטת „בר אילן", ד"ר ג.ד. פרבר, מרצה הנוג בתכנית האמנו־ תיה, החזן ר' מאיר סהנץ, יו"ר ראש־ בית הכנסת הגדול בהרצליה. מנגנ יוסף גרוקר. הכניסה חופשית.

שני מטוסי נוסעים חדשים בקווים הבינלאומיים לישראל

שני מטוסי נוסעים חדשים יופעלו בקרוב בקווים הבינלאומיים ליש־ ראל. חברת „לופטהנזה" הגרמנית מכניסה לשירות ב־1 בנובמבר את המטוס „בואינג 727 אי" וחברת „בריטיש איירוויז" את מטוס הענק בעל 300 המושבים „טריסטאר", ב־ חודש מרץ 1975.

במטוס של „לופטהנזה" 146 מו־ שבים, בעוד שהמטוס שהיא מפעילה כיום בקווים לישראל „בואינג 727", הוא בעל 103 מושבים. עתה הקייב החברה שש טיסות לשבוע במקום שמונה בקיץ, אך היצע המושבים יגדל בעשרה אחוזים.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: „הבירה" — רח' הקיקה המלך 33, טל. 33823; „אל סוזן אל גדידה", רח' אל הורא, טל. 282040.

תל־אביב: „בוגרשוב" — רח' בוגרשוב 60, טל. 393889; „כבר ה־ מדינה" — רח' ה' באייר 48, טל. 258046; „נורדאו" — רח' בן־יהודה 183, טל. 242673.

בני־ברק: „הירשבוק" — רח' רבי עקיבא 11 ב"ב.

רמת־גן הסביבה: נגבה, דרך נגבה 38, טל. 743159.

באר־שבע: — „בריאות" — רח' הרצל 72.

נתניה: — „הבריאה", רח' ויצמן 36, טל. 23639.

הרצליה הסביבה: רנדס יוסף — הוד השרון, רח' האוהפקר 7.

פתח־תקוה: „בריאות" — חובבי ציון 13, טל. 912357.

בת־ים: „צורא" — רח' בלפור 135.

חולון: „נאות שושנים" — רח' באולים 44, נאות שושנים.

ברכת מנכ"ל משרד הדתות לתושבים המוסלמים לקראת „עיד אל־פיטר"

מנכ"ל משרד הדתות, דוד גלס, פירסם אתמול ברכה לתושביה ה־ מוסלמיים של המדינה לקראת הג אל פיטר, המציין את גמר החודש ה־ ראמדן.

בדברי ברכתו אומר מר גלס, כי התג נחוג השנה בתקופה בה נשואות עיני כל אל אוהבנו בתקווה לקידום השלום בין ישראל לבין שכנותיה. אזרחי המדינה כולה לעדותיהם מ־ פלים, שאכן השלום הכיוחל בוא יבוא במהרה לרווחתו ושגשוגו של האזור כולו.

בסיום דברי ברכתו, הביע מר גלס את תקוותו, שלא ירחק היום ב־ התאפשר למוסלמים תושבים במדינת ישראל לעלות לרגל למקומות הקדו־ שים להם במכה ובמדינה. אנו מצ־ פים לכך, שהמדינות השכנות יאפ־ שרו עליה לרגל זו — אמר מנכ"ל משרד הדתות — כפי שמדינת יש־ ראל מאפשרת לכל המוסלמים ב־ עולם, גישה חופשית לאתרים ה־ מוסלמיים המקודשים הנמצאים ב־ שטח מדינת ישראל.

הוחל בכתיבת ספר תורה על שמו של יגאל רוזנבלום הי"ד

מאת סופרנו בחיפה

מאות מתושבי חיפה השתתפו ב־ מוצאי שבת בטקס ההתחלה של כ־ תיבת ספר־תורה על שמו של יגאל רוזנבלום הי"ד שנפל במלחמת יום הכיפורים, שהתקיים בבית הכנסת המרכזי באחוזה על הכרמל.

הרב הבקומי, הרב ב.ג. בנדיקט, שלמד משניות לזכרו של המנוח, קרא להפיק לקחים מהמלחמה וסי־ בותיה, גם במישור הרוחני המוסרי בחיינו, ולא רק בתחום הפוליטי ו־ הצבאי. ציין לשבח את משפחת רוזנבלום וחוגי הידידים שתרמו עיטורים יקרי ערך לספר־התורה. חברו של המנוח, שנפל בחזה ה־ פיות בקרב הפריצה לעבר התעלה, שמעון אנטמן, דיבר בשם הבריית של יגאל הי"ד בגרעין „בני־עקי־ בא" ועמד על מותו הרכזית ב־ תנועה ובגרעין „להעשמה". אבי המנוח, יואב רוזנבלום, הביע תקוה שכתיבת ספר־התורה, תאיר דרכם של הבנים והבנות בישראל ובכך לא יישכח שמו של הבן. ב־ שם „חוגי יגאל ללימוד התנ"ך", שארגנו ויזמו את הטקס פתח הנחה משה נבון. כן הוקדש כתר־התורה המעוטר, על ידי ע. ויס. לימד פרק תהלים המורה יואל איזנר.

נאשם בנסיון שוד — למאסר 42 חודש

תושב גני יהודה נדון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה ל־42 חדשי מאסר ולתקופת מאסר דומה על תנאי על חלקו בנסיון לשוד מזויין ב־ חיפה.

הנאשם, אלון טראוב, בן 21, הודה באשמה בפני השופטים א. פרידמן, ז. יהודאי וא. כרמי. הוא גם הודה בהחזקת תת מקלע „עוזי" בעת ה־ שוד בליל 18 ביולי השנה.

הנאשם, יחד עם אחר, אמיר גרלי־ —גלאון בן 25, מקריית מוצקין, ש־ משפטו עדיין תלוי ועומד, הידפקו על דלת ביתו של ירחמיאל קופרמן ברחוב מאיר בחיפה, פרצו לתוך הדירה ובחת מקלע איימו על בעל הדירה. אלא שקופרמן התנפל על השודד המזוין והילץ מידיו את ה־ נשק. הנאשם טראוב ניסה להימלט מהדירה, אך שכנים לכדו אותו, ב־ עוד בעל הדירה נאבק עם הנאשם השני.

השופטים ציינו בפסק הדין, כי על בית המשפט להחמיר בדין, כדי ל־ הרתיע עבריינים ולהגן על הציבור.

חשודה בזיוף צ'קים שוחררה בערבות

האשה החשודה בזיופי צ'קים של בנק לאומי ובנק המזרחי, נירה שוורץ, שוחררה אתמול בערבות ב־ סך 7000 ל"י.

בציג המשטרה, רס"ר ג. אנגל, ביקש משופט השלום בתל־אביב ל־ האריך את מעצרה. הוא טען כי ה־ פרשה טעונה חקירה נוספת, וכן יש לחקור אנשים נוספים ששחרורה יחבל בחקירה.

עו"ד צבי לידוסקי, שייצג את ה־ חשודה טען, כי אין יסוד לבקשה. לטענתו, מסדר זיהוי שנערך ל־ חשודה, היה „מפוברק". הוא אמר כי פקיד בבק הוכנס לחדר שבו ישבה החשודה וכך הוא זיהה אותה. עוד טען כי בסך הכל יש לחקור עוד איש אחד בלבד ואת שמו של זה מסרה לחוקרים החשודה בעצמה. ה־ שופט א. אבן ארי הורה לשחרר את החשודה בערבות.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

ה ו ד ע ה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה ל־ ועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה שכוח על חלקה 79 בגוש 6400 ברח' עצינות 4. לפי תכניה המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב', בו מותר לבנות 3 קומות על עמודים במרווח צדדי של 3.0 מטר. בקשת בעלי ה־ חלקה היא להתיר להם לבנות, ל־ הרחיב את בית המגורים הכולל קומה אחת במרווח צדדי של 3.5 מ'. כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סי־ בה שהיא, לבקשה הנ"ל, יואיל ל־ הגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

י. פינברג
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

תיק כס. השל"ה/132

הוגשה בפני בית הדין בקשה כתן צו ירושה על עזבון המנוחה מהימה זקן, שנפטרה בירושלים ביום ט"ז תמוז תשל"ד 5.7.1974.

המבקש: אליהו זקן.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים בתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב רפאל הדס—עדס

בית הדין הרבני האזורי טבריה

תיק 12/תשל"ה

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוח רפאל בן ישראל רוזם ז"ל שנפטר בתאריך י"ג אייר תשל"ד (5.5.74).

המבקשים: אלמנתו: חנה רוזם. בניו: דוד ואריאל רוזם.

הזמנה

כל התובע טובת הנאה וכל מעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל. יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב יוסף מ. שפרינג
(—) המזכיר הראשי

לוח הצופה

[illegible] פרקים הקונה רהיטים, אנטי־ קוה, פרידידרים ריהוט משרדי וכל הוסף בית אהרים. טלפון 864938, 876852 בערב.

● דירת חזית 2 חדרים + הצי אהרון דב 12 בני ברק, טל. 783038.

בבית משפט השלום [illegible] רח' ויצמן 1 תל־אביב

תיק אזרחי 8456/74

אל: הירשהורן הירש ולודמילה שכתובתם רמת יוסף, מיבצע סיני 15 בת־ים, וכיום בלתי ידועה.

הזמנה במבר דין מקוצר

דע כי, התובעת, עבידר החברה הלאומית לשכון עולים לישראל בע"מ, ע"י ב"כ עו"ד ת. ורטהיים מת"א, הגישה נגדך תובענה לפי פרק ס"ו להקנות סדר הדין האזרחי תשכ"ג 1963, להחזרת הזקה כמפורש בכתב התביעה על נספחיו הנמצא בתיק הנ"ל.

אם יש בדעתך להתגונן עליך לבקש בדרך הבקשה רשות על כך מבית המשפט תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו.

הבקשה צריכה להיות נתמכת ב־ תצהיר בו יפרש אם אתה מתכוון לטעון נגד התובענה כולה או נגד חלק מסוים בלבד, ואם כן — נגד איזה חלק, ועליך למסור לתובע הודעה על בקשה זו בצירוף העתק כן התצהיר.

אם בית המשפט לא יתן רשות להתגונן כאמור, תהא להובע הזכות לקבל פסק דין בהתאם לכתב ה־ תביעה.

י. שהורי
מזכיר ראשי

התאריך 6.10.74

מדינת ישראל
משרד הפנים
[illegible] מחוז תל־אביב
תאריך: ח' תשרי השל"ה — 24.9.74
מספר: 5516/99

לכבוד
מר שרעבץ יחזקאל
יו"ר האגודה „קרן למתן מילגות להלמידים מעוטי יכולת ע"ש ברוך אברהם שרינבץ הי"ד" רחוב קפלנסקי 26 גבעתיים.
א.ג.

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 9.7.74 בצירוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק ה־ עותמני לאגודות לשנת 1909, על יסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: „קרן למתן מילגות לתלמידים מעוטי יכולת ע"ש ברוך אברהם שרינבץ הי"ד".
2. כתובת האגודה: משפחת שרינבץ רחוב קפלנסקי 26 גבעתיים.
3. המספר הרישום של האגודה: [illegible]
4. מטרות האגודה: להעניק מילגות לתלמידים דתיים מעוטי יכולת ומתן תמיכה לבוזזות השכלה וחינוך יהו־ דיים והורים.

בכבוד רב,
ד. רהניק
הממונה על מחוז ת"א

בבית משפט השלום בתל־אביב—יפו
רח' ויצמן 1

ת. א. 11679/74
ת. א. 11680/74

ל־פדרמן יגאל ופנינה מרמת־גן הראשונים 17/7 וכיום כתובתם בלתי ידועה.

ת. א. 11679/74
ת. המר 2896/74
אסתר פרלמוטר, רח' ארנון 29, רמת גן וכיום כתובתה בלתי ידועה.
ת. א. 11680/74
ת. המר' 2897/74

הזמנה לדין

הואיל והתובעת עמידר, החברה ה־ לאומית לשכון עולים לישראל בע"מ, ע"י ב"כ עו"ד ת. ורטהיים מת"א, הגישה לבית משפט השלום תובענה נגדך במפורש בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל.

הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 21 יום מיום פרסום ההזמנה הזו ולהתייצב למשפט אם הגשת כתב ההגנה כאמור ביום 7.11.74 ב־ שעה 9.30.

ודע לך כי באם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן פסק דין באותו יום שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך אף יינתן פסק הדין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט והזוכה להתייצב תבוטל.

י. שהורי
מזכיר ראשי

המועצה המקומית זכרון יעקב

כיכר 8/74 (הארכה)

הננו להודיע כי המועד האחרון להגשת הצעות לבניית ביבים צבוריים ברחוב צבי בזכרון יעקב הוא 23.10.1974.

בלה עזיז
ממלא־מקום ראש המועצה המקומית זכרון יעקב

בבית המשפט המחוזי בירושלים

המרצה מס' 1417/73

בעניין: ברסה לוין, אלמנת המנוח הרי לוין (הידוע גם כהנרי לוין) ז"ל ע"י ב"כ אברהם אנג'ל, עו"ד שכתובתו למסירת כתבי בי־דין היא: רח' לונץ 10, ירושלים.

להוי ידוע כי ברסה לוין אלמנת המנוח הרי לוין (הידוע גם כהנרי לוין) ז"ל ע"י ב"כ אברהם אנג'ל, עו"ד מרח' לונץ 10, ירושלים, הגישה בקשה לבית המשפט המחוזי ב־ ירושלים המרצה מס' 14171/73 ליתן צו המצהיר כי המנוח היה הבעלים היחידי של המקרקעין הבאים:

גוש 30285 חלקה 71 בשלמות, לשעבר רשומה בכרך 4 דף 33 בית צפפה.

על כל התובע סובת הנאה ב־ מקרקעין הנ"ל להגיש הודעה לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו בתיק המרצה 1417/73 הנ"ל ולפרש את הזכויות הנתבעות על ידו בצרוף כל המסמכים שבידיו ובצרוף תצהיר לאימות הביעתו.

לאחר המועד הנ"ל יתן בית משפט זה צו כטוב בעיניו.

עלי נתן
שופט

בבית משפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4650/74

בעניין: עזבון המנוחה פרוס רבקה, מרחוב ל"ה 3, גבעתיים שנפטרה בתל השומר ביום ז' בסיון תשל"ב — 20.5.1972.

המבקש: פרוס יצחק, מרחוב ל"ה 3, גבעתיים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם שיש לו סובת הנאה בעז־ בון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה להגיש, תוך חמישה עשר יום מ־ יום פרסום הזמנה זו התנגדות להכ־ רזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4575/74

בעניין: עזבון המנוח שכרן ישראל ז"ל ת. ז. 465304.

המבקשת: שכרן איטה. ע"י ב"כ עוה"ד א. הולנדר ו/או י. גוטמן מר־ חוב אחד העם 38 תל אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט למתן צו ירושה המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד לב־ קשה, מתבקש להגיש הוך 15 יום מ־ יום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה בקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי תל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4599/74

בעניין: ירושת המנוחה השל פרומקין ז"ל, ה. ז. 0427875, מרחוב תבת סנש 2, תל אביב שנפטר ביום י"ח בניסן תשל"ד (10.4.74).

המבקש: אורי מרום (פרומקין) ת. ז. 533293 מרחוב הבנאי 12, ירד־ שלים.

ע"י ב"כ עוה"ד י. גורניצקי ושות' מרחוב מונטיפיורי 39, תל אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה ל־ הגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4611/74

בעניין עזבון המנוח גססון (גרשון) פרק מעיר היוסטון, מדינת טקסס, אה"ב אמריקה.

המבקשה: — אנה פרק, מעיר הי־ יוסטון, מדינת טקסס, אה"ב אמריקה.

ע"י ב"כ ע. דוויק עו"ד שמענו למסירת כתבי בי־דין הוא רחוב ה־ מעגל 22, רמת גן.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה למתן צו המכריז על יורשי המנוח הנ"ל, ולמנוי מנהל עזבון על עזבונו.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען ש־ל לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל, והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום (חמשה עשר יום) מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה בקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כ־ טוב בעינו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי תל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4619/74

בעניין: צוואת המנוח אשרי ישעיהו ז"ל, שנפטר ביום 11.4.74 בתל אביב.

המבקש: אשרי עוזיאל ע"י באי־ כוחו עוה"ד אהרן דגן ו/או אשר פריבן ו/או אהד דגן מרח' ויצמן 111 כפר סבא.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית מש־ פט זה בקשה ליתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל ולמינוי מנהל עזבון על פיה.

כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוח, עליו להגיש לבית משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יצהיר בית המשפט על הקפות הצוואה הנ"ל.

דוד ולך, שופט
רשם בימ"ש מחוזי ב"ש

בית המשפט המחוזי בירושלים

תיק ע. מס' 64/74

בעניין: ירושת המנוחה חיה ברוך ת. ז. 2330, שנפטרה בירושלים ביום 30.6.74.

המבקשים: ניסים ברוך, משה ברוך, רחל גוס, דבורה ראם, יצחק ברוך ואהרן ברוך. כולם יחד ע"י א. ברוך עו"ד מרחוב החבצלת 6 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה למתן צו על ירושת המנו־ חה הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו סובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל הרוצה להתנגד להכ־ רזה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות ל־ הכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב אותן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית ירושלים

[illegible]

לשכת הרבנות — לוד

[illegible]

לשכת הרבנות — כפר הרא"ה

[illegible]

מרב שכונת יעבץ — קרית־עקרון

[illegible]

לשכת הרבנות — בית־שאן

[illegible]

לשכת הרבנות גבעתיים

[illegible]

לשכת הרבנות — גדרה

[illegible]

לשכת הרבנות רמלה

[illegible]

הרבנות המקומית אור־עקיבא

[illegible]

לשכת הרבנות — המועצה הדתית שדרות

[illegible]

המועצה הדתית — עפולה

[illegible]

הרבנות הראשית והמועצה הדתית תל־אביב—יפו

[illegible]

הרבנות הראשית והמועצה הדתית פתח־תקוה

[illegible]

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות ל־ מתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן: כל התובע טובת הנאה או המעונין בעזבון שאחת הבקשות בתיקיהם אלה והרוצה להתנגד לה, יבא לביה הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן ביה הדין צו כטוב בעיניו.

היק 33/ל"ה

בעניין ירושת המנוח שמעון שמעון ז"ל שנפטר ביפו ביום י"ד תמוז תשל"ד — 4.7.1974. המבקשת שמעון הלה מיפו

תיק 324/ל"ה

בעניין ירושת המנוח זילברמן נח־ מן ז"ל שנפטר בתל אביב ביום כ"ח תמוז השל"ד — 18.7.1974. המב־ קשת דבורה זילברמן מתל אביב.

תיק 12050/ל"ד

בעניין ירושת המנוח קשצקי שייע ז"ל שנפטר בפתח תקוה ביום א' חשוון תש"ל — 13.10.1969. המב־ קשת קשצקי היה מתל אביב — בצרון.

תיק 427/ל"ה

בעניין ירושת המנוח כספי אברהם ז"ל שנפטר בתל אביב ביום ט' טבת תשל"ד — 9.1.1974. המבקשת כספי שושנה מתל אביב.

תיק 8111/ל"ד

בעניין ירושת המנוח שפיצר יוסף ז"ל שנפטר בבאר יעקב י' אייר תשל"ד — 2.5.1974. המבקשת שפי־ צר חוה מתל אביב.

תיק 533/ל"ה

בעניין ירושת המנוחה ליפ בסי ש־ נפטרה ברמת גן ביום ט' חשון תשל"ד — 4.11.1973. המבקש צבי ליפ מרמת־גן.

סגן מזכיר הראשי
יהודה קובו
כ"ה תשרי תשל"ה 10.10.1974

הוועדה להכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה ל־ ועדת המשנה לתכנון ולבניה בבת־ ים בקשה למתן הקלת בניה על ה־ חלקה מס' 313 בגוש 7154 הנמצאת ברחוב רבינוביץ.

לפי הכנית מפורטת נמצאה ה־ חלקה הנ"ל באיזור מגורים ב'.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם בניה 1%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סי־ בה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש לועדה המקומית הוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

יצחק וולקר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנית בת־ים

התאריך 3.10.74

היום

יום שני, כ"ח תשרי השל"ה, 14.10.74

פ' נח

הפרק: יהושע יא—יב; המשנה: כלים ט, א—ב; הדף: בכורות י; ההלכה: אורח חיים סו—סז, ד—ב.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה	
09.55 (א) חדשות באנגלית	
10.55 (א) חדשות בצרפתית	
5.55 (א) חדשות באנגלית	
6.50 (א) חדשות בצרפתית	
שידורי תכניות לעולים (ב)	
עברית — 19.00 —	יידיש
19.30;	לאדינו — 20.00
כוגרבית — 20.15 —	רומנית
20.30;	רוסית — 20.45

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה בללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

מודעות משפחתיות מאזור חיפה
ניתן להצביר גב טלפונית
718018 חיפה
שירות יד חבוה

תיאטרוני ישראל
14.10 הערב
הבימה:
הו, הו תליה — תל־אביב
החנה — קרית ביאליק
הקאמרי:
בקר הגברת מוכנה — תל־אביב
התיאטרון העירוני חיפה:
מטלים אחרונים — אולם נתמני, ת"א, 8.30

הצפה
עתון יומי
HATZOFE DAILY
[illegible]

مكتوم الأصل

سكن زمن الاحتل

היום — טקסי אזכרה לחללי מלחמת יוהכ"פ

היום יועלה זכרם של חללי מלחמת יום־הכיפורים בטקסים ממלכתיים, שייערכו על־ידי צה"ל, בהתאם להחלטת ה־ממשלה, בבתי הקברות ה־צבאיים ובחלקות צבאיות ש־בבתי העלמין האזרחיים.

הטקסים יחלו ב־10.30 לפנה"צ, בהישמע צפירת־דומייה בת דקה אחת בכל רחבי הארץ. במקרה של אזעקה־אמת יושמעו צפירות עולות ויורדות.

בטקסי האזכרה ישתתפו שרי ממשלה, המשפחות השכולות ונציגי צה"ל ומשרד הבטחון.

בו ביום, בשעה 12.30, ייערך בהר־הרצל טקס־אזכרה נפרד לחללי מל־חמת יום־הכיפורים, שמקום־קבורתם לא נודע.

שר הפנים, שלמה הלל, הורה להניף היום את דגל המדינה לחצי התורן. יש להניף את הדגל לחצי התורן כעלות השחר ועד לשקיעת החמה בעל כל בנייני הממשלה, ה־רשויות המקומיות ומוסדות ציבור.

ועדת הכספים ממליצה לבחון קיצוץ נוסף בתקציב

ועדת הכספים של הכנסת רשמה לפניה את הקיצוצים בתקציב המדינה 1974 בסך 964,500 מליון ל"י, אחרי שמיעת הסברים ובירור עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר א. גפני.

הוועדה הכליצה בפני הממשלה לבחון אפשרויות נוספות לקיצוצים בתקציב הממשלה והחליטה, כי ועדת המשנה של ועדת הכספים לקיצוצים וקיצוצים בהקציב, בראשותו של חה"כ ע. פיירמן, תדון באפשרויות נוספות לקיצוץ בתקציב המדינה.

ברק גרם נזק למטוס „אל על" בפרנקפורט

מטוס „אל על" בטיסה 358 ש־הגריא במוצאי שבת בפרנקפורט נקלע לסערת ברקים, נפגע על־ידי ברק בחרטומו ונאלץ לחזור לנמל ה־מקרה חירום. לאחר תיקון שארך העופה לאחר שהקברניט הכריז על שמונה שעות יצא המטוס לישראל ונחת ללא פגע בנמל בן גוריון.

הקברניט, אורי כהן, מסר אתמול לכתב עתיים, כי במטוס היו 150 נוסעים. בגובה של 6,000 רגל נקלע המטוס לסערת ברקים שהתחו את השמים לאורכם ולרוחבם. „לפתע חשתי בפגיעת הברק בחרטומו של המטוס, שם מותקן הראדאר ושמכשירי התפוצצות עזה. הודעתי מיד למגדל הפיקוח של פרנקפורט על מקרה חירום וכי אני חוזר לנחיתה. בנמל התעופה נעשו כל הסידורים לקליטת המטוס במצב חירום והוא נחת ללא פגע. לאחר שירדתי מצאתי חור גדול בחרטום המטוס".

זכרם של חללי המלחמה הועלה במזכירות איגוד המושבים של הפועהמ"ז

בישיבה השבועית של מזכירות איגוד המושבים של „הפועל המז־רחי", העלה חבר המזכירות, יצחק קדמון, את זכרם של 36 חללי מל־חמת יום הכיפורים מבין חברי מו־שבי הפועהמ"ז והנוכחים כבדו את זכרם בקימה. בתום דבריו מסר ל־נוכחים את הטפסים הראשונים של הספר „עץ החיים", (לזכרם של ח־ללי מלחמת יום הכפורים ושבעה חברים שנפלו במלחמת ההתשה) ש־הופיע בעריכתו ויצא בו ביום מ־תחת מכבש הדפוס ויחולק בימים הקרובים בין קרובי החללים, ציבור החברים במושבים ואישי היישוב והתנועה.

סילבה זלמנסון — אורחית כבוד של פ"ת

אזרחות הכבוד של אם המד־שבות הוענקה אתמול לגבי סיל־בה זלמנסון בטקס חגיגי, שנערך באולם „שרת" בפתח־תקוה, ב־השתתפות חברי מועצת העירייה וקהל רב.

ראש העיריה, ישראל פיינ־ברג, שקידם את פניה אמר: „בשמחה בהערכה ובאהבה אנו מקבלים אותך כאזרחית הכבוד של פתח־תקוה. בעמידתך וב־רוחך האיתנה עוררת את הערכת העולם התרבותי למאבקה של יהדות בריה"מ".

את תוכן מגילת הקלף של אזרחות הכבוד קרא מזכיר ה־עיר, וראש העיריה מסר לגבי זלמנסון, את המגילה, עטופה ב־גליל מתכת.

הגב' זלמנסון, שנתקבלה ב־תשואות ממושכות, הודתה ל־חברי מועצת העיריה ולתושבי פתח־תקוה וסיפרה כי היא שכ־עה וקראה על אם המושבות כ־ציר המסמלת עבורה את מאבקם של העם היהודי להתחדשות ב־ארץ ישראל. לפני כן נערכה לכ־בודה ארוחת צהרים חגיגית.

אשה נרצחה ביהוד; אחיה נעצר

אשה בת 50, דאולה גב ה־למוכת, נרצחה אתמול לפנות ערב בדקירות סכין בביתה ב־רחוב רמז 21 ביהוד.

כתב עתיים מוסר, כי האשה היתה רווקה והתגוררה עם אחה העיוורת בת ה־80.

במהלך החקירה נעצר כחשוד ב־ביצוע הרצח, אחיה של הנרצחת, בן 43, תושב יהוד. החוקרים סבורים, כי הרקע לרצח נעוץ בסכסוך מש־פחתי ממושך בין האח לאחות. שכנים בסרו, כי לפני הרצח פרצו צעקות, והדי ריב מן הדירה.

למקום הגיעו מפקד ברחוב דן, סגן ניצב יגאל כריסו, הפקיד משטרת אור יהודה, רב פקד יעקב יפה, ד דובר משטרת תל־אביב, רב פקד פשה ערף. המעבדה הניידת של ה־משטרה אף היא ואנשיה פתחו ב־בדיקת ממצאי הרצח.

הרב שאול ענתבי מת מפצעי תאונה

הרב שאול ענתבי נפטר אתמול בגיל 65 לאחר שנפגע על ידי מכונית „אגד" בעברו בשוק מחנה יהודה ב־ירושלים.

המנוח שימש כשו"ב במשך 30 שנה בירושלים וכגבאי שיעור בישיבת „פורת יוסף". השתתף בשליחות שוחטים ורבנים על הרבנות הראשית לדרום אמריקה ולדרום אפריקה לפיקוח על השחיטה לישראל.

בלווייתו הספידוהו הרב הראשי ל־ישראל, הראשל"צ הגר"ע יוסף, הרב י. צדקה והרב יהודה צדקה.

פרי־הדר מוברח נתפס באיזור נצרת

לדיר הפיקוח על הובלת פרי־הדר, הפועל במסגרת אגף „ש.ה.ם." ב־ביצבה לעייוק פרי הדר, הגביר ב־עונה זאת את פעולותיו לבלימה נגע הברחות פרי־הדר ופקירותי.

לאחרונה, נעצרו מספר פעילו־יות אשר הביאו לתפיסת כמויות ניכרות מדיכוות, בין היתר באיזור נצרת, על פרי כוברח. המעורבים יישפטו בקרוב.

מתנדבים מיישובי הגליל ישפצו טנקים ורכב צבאי

על צעדים ראשונים לארגון יחידות מתנדבים מיישובי הגליל העליון לשיפוץ כלים ורכב צבאי כבריהב, כדוגמת היחידה שהוקמה בעמק הירדן ועמק בית שאן — מסר אתמול יוזם המבצע, נחום שריג, מבית השיטה, הפועל בשם ברית התנועה הקיבוצית.

הדברים נמסרו בפגישה עם נציגי היישובים, שנערכה במועצה האזורית הגליל העליון. נחום שריג מסר עוד, כי המתנדבים, בילאי 70—50, המשרתים מהווים מילואים, ייהנו מכל הזכויות והטובות של אנשי מילואים. כל אחד ישרת חודש בשנה בהתאם לכישורים שהושגו במקצועות מסגרות ומכונאות. המתנדבים יוסעו ברכב האיזור למקום העבודה ב־7.15 בבוקר ויוחזרו לבתיהם בשעה 3.30 אחה"צ.

מן הנבחין הקצר, שהושג בסדנה במחנה צבאי, ניתן להסיק, כי אין ערוך לתרומה אנשי ההיישבות העובדה בתיקון טנקים וכלי רכב צבאיים, שנפגעו במלחמה ואחרונה ושרם הוחזרו לשירות.

בתום חילופי דברים סוכם לפנות למזכירי הקיבוצים והמושבים באיזור, שיביאו את דבר כינון יחידת מתנדבי הסדנה לאישור האסיפה הכללית ביישובים, ולגשת מיד לארגון יחידה חיונית זו.

חבר הנהלת המועצה, שמחה אורפז, נבחר להיות המקשר בין היישובים לבין נחום שריג, בכל הנוגע לארגון המעשי של המבצע.

הוקמה קרן מלגות לעידוד חינוך תיכון דתי למחוננים

במטרה שימשיכו לימודיהם ב„בר־אילן"

באה מתר „הצופה" בירושלים על הקמת קרן מלגות של רבע מיליון דולר על ידי פיליפ פמולמן, יו"ר חבר הנאמנים של אוניברסיטה „בר אילן", לעידוד החינוך התיכון הדתי לתלמידים מחוננים, במטרה שימשיכו בלימודים אקדמאיים ב„בר־אילן" — הוכרז אתמול במעמד הגיגי שנערך במלון המלך דוד בירושלים, בהשתתפות יו"ר הנהלת הסוכנות, פ. ספיר, חברי הכנסת ד"ר בורג, ד"ר ז. ורהפטיג וס. חזני, ראשי אוניברסיטת „בר אילן".

חבר ידידים מקהילת דטרויט בארה"ב.

הקרן הוא משותפת עם הסוכנות היהודית ומשרד החינוך והתרבות. ועדה מיוחדת תחלק את המילגות.

את המעמד פתח הרב מ. קירש־בלום, יו"ר עמית של מחלקת הע"ה הקליטה, שהציג את מר סטולמן כ־אחד מראשי המזרחי בארה"ב וכמי שדאג להקמת אוניברסיטה „בר־אילן" מראשית ייסודה.

פ. ספיר, יו"ר הנהלה הסוכנות, אמר שהוא מכיר את מר סטולמן כ־ימי הקונגרסים הציוניים, כאיש ש־היה בין מייסדי מפעל הבונדס. הוא בירך על הקמת הקרן הזו.

פ. סטולמן עמד בדבריו על ה־צורך במתן חינוך יהודי מסורתי כ־בסיס לחיי הנוער היהודי ועל הצורך לדעת מהו יהודי, ולא רק מיהו יהודי, ועל כך שמי שצבר כסף צריך לדעת על מה להוציאו. הוא רואה בחינוך את המטרה החשובה ביותר למתן תרומה.

שמואלי, המשנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות, עמד על הצורך בהסדר קרנות המלגות ב־מדינה, כדי למנוע מצב שתלמידים מקבלים מלגות מקרנות שונות בלי תיאום. הוא הגדיר את המצב בשטח המלגות, כמצב של אי סדר משווע. הקרן הזו — אמר — תפעיל 35 אלף דולר לשנה בתוספת 35 אלף מן ה־ממשלה והיא תוכל להעניק 350 מל־גות לשנה. ההוצאה כיום של החזקת תלמיד בפנימיה מגיעה ל־600 ל"י. הקרן תעניק את המלגות באמצעות ועדה שבה יהיו שני נציגי מר סטול־מן ושני נציגי משרד החינוך.

דיברו בשבח התורם חבר הכנסת ד"ר ז. ורהפטיג, יו"ר הוועד המנהל של „בר אילן", ד"ר יוסף בורג וש. חזני, ששיבחו את מפעלו של התורם ועמדו על אישיותו הדגולה. במעמד השתתפו עוד מנכ"ל הסוכנות היהו־דית, משה ריבלין, ומנכ"ל אוניבר־סיטה „בר אילן", מתתיהו אדלר.

15 אלף עובדים מועסקים בתעשיה האווירית בישראל

בעת שלוב יוכלו אילת וה־ישראלית ועקבה הירדנית ל־השתמש בשדה תעופה משו־תף אחד, ואילו ירושלים תוכל לשרת לא רק את התעופה הישראלית אלא גם את התעופה הבינלאומית של ירדן — אמר שר התחבורה, גד יעקבי, בפגישה עם נציגי ועידת נה־ג"ע אוויר הבינלאומית, ש־התכנסה אתמול במלון „הילטון" בירושלים.

בוועידה משתתפים כששים נציגי ביטוחי תעופה מ־15 ארצות הם אורחי חיל האוויר הישראלי. ביניהם גם קצינים בכירים, המשרתים, או שירתו בעבר, בחילות האוויר ב־ארצותיהם ופעילים במועדוני תעופה. זוהי הוועידה השנתית של הפדרציה הבינלאומית של מועדוני תעופה, אשר בה חברה גם ישראל, באמצ־עות גדנ"ע אויר.

מר יעקבי, שסקר את התעופה ה־אזרחית הישראלית, עמד על חשי־בותה החיוונית של התעופה בשביל ישראל, כדי לשמור על הקשר עם העולם החיצוני בהעדר אמצעי ת־בורה יבשתיים בינה לבין שכנותיה. הביע תקווה, שכאשר יבוא השלום, ישתנה המצב וישראל תוכל לשתף פעולה עם שכנותיה, וביחוד ירדן.

בסקרו את ההתפתחות המהירה של הפעילות האווירית, אמר שר התחבורה, כי בעשור שבין 1960 ל־1970, חל גידול של 14.5 אחוז ב־היקף המטענים האוויריים של יש־ראל. הצי האווירי של ישראל בדל והולך וצפויה עליה של 11 אחוז בהיקף הטסת נוסעים בעשור הבא.

השר מסר, כי בתעשיה האווירית בישראל מועסקים 15 אלף עובדים, העוסקים בייצור מטוסים, פיתוח ו־מחקר האווירי בישראל. אווירית זו מקיימת 18 קווי תעופה בינלאומיים והעסיקה בשירותיה הישירים כ־7 אלפים עובדים.

צירי הוועידה של ארגון האוויר העולמי — ביקרו בכנסת

צירי הוועידה השנתית של ארגון האוויר העולמי, העושים בארץ כ־אורחי חיל האוויר הישראלי, נת־קבלו אתמול בכנסת על ידי יו"ר ועדת החוץ והבטחון, ח"כ יצחק נבון. האורחים סיירו במשכן ה־כנסת ושמעו הסברים מפי ח"כ י. בנק על עבודת הבית. נשיא הארגון לשעבר קצין בכיר בחיל האוויר ה־קנאדי, ג'ו ונים, הודה ליו"ר הוועדה בשם הצירים ועל האירוח הנאה וה־הסברים המאלפים.

* שומר לילה החשוד בגניבות, נלכד כשהוא מסתתר בתוך חבית גדולה של צבע במפעל עליו הופקד לשמור. החשוד נג'ם זהדי, בן 45, הובא אתמול בפני שופט השלום. בת"א. השופט א. אבן ארי, שהורה לעצרו לעשרה ימים.

שלושה נהרגו בתאונות דרכים

מרים בלורי, בת 79, נהרגה אתמול בבוקר בעת שהלכה בשיכון יציב בבאר־שבע, קדיחה קשה בתאונה. היא נפגעה על ידי משאית נוהגה בידי מיכאל בשית, משיכון דורה בנתניה.

שולכית שחורי, בת 23, מקיבוץ בית השיטה, נהרגה במוצאי שבת בתאונת דרכים שאירעה ליד צומת מולדת בעמק. התאונה אירעה כאשר המכונית אידה את השליטה על ה־הגה והתהפכה עם המכונית בה נהגה. שני נוסעים שהיו עמה לא נפגעו.

ילדה בת 4, מול אלפסי, מ"זיכרון יעקב" בפרדס חנה, נפגעה אתמול אחר הצהרים על ידי מכונית שנהג „ויליס". בה נהג יגאל גולן, תושב פרדס חנה, ובדרך לבית החולים היא מתה.

תפנית בחקירת מנהל מס רכוש בחיפה

חשוד במרמה בקשר להערכת כלי רכב שנפגעו במלחמה

תפנית חלה אתמול בחקי־רתו של מנהל משרדי מס רכוש וקרן פיצויים בחיפה, דוד מלר, בן 60, שנעצר לפני עשרה ימים כחשוד בקשירת קשר עם קבלן הבניין שמעון בורשטיין, לעריכת שוחד פחותה ב־78 אלף ל"י מתחת להערכה הנכונה, תמורת טו־בות הנאה.

בית משפט השלום בחיפה האריך אתמול את מעצרו של מלר בשבועה ימים לאחר שהמשטרה טענה, כי חלה תפנית בחקירה, כאשר הועלה חשד שהערכות נזקי כלי רכב שנפ־געו במלחמה יום הכיפורים נעשו בעל ומעבר לנזק הממשי. כתוצאה מכך שילמה המדינה רבבות לירות ביותרות על פי הערכות כוזבות.

דוד מלר הובא בפני השופט נתן קליינברגר ובא כוח המשטרה ציין כי חקירתו בקשר לקבלה טובות ה־הנאה מן הקבלן בורשטיין לא הס־תיימה, אולם השחרור לא יפריע ל־מהלך חקירה זו. אולם בא כוח ה־משטרה הגיש בו במקום בקשה חדשה למעצרו של החשוד. בסבה נוספת: חשד לאי סדרים והשגב־פיצויים עבור רכב, שנפגע במלחמה.

ראש לשכת החקירה במשטרת חיפה, רב פקד אברהם צמרת, הוסיף, כי לאחר מלחמת יום הכיפורים הג־שו תביעות למשרד מס רכוש ל־תשלום פיצויי נזקי מלחמה עבור רכב שנפגע ובמהלקתו של החשד־פיפלו בהביעה אלו. לטענה הב־סה, קשר החשוד קשר עם שמאי רכב ובעל מוסך לקביעת הערכות מוגזמות ובהפרש שנבע מהערכות אלה התחלקו החשוד והקשורים עבו.

„החשוד ניצל את אמון הצי־הכה כדי לגרוף כסף לכיסו", אמר ראש לשכת החקירות. בתשובה ל־שאלה בניגודו של החשוד, עו"ד ב. ליפשיץ, הוסיף, כי כתוצאה במעשים בלתי חוקיים של החשוד נזוקה ה־מדינה.

קצין המשטרה מסר, כי אחד ה־מעורבים בפרשה כבר נעצר ואחד נחקר. הוא הדגיש כי החשוד אינו משתף פעולה עם המשטרה, מסרב להשיב על שאלות ולחתום על דברים בנרשמו מפיו.

בא כוח החשוד טען, כי אין בשח־רור שולחו כדי להשפיע על מהלך החקירה מאחר שהתיקים הנוגעים לפרשה זו נמצאים במשרד והטיפול בהם הסתיים. השופט קבע בהחלטתו: כי בהתחשב בחומרת העבירות יש לאפשר למשטרה לסיים את חקירתה.

כתב עתיים מציין, כי הקבלן בורשטיין שוחרר בערבות בסוף ה־שבוע שעבר.

מחר ייפתח מבצע „הכן רכבך לחורף"

המבצע „הכן רכבך לחורף" ייפתח מחר. המבצע ייערך השנה בשיתוף משרד התחבורה, איגוד המוסכים, המועצה הלאומית למניעת תאונות ומשטרת ישראל.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך מוסיף, כי במסגרת המבצע ייבד־קו ע"י המוסכים המורשים הנוטלים חלק במבצע, מערכות הבלמים, ה־היגוי, האורות, הבגבים, המגבים, ומערכות המבטיחות את הנהיגה ה־בטוחה בתנאי ראות וכביש גרועים. לרכב תקין שעבר את הבדיקה יי־נתן תווית בהדיקה על כשירותו.

הדובר הוסיף כי בתקופת המבצע הגביר משטרת ישראל את פעילותה בנושא בדיקות הרכב בכבישים וכן את פעולות הסיור השגרתיות ב־דרכים.

מחיר בדיקת הרכב יהיה 2 ל"י — (3 ל"י עבור הבדיקה המכנית, 2 ל"י עבור בדיקה מערכת החשמל) תרומה לאילין, איגוד ישראלי לילדים נפגעים.

דרישה לתוספת אמצעים לשעת חירום לשירותי הכבאות

„לפי התקן הבינלאומי של כבאיה — מצב שירותים אלה בארץ מניח את הדעת. ברם, לשב עמידה במצב מלחמה ופגיעה בעורף — דרושים תוספת אמצעים, ציוד, וכוח אדם" — אמר א. שפיר, מפקח כבאות ראשי במשרד הפנים, בעדותו בפני ועדת הנ"א של הכנסת (חברי ועדות חוץ ובטחון ופנים) בראשות ח"כ יוסף תמיר.

„ציפוף האוכלוסין בערים וחנק ה־תנועה מחייבים שינויים במבנה ה־כבאות" — אמר מפקד הכבאות ב־תל־אביב, י. ריטוב. הוא תבע להת לכבאים מעמד במתוני מוכר וביטול התארגנותם במסגרה ועדי עובדים.

ז. מליץ, מנכ"ל מרכז השלטון ה־מקומי, מסר, שהוכנו תקנת משמעת הכבאים ובקרוב יופעלו. מר רול, ראש המועצה האזורית עמק הירדן וראש איגוד ערים לכבאות, מסר, שבאזורי הגבול משרותים הכבאים אף בשטחים צבאיים ואזרחיים, נוסף לכבאות.

* נהג אגיד הורשע בבית מש־פט השלום בת"א בגביית דמי נסיעה מופקעים. לדברי התביעה גבה הנהג אליהו ליינדמן, 30 אגו' במקום 25 במפקחת של משרד התחבורה שנסע בקו 89 מחולון לת"א. השופט רביבי קנס את הנהג ב־250 ל"י.

צעדים נגד מכת היתושים במזרח ת"א

עיריית תל־אביב נוקטת צעדים דחופים נגד מטרדי היתושים ש־פוקדים בימים אלה את תושבי מזרח תל־אביב. מקור המטרד הוא בבריכות המוצאן שבשטח מקווה־ישראל וב־שפכים של אזור — על כך מסר את־זול ראש אגף התברואה ומערכת הפיקוח בעיריה, אריה קרמר.

מר קרמר מסר, כי עיריית תל־אביב פנתה לעיריית חולון, כדי שזו תבצע פעולות ריסוס מידיות בבריכות המוצאן שבשטח מקווה ישראל. ב־תעלת השפכים של אזור ביצעו את־מול עובדי המדור האנטי־מלרי של עיריית תל־אביב ריסוסים להדברת מוקדי היתושים.

הוצא צו לפירוק בנק א"י – בריטניה

בנק ישראל שילם עד כה לנושים 224 מיליון ל"י

צו לפירוק בנק ארץ־ישראל—בריטניה ניתן אתמול על־ידי השופט שלמה לובנברג, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב. בדיון המשפטי נמסר, כי בנק ישראל שילם עד כה לנושי הבנק סכום של 224 מיליון ל"י.

פרקליט מחוז תל־אביב, עו"ד איתמר פלפל, נימק את בקשה ה־פירוק בשלושה נימוקים: א. הבנק לא היה מסוגל לקיים את התחייבו־יותיו השוטפות, ב. בהתנהגות מנהל הבנק היו מעשים שערערו את ה־אימון בבנק, ג. נגד מנהל הבנק הי־שו אישומים פליליים.

פרקליטו של מנהל הבנק, יהושע בן ציון, עו"ד אליהו מירון, התנגד לבקשה הפירוק. אך התנגדותו נד־חתה אחרי דיון ארוך שנמשך עד שעות אחה"צ.

בראשית הדיון הודיע עו"ד יעקב נאמן כי איש העסקים הקנדי מ־רי גילדמן הסתלק מרצונו לרכוש את הבנק, ואין עוד קונים שמעוניינים ב־בנק.

המפקח על הבנקים, ד"ר מאיר היה, הגיש לבית המשפט תצהיר ה־מפרט את הנימוקים לפירוק הבנק, ואילו מנהל הבנק לשעבר, עו"ד יהושע בן ציון, הגיש תצ"ר נגדי בו טען, כי אין לפרק את הבנק. העניים עלו על דוכן העדים והשי־בו לשאלות הפרקליטים סקרו מהדש בקצרה את פרשת התמוטטותו של הבנק.

בהחלטתו קבע השופט שלמה לובנברג, כי הפרשה החלה בראשית חודש יולי, כשהבנק פנה לבנק יש־ראל וביקש אשראי של 13 מיליון דולר לתקופה קצרה, כדי לאפשר לו להתגבר על קשיים חולפים. נג"ד בנק ישראל בדק את המצב של הבנק החליט לתפוס את הבנק ו־לכנות לו מנהל מורשה. תוך כדי כך התנהל מו"מ אינטנסיבי למכירת הבנק בישראל לבנקים ישרא־ליים. אחרי שהבנקים הישראליים בסוגו ברצונם לרכוש את הבנק, נמ־שך מו"מ עם קונים נוספים ישופט דחה את הדיון מפעם לפעם, כדי לאפשר את מכירת הבנה.

עירעור האימון

עם ההודעה על כשלון המו"מ, החליט השופט לצוות על פירוק ה־בנק. השופט ציין, כי בנק פרטי ב־הסתמך על אימון הציבור. נוכח ה־עובדה שהוגש כתב אישום פלילי נגד מנהל הבנק, ברור שסר האימון ב־בנק. נוסף לכך, עורער אמונו של בנק ישראל בבנק א"י—בריטניה ו־גם זה נימוק לצוות על פירוק הבנק. השופט הזכיר כי בעת שביקש בנק א"י—בריטניה אשראי מבנק ישראל, הוצע לו למשכן שני פקדונות ב־בנקים שוויצריים בסכום של כ־47 מיליון ל"י, אולם אז הוברר כי פק־דונות אלה שימשו לבנקים השווי־צריים למתן הלוואות לחברות הנמצ־אות בשליטה בעלי הבנק. גם בכך היה כדי לערער את האימון של בנק ישראל בבנק א"י—בריטניה.

מאחר שביקש סיוע בהיקף כה גדול מבנק ישראל, היה בקים ל־חשש, שבנק א"י—בריטניה איננו יכול לעבוד בהתחייבויותיו. העובדה שבנק איננו יכול לשלם כספים ל־מפקידים, די בה כדי לגרום לפירוקו.

אחרי קריאה החלטתו של השופט, ביקש פרקליטו של יהושע בן ציון לאסור על מפרק הבנק (שהוא כונס הנכסים הרשמי) למכור מנכסי ה־בנק עד לבירור ערעור שהוא עומד להגיש לבית המשפט העליון. השופט לובנברג סירב להיעתר לבקשה זו וקבע במפורש, כי מפרק הבנק רשאי למכור מנכסי הבנק כדי ל־החזיר כספים.

תוך כדי הדיון גילה פרקליט מחוז תל־אביב כי בנק ישראל שילם עד כה 224 מיליון ל"י לנושים של בנק א"י—בריטניה. הוא ציין כי בנק ישראל מצפה לקבל כספים המגיעים לבנק א"י—בריטניה מגורמים שונים.

עובדי עיריית אשקלון ימשיכו בנקיטת סנקציות

עובדי עיריית אשקלון ש־קיימו אתמול שביתת אזהרה של 24 שעות התכנסו לאסיפה כללית בבית מועצת הפועלים בעיר. אחרי ששמעו דיווח על המגעים ביום ו' עם הנהלת העיריה, הוחלט ללא התנגדות להמשיך בסנקציות, בהתאם להחלטה הקודמת, עד 20 לחודש. אם עד תאריך זה לא יימצא פתרון לסכסוך תוכ־רז שביתה כללית.

בימי הסנקציות לא תהיה קבלת קהל והעובדים ינתקו כל מגע עם הנהלת העיריה.

השביתה גרמה לשיבושים בגני הילדים ובבתי הספר. מאחר שהעי־רייה לגננות וכן עובדי המינהלה של בתי הספר לא הופיעו לעבודה.

מזכיר מועצת פועלי אשקלון, יעקב אלון, נפגש עם הממונה על יחסי עבודה של משרד העבודה, גדעון אורי, ומסר לו פרטים על ה־סכסוך וביקש התערבותו לחיסולו.

ראש העיריה, אהרן חייבי, מסר לכתב עתיים, שההנהלה שולחה פניה ליו"ר האיגוד המקצועי, אוריאל אברמוביץ, וכן ההערבות הוועדה הפריטטית שליד המרכז לשלטון ה־מקומי לכצוא דרך לחסל את הסכסוך. הסכסוך פרץ בגלל אי ביצוע הסכם עבודה מיולי 1974, בהתערבות של האוצר ושר הפנים. בעקבות התער־בות זו נבצר מהעיריה מלקיים את ההווה, כי הוא חורג מההסכם הארצי. עם זאת הבטיח מר חייבי, שההנהלה תהיה מוכנה לדון מחדש בסיווגם של כל העובדים הזוטרים.

שביתת אזהרה צפויה היום ב„בילינסון"

שביתת אזהרה ליום אחד עלולה לפרוץ היום בבית החולים בילינסון אם לא יבוטל מכתבו של יו"ר מרכז קופ"ח, מר אשר ידלין, בו הוא תו־בע לפטר שני חברים בוועד — על כך מסר לכתב עתיים יו"ר ועד ה־עובדים, מר שלמה שבי.

אמש התכנסו חברי ועד העוב־דים של בית החולים עם אנשי ה־מחלקה לאיגוד מקצועי בוועד ה־פועל של ההסתדרות להתדיינות ב־נושא יחסי העבודה המתוחים בין העובדים לבין הנהלת בית החולים. בין היתר נידונה בישיבה שאלת בי־טולו לאלתר של מכתבו של ידלין.

מר שבי אמר לכתב עתיים: „אם המחלקה לאיגוד מקצועי רואה ב־חומרה את היחסים המעורערים ב־בילינסון. הרי בסופו של דבר רק ציבור העובדים בבית החולים הוא סיהולים. אם הוועד הזה ראוי ל־מלא את תפקידו, ולא מר אשר יד־לין."

בהלת שווא בבאר־שבע

בהלה פרצה אמש ברחוב ה־ראשי בבאר־שבע, רחוב קק"ל כאשר עוברי אורח גילו קופסת סיגריות עם סוללה והוטי חשמל, והבהיל את המשטרה ל־מקום, מהשש כי המדובר במטען חבלה.

הרחוב הראשי היה גדוש אותה שעה בעוברים ושבים וקונים, שיצאו מכל־בו „המשביר" הסמוך למקום, בו נמצאה הקופסה. משטרת באר־שבע הציבה מחסומים, עצרה בני סיוטים והזעיקה כוח משטרה ל־מקום, ואולם חבלן שהגיע מצא, כי הסוללה שבתוך קופסת הסיגריות אינה אלא סוללה משומשת, והמדובר במעשה קונדס. נעצר אדם שאינו שפוי, שהודה במעשה.

התפטר ראש מועצת טירת הכרמל

ראש מועצת טירה כרמל, מוריס מוזרחי, הודיע אתמול למפונה על המחוז על החלטתו להתפטר מתפ־קידו בשל סיבות בריאות. ההתפטרות תיכנס לתקפה ב־15 באוקטובר, עם בחירת ראש מועצה חדש.

כתב עתיים מוסר, שקרוב לוודאי ייבחר כראש מועצה א. ברזאני ש־הוא כקודמו מסיעת „הליכוד". ה־קואליציה מורכבת משסה נציגים ב„הליכוד" המפד"ל ואחד שפרש מהמערך. המערך הוא במיעוט של שישה נציגים.

● שאול רחמים מבת־ים הובא אתמול לבית משפט השלום בת"א כחשוד בהגשת טופס בקשה מזויף למשרד הרישוי. השופט שיחרר את החשוד בערבות של 2000 ל"י.

עכשיו בפיס

פי שנים!

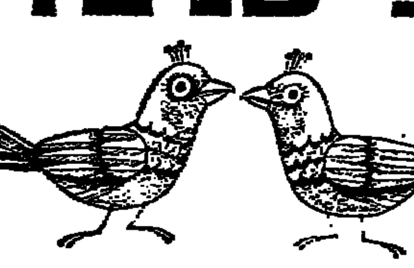

קודם
אחד מכל עשרה
כרטיסים עוקבים — זכה במחיר הכרטיס
עכשיו
שניים מכל עשרה
כרטיסים עוקבים — זוכים במחיר הכרטיס
קודם
הזכיה הגדולה — 250,000 ל"י
עכשיו
500,000 ל"י

ס"ה סכומי הפרסים בכל שבוע — 2,882,000 ל"י

מפעל הפיס — לשיפור איכות החיים

אישים ומוסדות

— ד"ר חיים חמיאל, מנכ"ל ה־מחלקה לחינוך ולתרבות תורניים ב־גולה בהסתדרות הציונית, יצא ל־ביקור בן ארבעה חודשים באירופה, ארה"ב, קנדה ומרכז אמריקה. ב־מסגרת ביקורו יעמוד על ההתקדמות החינוכית במוסדות החינוך המנוה־לים על־ידי המחלקה לחינוך ותרבות ויבחן תכניות פיתוח חדשות.

— ניצב דוד עופר, מפקד משטרה מחוז תל־אביב, חזר אתמול מקנדה, שם עשה בשליחות המגבית.

— המזכיר הכללי של הפתוח הגדול ביותר בבראזיל, „גוידל דו בראזיל", הוזה סילביירה, הגיע אתמול לביקור של שבוע בישראל, כאורח משרד החוץ.

— שמואל שצקי, בן 38, מונה ל־תפקיד נציב הלוות הציבור ודובר עיריית ראשון לציון. עם מינויו ל־תפקיד נפתחה בעיריה לשכה חדשה, שתטפל בכל תלונות התושבים.

— רבנים, חברי סגל של אוניבר־סיטת „בר אילן", אנשי חינוך ואור־חים רבים השתתפו בשמחת נישואיהם של יעקב, בנם של פרופ' אליעזר שפרן ורעייתו, עם שרון, בתם של מר סידני פלק ורעייתו שהתקיימה בישיבת נחלים.

עירית אשקלון

דרושים

מנהלי בתי נוער

הכישורים הדרושים:

1. בוגר סמינר למדריכי נוער או מורים.
2. נסיון בהדרכה נוער ובעבודה קהילתית.
3. יכולת לנהל צוות מדריכים ולשתף פעולה עם מוסדות ושרותי נוער.

הדרגה תקבע בהתאם לכישורים ונסיון בעבודה בתוספת ביטול. המוכה אם אינו תושב אשקלון יהיה חייב להעתיק מקום מגוריו לאשקלון לאחר תום תקופת הנסיון.

הצעות להגיש לפי הכתובת: עיריית אשקלון, ת.ד. 9001 עד ליום 25.10.74.

אהרון חייבי
ראש העיריה

הרבנות והמועצה הדתית רמת־גן

דרושים:

בלן ובלנית (דצוי 11)

למקוה — רמת־יצחק

עדיפות תינתן לבעל ידע טכני ותושבי המקום הדרגה בהתאם לתקן.

● על המעונינים לפנות בכתב אל: המועצה הדתית רמת־גן, ת. ד. 129, עד ליום י"ט חשון תשל"ה (4.11.74)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה

בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס. 1127, שינוי לתכנית מתאר מס' 252 א', בגוש 6518 חלקה 44—47, 56, 118—129, 160—163, שעיקרי הוראותיו איחוד וחלוקה חדשה, התוויית דרכים חדשות, הרחבה דרכים, ביטול דרכים, קביעת שטחים ציבוריים וכגרשי בניה באיזור מגורים א' ומגורים ב' אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמו בילקוט הפרסומים מס' 1736 מיום 6.7.71 ובעתון בוקר „דבר" מיום 11.7.71, ובעתון בוקר „על המשמר" מיום 11.7.71 בשפה העברית.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. רוזיק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב

ט"ז תשרי תשל"ה — 2.10.74

מועצה מקומית גני תקוה
מכרז 17/74

המועצה המקומית גני־תקוה מכריזה על משרה פנויה.

תואר המשרה: מנהל(ת) לשכת הטעד.

הכישורים הדרושים:

עובד סוציאלי מוסמך עם נסיון טפולי של 5 שנים

בדרגה: עובדים סוציאלים.

עדיפות תינתן לתושב בקירבת מקום.

המעונינים מתבקשים להגיש הצעות מפורטות במעטפה סגורה למועצה המקומית גני־תקוה לא יאוחר מיום 31.10.74 בדבר פרטים נוספים להתקשר עם מזכירות המועצה.

כ"ג תשרי תשל"ה — 9.10.1974

חיים פרדקין
ראש המועצה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והב׳ תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. פת/86 — שינויי ייעוד וחלוקות לשטח לבנייני ציבור ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6405 חל׳ 6, 7, 50, 64, 65, 143 — ברחוב ציון גבים בס׳ 23, 25, 27 פינת א. ד. גורדון בס׳ 2 בפתח־תקוה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בי׳ ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הר׳ עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שט׳ התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו, רשאי תוך חדש מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי׳ במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י"ז תשרי תשל"ה (3.10.74)

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

עירית פתח־תקוה
מכרז מס' 68/74
דחיית המועד הסופי להגשה

עיריית פתח תקוה מבריזה בזה על קבלה הצעות מקבלנים פיתוח הצ׳ בי"ס יד־לבנים.

מסמכי למילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל, תמורת תשלום של 100.— ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה.

המעונינים להשתתף במכרז זה, יגישו הצעה בחתום, בשני עותקים, להצד מזכיר העיריה לא יאוחר מיום שני 28.10.74 שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות בנקאית או ערבות בקאית בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ישלים את כל סעיפי המכרז, או יכניס שינויי בסעיפי המכרז, הצעתו תיפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה, לפי תק ׳קבלנים הזכאים לעבודות בנייה ציבוריות משנת תשכ"ט—1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג
ראש העיריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה על הכנת שינוי לתכנית מקומית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 נת׳ בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה החל׳ בישיבתה מיום ד׳ תשרי תשל"ה (23 ספטמבר 1974) להכין ש׳ לתכנית מתאר מקומית מפורטת מס. פת/1151/10.

ואלה הם השטחים הנכללים בתחום שינוי התכנית המוצ׳ גוש 6368, חלקות 59, 222, 223, 225, 226, 228, וחלק מחלקה 83.

כ"ה תשרי תשל"ה
11 ספטמבר 1974

י. פינברג
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי דימונה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והב׳ תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ׳ הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, דימונה, הופ׳ תכנית מפורטת הנקראת „הבניה מפורטת מס׳ 108/03/25 — הצלמין ובית מלאכה ללימודים שיש בדימונה. ביחד עם התש׳ המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: ליעוד שטח של 53.720 ׳ מרותה לדימונה כבית צלכין ובית מלאכה ללימודי שיש.

כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובש׳ שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שתחום ׳ שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו רשאי, תוך חדשיים מ׳ פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במש׳ הועדה המקומית האמורה.

16 ביולי 1974
(כ"ז בתמוז תשל"ד)

י. ורדימון
יו"ר המועצה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה לקידום החינוך המדעי לנוער | משרד החינוך והתרבות נוער שוחר מדע | המוסדות להשכלה גבוהה

בימים אלה מתקיימת ההרשמה לחוגים ל„נוער שוחר מדע" במוסדות להשכלה גבוהה.

החוגים מיועדים לתלמידי התטיבה העליונה של בתיה"ס העל־יסודיים (בעיקר כתות י' ו־י"א) במגמות השונות.

תלמידים המעונינים להשתתף בחוגים (אחת לשבוע בשעות אחה"צ במשך שנת הלימודים) מתבקשים לפנות בהקדם האפשרי לכתובות דלהלן:

האוניברסיטה העברית, ירושלים, הפקולטה למדעי הטבע, היחידה לפעולות נוער.
אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב, היחידה לפעולות נוער.
אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן, היחידה לפעולות נוער.
מכון ויצמן למדע, רחובות, היחידה לפעולות נוער.
הטכניון, חיפה, המדור לליכודי חוץ, היחידה לפעולות נוער.

הועדה לעלית הנוער הדתי

אבלה על מות

הרב ד"ר דוד אוקס ז"ל

מראשוני המתנדבים בעלית הנוער ומתעצבי החינוך הדתי בישראל

ושולחת תנחומיה לרעיתו

הגב' גרדה אוקס

לגב' גרדה אוקס

אתך אנו באבלך על מות בעלך

הרב ד"ר דוד אוקס ז"ל

בנחמת ציון וירושלים תנוחמי

מוסד „הדיונות"
גליל תחתון